

ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಯಂತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY

ತರಗತಿ

8

Part 2

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಚೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ (SCERT), ಕರ್ನಾಟಕ
2019

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಜನಗಣ ಮನ ಅಧಿನಾಯಕ ಜಯಹೇ
ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತಾ
ಪಂಜಾಬ ಸಿಂಧು ಗುಜರಾತ ಮರಾಠ
ದ್ವಾರ್ವಿಡ ಉತ್ತರ ವಂಗ
ವಿಂಧ್ಯ ಹಿಮಾಚಲ ಯಮುನಾ ಗಂಗಾ
ಉತ್ತರ ಜಲಧಿತರಂಗ
ತವಶುಭ ನಾಮೇ ಜಾಗೇ
ತವಶುಭ ಆಶಿಷ ಮಾಗೇ
ಗಾಹೇ ತವಜಯ ಗಾಥಾ
ಜನಗಣ ಮಂಗಲದಾಯಕ ಜಯಹೇ
ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ
ಜಯಹೇ ಜಯಹೇ ಜಯಹೇ
ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಜಯಹೇ!

ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

ಭಾರತವು ನನ್ನ ದೇಶ, ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಸಹೋದರ
ಸಹೋದರಿಯರು.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಾಗಿ
ಖೈಪ್ರಿಯಪೂರ್ವಾಣ ಪರಂಪರೆಗೆ ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ತಂಡ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಗುರುಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶದ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಕ್ಷೇಮ ಹಾಗೂ ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸದಾ
ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ VIII

Prepared by :

State Council of Educational Research and Training (SCERT)

Poojappura, Thiruvananthapuram - 12, Kerala

Website : www.scertkerala.gov.in

email : scertkerala@gmail.com

Printed at : KBPS, Kakkanad, Kochi-30

First Edition : 2019

© Department of Education, Government of Kerala

ಮುನ್ಮುದಿ

ಸ್ತೋತ್ರಿಯ ಮಹ್ಯಳೆ,

ಪ್ರಪಂಚವು ಕ್ಕೆಣಿಕೊಂಡು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೂರ ಮತ್ತು ಸಮಯವು ಉಂಟುಮಾಡುವ ತಡೆಗಳು ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅನಂತ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ನೂತನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಫಲವಾಗಿ ತರಗತಿ ಕೋಣಗಳು ಮಲ್ಲಿಮೀಡಿಯಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವ ಸ್ಯಾಟ್‌ಡಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ ರೂಮುಗಳಾಗಿ ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಫೆಟ್‌ಪು ಇದಾಗಿದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಜಗತ್ತಿನೆಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕೈಗಿಡಿದು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೊಗಿ ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕೆಗೂ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆಗೂ, ಜ್ಞಾನದ ನಿರ್ಮಾಣಕೊಂಡು ಪ್ರಾಪ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಠಭಾಗಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾನವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಭಾಗಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲು ನಿಮಗೆ ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಭಾಗಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಲೂ, ಗಳಿಸುವ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರ್ಡ್‌ಸ್ಟೇನೆ.

ಡಾ. ಜಿ. ಪ್ರಸಾದ್

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಎಸ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ.

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ

ಭಾಗ IV ಕೆ

ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

51ಕ. ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು – ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪೌರಣ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

- (ಕ) ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು, ಅದರ ಆದಶಾಗಳನ್ನು, ಸಂಸ್ಥಾಗಳನ್ನು, ರಾಷ್ಟ್ರಧಾರ್ಜವನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು;
- (ಇ) ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಾರ್ಥಿ ಸ್ವಾತ್ಮಿಕ ದಾಂತ್ಯಕವಾದ ಉದಾತ್ತ ಆದಶಾಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- (ಒ) ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯನ್ನು, ಪರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಖಂಡತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- (ಔ) ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕರೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- (ಜ) ಧಾರ್ಮಿಕ, ಭಾಷಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಂದ ಅತೀತವಾಗಿ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಪಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾರತ್ಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು, ಶ್ರೀಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದಂಟುಮಾಡುವ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು.
- (ಝ) ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾಪಾಡುವುದು.
- (ಘ) ಅರಣ್ಯಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನೈಸಗಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುವುದು.
- (ಜಿ) ಪ್ರೇಚಣಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಮಾನವೀಯತೆ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಕೆಸುವುದು.
- (ರು) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೋತನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು.
- (ಇಂ) ರಾಷ್ಟ್ರವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಧಿಯ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದು.
- (ಓ) ಆರಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ನಡುವಿನ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೋ, ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೋ ಆಯಾ ಸಂದಭಾಂಸುಸಾರ ಹೆತ್ತಪರೋ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಏಷಣಿಸುವುದು.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

6	ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಎಷ್ಟು ಮುಲಭ್ಯ.....	87
7	ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳು	103
8	ಆರ್ಥಿಕ ಮುಂಡನೆ	120
9	ಹಲೋ... ಮೈಕ್ರೋ ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್ !!!	132
10	ವನ್ನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್	145

ಈ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕೆಲವು
ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಶೇರಿಸಬಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಡಿಗೆ
(ಅನೀಲುನಿಂದಾಂತಹ ವಿಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ)

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ

ಮೊದಲು ಅಂತ್ಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗಳು

6

ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಎಷ್ಟು ನುಲಭ್ಯಂ?!

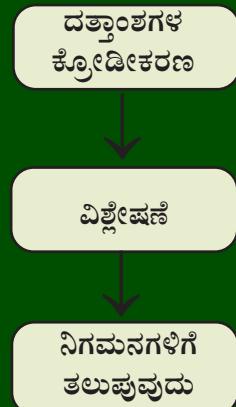
ಅಯ್ಯೋ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ನಡೆಸಲು ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ನೀನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ. ನಂತರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು...!

ಅನು ಮತ್ತು ಅಮಿನೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾಯಿತೇ? ಕಲಿಕಾ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಇವರು ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗೃಹ ಸಂದರ್ಭನ ನಡೆಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಪುಲವಾದ ದತ್ತಾಂಶಗಳು ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿವೆ. ಈಗ ಅವರು ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು? ಕೆಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ನೂರಾರು ಪ್ರತಿಯೊರ್ವರು ಸಂಗ್ರಹಿತಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಗೋಡೆಗೊಂಡಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾತಿಕರಿಸಬೇಕು ಕಷ್ಟಕರ. ಈ ರೀತಿಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಬ್ಯೂಪ್ಟಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಹೀಗೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಡ್‌ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಟಾಬ್‌ಲೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಣಾನಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. Gnumeric, Calligra Sheets, Microsoft Excel, OpenOffice.org Calc, LibreOffice Calc ಚಂಚಳಾದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಉಪಕಾರಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ....

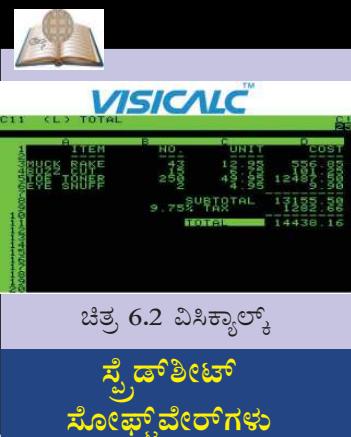
ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ. ಪಾಠಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನಿಖಿಲವಾದ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಕ್ಷೇತ್ರದ, ವಿಶ್ಲೇಷನೆ, ಸರಿಯಾದ ನಿಗಮನಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವುದು ಎಂಬಿವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಕಲಿಕಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವರದಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲೂ ಬೇಕು. ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ನಿಖಿಲವಾಗಿಯೂ ವೇಗವಾಗಿಯೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲು ವಿವಿಧ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ನಮಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ. 8 ನೇ ತರಗತಿಯ ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತದ ಬಯಲುಗಳಿಗೆ ಮರುಜೀವ ನೀಡೋಣ ಎಂಬ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನು ಮತ್ತು ಅಮಿನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತ ಅಥವಾ ಇತರ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತಗಳೊಂದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀವು ಅರಿಸಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6.1 : ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯೋಣ

ನಿಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿರುವ ಲಿಬರ್ ಅಫೀಸ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ತೆರೆದಿರುವ ವಿಂಡೋಸ್‌ನನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ರೋ (Row) ಮತ್ತು ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ (Column) ಅನೇಕ ಚೌಕಗಳು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಚೌಕಗಳನ್ನು ಸೆಲ್ಲುಗಳು (Cells) ಎನ್ನುವರು. ಮೋಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಲ್ ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ನೀವು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದ ಸೆಲ್ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದುವೇ ಸೆಲ್ ಪ್ರೋಯೆಂಟರ್ (Cell Pointer ಜಿತ್ರ 6.1). ಈ ಬೋಡಿಕ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಏರೋ ಕೇಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೂ ಸೆಲ್ ಪ್ರೋಯೆಂಟರಿನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಸೆಲ್ ಪ್ರೋಯೆಂಟರ್ ಇರುವ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಟೈಪ್ ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

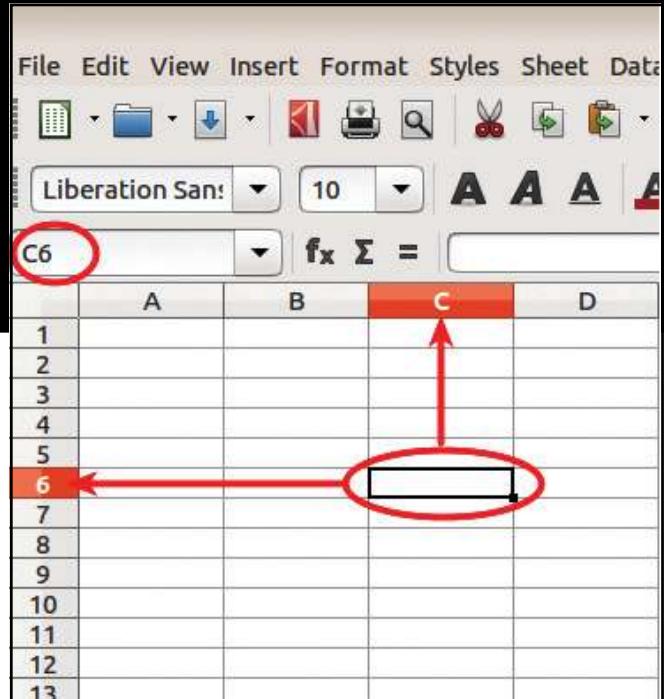
ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸ್ (Cell Address)

ಪಸರು ಕಂಪನಿಯ ನಾಯಕರಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಸ್ವೀಡ್ ಕ್ಲಿಕ್ (VisiCalc) ಆಗಿದೆ. 1979 ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಮೊದಲ ಅವೃತ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. Visible Calculator ಎಂಬ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪವೇ VisiCalc. ಡಾನ್ ಬ್ರಿಕ್ಲಿನ್, ಬೋಬ್ ಫ್ರಾಂಕ್ ಸ್ಟನ್ ಎಂಬವರು ಸೇರಿ ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಮಲ್ಟಿ ಪ್ಲಾನ್, ಸೂಪರ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕ್ ವುಂತಾದ ಸ್ವೀಡ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಸೋಲ್ಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಅಂದು ಪ್ರಖಾರದಲ್ಲಿದ್ದವು.

ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ರೋ ಮತ್ತು ಕಾಲಂಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಸೇರಿ ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸ್‌ಸ್ ಅಗುವುದು. ಈಗ ಕೇಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿ 6.1 ನ್ನು ಪ್ರತಿಂಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಕಾಲಂನ ಹೆಸರು	ರೋದ ಹೆಸರು	ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸ್‌ಸ್
C	6	C6
	12	H12
M	34	
AJ		AJ110
		K65

ಪಟ್ಟಿ 6.1 ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸ್‌ಸ್

ಕಾಲಂನ ಹೆಸರಿನ (Column Header) ನೇರ ಮೇಲೆ ಎಡ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ? ನಾವು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಸೆಲ್ಲಿನ ಅಡ್ಸ್‌ಸ್ (ಚಿತ್ರ 6.1) ಅದೇ ಅಲ್ಲವೇ, ಈಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸ್‌ಸ್‌ನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

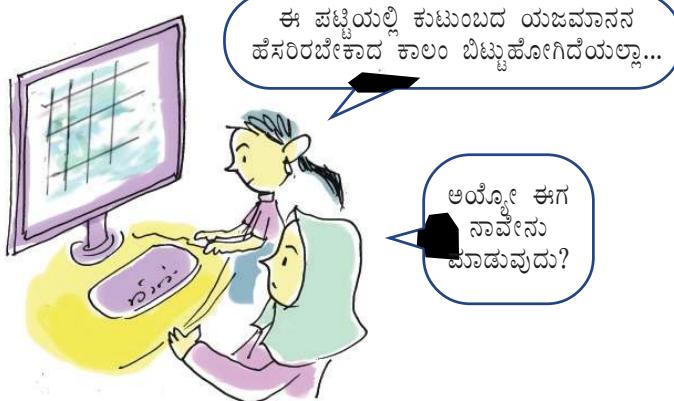
ಚಟುವಟಿಕೆ 6.2 : ಹೊಸ ರೋ, ಕಾಲಂ ಸೇರಿಸುವ

ಕಿಲಿಕಾ ಪ್ರೈಜಿಕ್ಟಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅನು ಮತ್ತು ಆಮಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದರು. ಲಿಬರ್ ಟಿಫ್ಫೆನ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡೈಕರಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಈಗ

ಆವರು ವಾಸಾಯ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಆವರು ತಂಡರಿಸಿದ ಅಷ್ಟಿಯಾ ವಾಸಾಯ್ದಿದ್ದಾರೆ ಹಿತ್ತು
6.2 ರಿಂದ ನೀಡಬಾರೆ.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1 Questionnaire Consolidation				2 SI No House No Total Land (In Acre) Measure of Land Used (In A House Name)	Quantity of Vegetables Produced (in Kg)					
					Spinach	Cucumber	Ladies Fing.	Beans	Others	Total
4	1	367	1	0.8	Shanibhavan	29	67	43	22	77
5	2	695	0.6	0.25	Chengala	22	12	8	13	10
6	3	276	2	1.1	Pathuthara	53	76	12	33	68
7	4	342	0.85	0.4	Sneheeram	10	31	0	34	12
8	5	654	2.2	0.9	Sarang	22	45	35	54	29
9	6	345	2	1.5	Vallikallil House	35	89	30	67	74
10	7	134	5	2.5	Rahna Manzil	61	123	45	95	86
11	8	876	5.6	2.9	Manukkara	78	85	98	48	75
12	9	791	3.5	1.7	Vatakkevedu	37	56	60	25	12
13	10	765	0.45	0.1	Saketham	1	5	2	0	2

ನಿಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿರುವ ಲೀಬರ್ ಅಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್ ತೆರೆದು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ. ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಪೋಲ್ಯೂನಿನ ಒಳಗಿರುವ Docs ಎಂಬ ಸಭ್ಯ ಪೋಲ್ಯೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮಾಡಿರಿ.

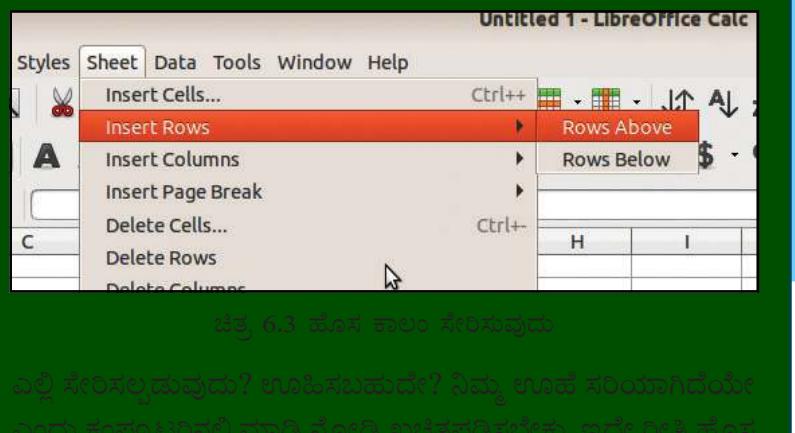

ಅನು ಮತ್ತು ಅಮಿನರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದು? House Name (ಕಾಲಂ E) ಸೇರಿಸಿರುವ ಕಾಲಂನ ನೇರ ಎಡಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನನ ಹೆಸರು (House Owner's Name) ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ.

- ◆ House Name ಎಂಬ ಕಾಲಮಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೀಲಿಗೆ ಸೆಲ್ ಪೋಲ್ಯೂನಿಂಟರ್ ತನ್ನಿರಿ.
  - ◆ Sheet ಮೆನುವಿನಿಂದ Insert Columns, Columns Left ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೀಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ (ಚಿತ್ರ 6.3).
- ಹೊಸ ಕಾಲಂ ಎಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು? ಈಗ Name of House owner ಎಂಬ ಶೀಫೆಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನನ ಹೆಸರನ್ನು ಟೈಪ್ ಮಾಡಿರಿ. ಭೂ ವಿನಿಯೋಗವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರುವ (Measure of Land Used) ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ ಪೋಲ್ಯೂನಿಂಟರ್ ಇದ್ದರೆ ಹೊಸ ಕಾಲಂ

ಕ್ರಮ ಸಂಖೆಯಲ್ಲ ...! ಅಡ್ಡ ಸಾಲಿನ ಹೆಸರು...!!

ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಹೆಸರಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ. ಇದೇ ರೀತಿ ಲೀಬರ್ ಅಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಡ್ಡ ಸಾಲಿಗೂ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು (Row Header) ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಡ್ಡ ಸಾಲಂಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಎಡತುದಿಯಲ್ಲಿ 1, 2, 3, 4, 5 – ಹೀಗೆ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಿರಾ? ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇದಿರಿ. ಅದು ಆ ಸಾಲಂಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಹೆಸರು. ಇದೇ ರೀತಿ ನೀಟಸಾಲಂಗಳಿಗೆ (ಕಾಲಂ) ಹೇಗೆ ಹೆಸರು ನೀಡಲಾಗಿದೆ (Column Header) ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಬಹುದೇ? ಕಾಲಂಗಳ ವೇಲೆ A,B,C,D,E... ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ರೋಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಕಾಲಂಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈಗ ನೀವು ಕೂಡ ಕಾಲಂ ಸೇರಿಸುವುದು.

ಎಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಯಾವುದು? ಖಚಿತವಾಗಬಳಿಕೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಖಾದೆ ಸರಿಯಾಗಿರೆಂದೇ ನಿಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಾರ್ಥಿ ತಂತ್ರಜ್ಞತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಿಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಲಂ ಸೇರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

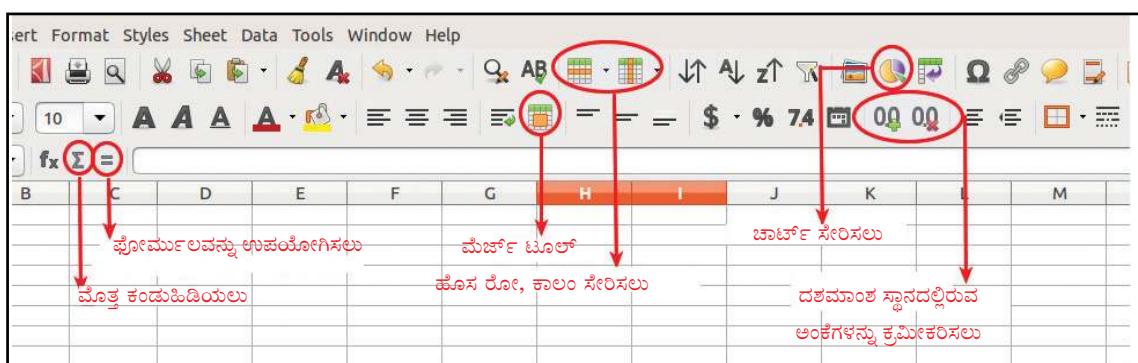

ಕಾಲಂ ಮತ್ತು ರೋ ಸೇರಿಸಲು ಹಲವು ರೀತಿಗಳು

ಎಲ್ಲಿ ರೋ ಸೇರಿಸಬೇಕೋ ಅದರ ನೀರ ಕೆಳಗಿರುವ ರೋ ಹೆಡರ್ ನ ಮೇಲೆ ಮೌಸಿನ ಬಲ ಬಟನನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿಯೂ ಹೊಸ ರೋ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಆಗ ತೆರೆದು ಬರುವ ಪ್ರೋಪ್ರೋಅಪ್ ವೇನುವಿನಿಂದ (ಚಿತ್ರ 6.4) ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಕಾಲಂ ಸೇರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ. ಟೊಲ್ ಬಾರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಂಬೀ ಬಟನ್‌ಗಳನ್ನು (ಚಿತ್ರ 6.5) ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೂ ರೋ ಮತ್ತು ಕಾಲಂನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾಲಂ ಅಥವಾ ರೋವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೋ? ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲಂ ಹೆಡ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ರೋ ಹೆಡ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಮೌಸಿನ ಬಲ ಬಟನನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸುವಿರಲ್ಲವೇ. ಇನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾಲಂ ಅಥವಾ ರೋ ಡಿಲೀಟ್ ವಾದಿರಿ. ಟೊಲ್ ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತು ಬಟನ್‌ಗಳಿವೆಯೇ ಎಂದೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

A3:AMJ3	f x Σ =	
A	B	C
1		
2	Data collection Questionnaire	
3	Cut	2.5
4	Copy	2.3
5	Paste	4
6	Paste Special...	5
7		6.5
8		3.4
9	Insert Rows Above	3.7
10	Insert Rows Below	2.9
11	Delete Rows	
12	Clear Contents...	
13	Format Cells...	
14		
15		
16	Row Height...	

ಚಿತ್ರ 6.4 ಹೊಸ ರೋ ಸೇರಿಸುವುದು

ಚಿತ್ರ 6.5 ಲಿಬರ್ ಆಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲಾಟರ್ ವಿವಿಧ ಟೊಲುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೇರಿಸುವ

ಪಠ್ಯತಃ ಒಂದನೇಯ ಕಾಲಂದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್ಲ್‌ನೇ? ಇದನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಳಸುವುದು? ಇಂಥಿಂದ ಅರುಧಿದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶ ಕಾಲಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿ. ಈಗ ಎಡು ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಾಾಜರೆಜಾರ್ ಅಗತ್ಯತಿರೆಯೇ? ಕೋರೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ಜಾಂಬಡಿಕಾರಿನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ.

- ◆ ಒಂದನೇಯ ಸೆರಿಸಲ್ಲಿ 1 ಎಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿ.
- ◆ ಅದೇ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ.
- ◆ ಸೆಲ್ಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಬಲಭಾಗದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಸ್ ಪ್ರೋಯಿಂಟರ್ ತನ್ನಿರಿ. ಆಗ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.
- ◆ ಮೋಸ್ ಪ್ರೋಯಿಂಟರ್ “ + ” ಜಿಹ್ಯೆಯಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಿರಾ? ಇದನ್ನು ಫಿಲ್ ಹೇಂಡಲ್ (Fill Handle) ಎನ್ನಬರು. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಶ್ರೇಣಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೋಮ್ಯುಲವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಾದ ಸೆಲ್ಲಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಲು (Data Fill) ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಈಗ ಕೆಳಗೆ ಡಾಗ್ ಮಾಡಿ. ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲವೇ?

ಚಟುವಟಿಕೆ 6.3 : ಮೊತ್ತ ಕಂಡುಹಿಡಿಯೋಣ

ಅಮೀನಾಳ ಪ್ರೋಚೆಕ್ಟ್ ಡ್ಯೂರಿಯ ಒಂದು ಪೇಜನ್ನು ಚಿತ್ರ 6.6 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ತಲುಪಿವೇ? ಯಾವ ಯಾವ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿ ಭಾಗವಾಗಿ ಅವರು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು? ಡ್ಯೂರಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಓದಿ.

ಯಾವುದೇ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿಸಲು ಫಿಲ್ ಹೇಂಡಲ್ ಹೇಂಡಲ್...!

ಲಿಬರ್ ಅಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರುವ ಫಿಲ್ ಹೇಂಡಲ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ತಿಂಗಳು, ತಾರೀಕು, ವಾರ ಮುಂತಾದ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲ್ ವಿಂಡೋ ತೆರೆದು ಒಂದು ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ Sunday ಎಂದು ಟ್ಯೂಪ್ ಮಾಡಿ ಫಿಲ್ ಹೇಂಡಲ್ ಸೌಕರ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳು ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ. ಇದೇ ರೀತಿ ತಿಂಗಳು, ದಿನ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ. 2, 4, 6.... ಎಂಬೀ ಸಂಖ್ಯೆ ಶ್ರೇಣಿಗಳಾದರೆ ಹೇಗೆ? ಮೊದಲ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ 2 ಎಂದು ಟ್ಯೂಪ್ ಮಾಡಿ ಫಿಲ್ ಹೇಂಡಲ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಏನು ಲಭಿಸುವುದು? ಮೊದಲ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ 2 ಎಂದು ನಂತರ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ 4 ಎಂದು ಮಾಡಿ ಎರಡು ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಫಿಲ್ ಹೇಂಡಲ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಏನು ಲಭಿಸುವುದೆಂದು ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್ ಸ್ಪ್ರತ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕುರಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಭಾಗಿಸಬಹುದಾದ 100 ಕ್ಷುಂತ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕಂಪನೀಗಳ ಕಾರಣ, ಅವಕಾಶ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಧ್ಯ ವಾಯಿಸ್‌ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವರ್ವೆಲ್‌ಉಂಟಾಗುವ ಲ್ಯಾಂಗ್ವಿಜ್‌ನಿಂದ ವಿಕಿರಿಸಿಸಿ.

ಆಗಸ್ಟ್ 28, ಶುಕ್ರವಾರ್

ಪ್ರಾಕ್ತಿಕೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಮತ್ತು ಕ್ಲೋಡ್‌ಫೋನ್ ನಡೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಕೊಡು ವಿವರವಾಗಿ ಒಳಗೊಳಿಸಿದ್ದು. ಹಾಜಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಅನು ಮತ್ತು ನಾನ್‌ ಕಂಡುಕೊಂಡಿನ್ನು.

ಎಂದು ಏಷ್ಟಿರಿಂದ ಕಂಪನೀ ಕ್ಲೋಡ್‌ಫೋನ್ ವಿವರವು ಅನುಕ್ರಮಿಸಿ ಮತ್ತು ಅನು ಮತ್ತು ನಾನ್ ಕಂಡುಕೊಂಡಿನ್ನು. ಅಂದು ಅಷ್ಟು ತೆಯಾರಿಸುವ ಕಾಲುಘಾಯನ್ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟು. ನಾನು ಕೆಳಿದೆರೆ ಅವೇ ಅಷ್ಟು ಖಂಡಿತ್ವಾಗೆಯೇ ಕಾಲುಘಾಯನ್ ತೆಯಾರಿಸುವುದು.

ಆಗಸ್ಟ್ 29, ಶನಿವಾರ್

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಕ್ಲೋಡ್‌ಫೋನ್‌ಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಣಿಯನ್ನು ಪೈಪೇರಿನಲ್ಲಿ ತೆಯಾರಿಸಲು ನಾವು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಪ್ರಣಿ ತೆಯಾರಿಸಲು ನಾಧ್ಯ ವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿಯೆನ್ನು. ಕೆಲನಗೆ ತೆರೆವುಸ್‌ ಮೊಸ್ಟರ್ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮೆ ಸೆಮ್‌ಸ್ಟೇಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸ್ವೀಕ್ರೀಡೆ ಸೆರಿಫ್‌ವೆರ್ಸನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೊಸ್ಟರ್ ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡ್ರು. ಲೀಬರ್ ಆಫೀಸರ್ ಕ್ಲಾಲ್‌ ಎಂಬ ಸೆರಿಫ್‌ವೆರ್ಸನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತಾಲಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಲ್ಯಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಒದಗಿಸುವ ಎಂದು ಸರ್‌ ಹೇಳಿದಾಗ ಸೆಮ್‌ರಥಾನವಾಗಿಯೆನ್ನು.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 5, ಶನಿವಾರ್

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಕ್ಲೋಡ್‌ಫೋನ್ ಇಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ್ದು. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಮೂಲಕ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಣಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

- ಪ್ರತಿಯೆಂದು ಕುಟುಂಬ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಒಟ್ಟು ತರಕಾರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗ
- ಪ್ರತಿಯೆಂದು ಕುಟುಂಬದ ಒಂದು ವರ್ತೆ ಭೂಷಣಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ.
- ಹೆಚ್ಚು ತರಕಾರಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದವರು ಯಾರೆಲ್ಲ?

ಚಿತ್ರ 6.6 ಪ್ರೈಜೆಕ್ಟ್ ಡಯರಿಯ ಒಂದು ಪುಟ

ಅಮಿನಳ ಪ್ರೈಜೆಕ್ಟ್ ಡ್ರೆರಿಯ ಪುಟವನ್ನು ಓದಿದ್ದರಲ್ಲವೇ. ಈಗ ಅವಳು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿರಿ.

ಲಿಂಗರ್ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಕ್ಷಮಿತಿನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಗಳ ಒಟ್ಟು (ಜಂತ್ರ 6.2) ಗಾಂಧಿಯೊಗಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಭಾರಗಳನ್ನು ದೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ನೀವರಿಗೆ ಶ್ರುತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಿಕಿರ ತರಕಾರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ದೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೋದೋದೆ.

ನೀವು ಎನ್ನ ರಂಡುಹಿಡಿಯಾಗಿ

- ಶ್ರುತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಿಕಿರ ತರಕಾರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಲಭಿಸಬೇಕಾದ ಸೆಲ್ಲಾನ್ನು ನೇರೆಕ್ಕಿ ಮಾಡಿರಿ. ಈ ದೇಗೆ ಈಗ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ?

- ◆ ಟೂಲ್ಸ್ ಬಾರಿನ **Σ** (Sum) (ಜಂತ್ರ 6.5) ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಈಗ Total ಲಭಿಸಬೇಕಾದ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ (ಜಂತ್ರ 6.7) ಏನು ಕಾಣುವಿರಿ?

SUM		F	G	H	I	J	K	L
3	Sl No	Spinach	Cucumber	Ladies Finger	Beans	Others	Total	
4	1	29	67	43	22	77	=SUM(F4:J4)	
5	2	22	12	8	13	10		
6	3	53	76	12	33	68		

ಜಂತ್ರ 6.7 SUM ಫಂಕ್ಷನ್

“=”, “SUM”, ಮೊತ್ತ ಕಾಣಬೇಕಾದ ಸೆಲ್ಲುಗಳ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಸೆಲ್ಲುಗಳ ಎಡ್ಸ್‌ (”: “ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ್ದು) ಎಂಬಿವುಗಳಲ್ಲವೇ?

ಇದರಿಂದ ಏನು ಅಧಿವಾಗುವುದು? F4 ನಿಂದ J4 ವರೆಗಿನ ಸೆಲ್ಲುಗಳ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಮೊತ್ತವು (Sum) ಈ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಬೇಕು ಎಂದಾಗಿದೆ.

- ◆ ಈಗ ಎಂಟರ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ. ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ತರಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಲಭಿಸಿತ್ತಲ್ಲವೇ.

ಇನ್ನು ಇತರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಒಟ್ಟು ತರಕಾರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಗೆ ತೆಕ್ಕಿಂತಾಕಬಹುದು?

- ◆ ಹಿಂದೆ ಮೊತ್ತ ಲಭಿಸಿದ ಸೆಲ್ಲನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಈ ಸೆಲ್ಲಿನ ಫಿಲ್ ಹೇಂಡಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಸೆಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೊತ್ತ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಕೆಳಗೆ ಡ್ರಾಗ್ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲಿಗೆ “+” ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಡಬಲ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಏನು ಲಭಿಸುವುದೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ನಿಜಕ್ಕೂ ಸೈಡ್ ಶೈಟ್ ಹೌದು...!

ಸೈಡ್ ಶೈಟ್ ನ ಕೊನೆಯ ರೋ ಅಥವಾ ಕಾಲಮನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಷ್ಟೂಂದು ರೋ ಮತ್ತು ಕಾಲಂಗಳಿವೆ? Ctrl ಕೇ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಡೌನ್ ಡೌನ್ ಏರೋ ಏರೋ ಕ್ಲಾರ್ ಕ್ಲಾರ್ (Down Arrow) ಒತ್ತಿರಿ. ಆಗ ಕೊನೆಯ ರೋಗೆ ತಲುಪುವುದು. ಇದೇ ರೀತಿ Ctrl ಕೇ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ರೈಟ್ ಏರೋ ಏರೋ ಕ್ಲಾರ್ (Right Arrow) ಒತ್ತಿರಿ. ಈಗ ಸೆಲ್ ಪ್ರೋಯೊಂಟರ್ ಕೊನೆಯ ಸೆಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿತಲ್ಲವೇ. ಆ ಸೆಲ್ಲಿನ ಎಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ಲಕ್ಷ್ಯಗಟ್ಟಲೇ ರೋಗಳು ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಕಾಲಂಗಳಿರುವ ಅತಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಶೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸೈಡ್ ಶೈಟ್ ಗಳಿನ್ನುವರು. Ctrl ಕೇ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದು Home ಕೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವೋದಲನೆಯ ಸೆಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರನಃ ತಲುಪಬಹುದು. ತಿಳಿಯಿತೇ?

ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್ ಫಂಕ್ಷನ್‌ನುಗಳು

Sum ಎಂಬುದು ಲಿಂಗರ್ ಅಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಫಂಕ್ಷನ್ ಹಿಂದಿನ ಅಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಫಂಕ್ಷನುಗಳು (ಪ್ರೈಂಗ್ರಾಂ) ಲಿಂಗರ್ ಅಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಂಕ್ಷನುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಪರಿಚಯ ಹೊಂದುವಿರಿ.

ಈ ಮೊದಲು ಕ್ರಮಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸೇರಿಸುವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಬ್ಯಾಕ್‌ರೆ ಇದ್ದಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿರುವ ಸೂಕ್ತವು ಸೇರಿಸಬ್ಯಾಹಾರ್ಡ್‌ವೆ. ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಣೀರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರುವೆಂದುಧ್ವರೆ ಮನ ಮಾಡಬೇಕು? ಈ ಮೊದಲು ಕಾಲಂಗಳ ದ್ವಾರಂ ಶಾಖೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಂತೆಯೇ ರೋಗಳಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾರಂ ಶಾಖೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದು ಏಕೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿತೀಂಬಿಂಬು ಕಾಬುಂಬಡ ತರಕಾರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ (Production / Acre) ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು?

- ◆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು (Total Production) ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಜೂಮೀಯ ಅಳತೆಯೊಂದರ (Measure of Land Used) ಹಾಗಿದೆ ಒಂದು ಎಕ್ಕು ಭೂಮಾಯಿಲ್ಲ ಉತ್ಪಾದನ (Production / Acre) ಎಷ್ಟಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.
  - ◆ ಈ ಮೊದಲು ನಾವು sum ಕಂಡುಹಿಡಿದಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸ್‌ಸೆಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬರೆಯಬಹುದು. Total Production ನ್ನು F7 ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ Measure of Land Used ನ್ನು J7 ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಘಂಕ್ಸ್‌ನನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- = ... / .....
- ◆ ಈ ಘಂಕ್ಸ್‌ನನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಟೈಪ್ ಮಾಡಿ ಎಂಟರ್ ಕೇ ಒತ್ತಿರಿ. ಒಂದು ಎಕೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ಲಭಿಸಿತಲ್ಲವೇ.

ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸ್‌ ಟೈಪ್ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು!

ಒಂದು ಘಂಕ್ಸ್‌ನನ್ನು ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಟೈಪ್ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬಹುದು.

- ◆ ಟೊಲ್‌ಬಾರಿನ ಘಂಕ್ಸ್‌ನ್ ಟೊಲಿನಲ್ಲಿ “=” (ಚಿತ್ರ 6.5) ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಲಭಿಸಿದ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ. ಆ ಸೆಲ್ಲಿನ ಎಡ್ಸ್‌ ಕಾಣಿಸಿತಲ್ಲವೇ?
- ◆ ಭಾಗಾಕಾರ ಚಿಹ್ನೆ “/” ಟೈಪ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಭೂ ವಿನಿಯೋಗದ ಅಳತೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ಸೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಈಗ ಎಂಟರ್ ಕೇ ಒತ್ತಿರಿ. ಈಗಲೂ ಒಂದು ಎಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ಲಭಿಸಿತಲ್ಲವೇ.

ಫೀಲ್ ಹೇಂಡಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈಗ ಎಲ್ಲ ಸೆಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಎಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

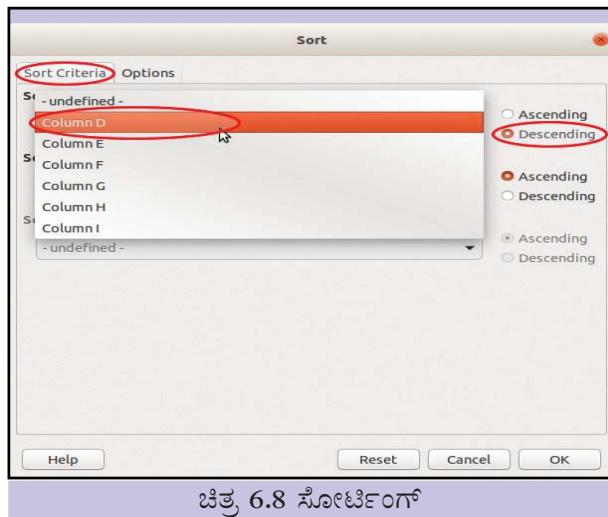
ಈಗ ಕೆಲವು ಸೆಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ತುಂಬಾ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕಾಣಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸೆಲ್ಲಾಗಳನ್ನು ಸೆಲ್ ಕ್ಲಾಕ್ ಮಾಡಿ ಟೊಲ್‌ಬಾರಿನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಟೊಲುಗಳನ್ನು (ಚಿತ್ರ 6.5) ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟೊಲಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ 6.2 ನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಟೊಲ್	ಉಪಯೋಗ
 00	<p>ದಶಮಾಂತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು.</p>
 00	

ಚಿತ್ರ 6.2 ದಶಮಾಂಶ ಸಾನ ಕ್ರಮೀಕರಣ

- ◆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಕ್ಕೆ ಯಾಗಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ.
  - ◆ Data ಮೇನುವಿನಿಂದ Sort ಆರಿಸಿರಿ.
  - ◆ Sort key 1 ಎಂಬಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸೋಣ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಆ ಕಾಲಂ (ಇಲ್ಲಿ Production/Acre ಕಾಲಂ) ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ.
  - ◆ Ascending / Descending ಎಂಬಿವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದನ್ನು ಆರಿಸಿರಿ.
  - ◆ OK ಕೈಗೊಡಿರಿ.

ಈಗ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿಕನ ಹೆಸರು ಪಟ್ಟಿಯ
ಮೇಲ್ವಾಗಕ್ಕೆ ತಲುಪಿತಲ್ಪವೇ. ಇನ್ನು ಮೂರು ಉತ್ತಮ
ತರಕಾರಿ ಕೃಷಿಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಅವರು ಉತ್ತಮಿಸಿದ
ತರಕಾರಿಗಳ ಪ್ರವಾಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರಿ.
ಚೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಫೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಬದಲಾವಣೆ
ಗಗನು ಸೇವ್ ಮಾಡಲು ಮರೆಯಿದಿರಿ.

ಚಿತ್ರ, 6.8 ಸೋಟಿದೆಂಗೋ

ಚಟువటికి 6.5 : పట్టియను ఆకషణకగొళిసువ

ಅನು ಮತ್ತು ಆಮೀನ ತಯಾರಿಸಿ ಆಕಷ್ಟಕಗೊಳಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 6.9 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ Questionnaire Consolidation ಎಂಬುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿರಿ.

Questionnaire Consolidation											
Sl No	House No	Total Land (In Acre)	Measure of Land Used (In Acre)	House Name	Quantity of Vegetables Produced (in Kg)						
					Spinach	Cucumber	Ladies Finger	Beans	Others	Total	Production /Acre
1	367	1	0.8	Shanibhavan	29	67	43	22	77	238	297.50
2	695	0.6	0.25	Chengala	22	12	8	13	10	65	260.00
3	276	2	1.1	Pathuthara	53	76	12	33	68	242	220.00
4	342	0.85	0.4	Snehtheeram	10	31	0	34	12	87	217.50
5	654	2.2	0.9	Sarang	22	45	35	54	29	185	205.56
6	345	2	1.5	Vallikalil House	35	89	30	67	74	295	196.67
7	134	5	2.5	Rahna Manzil	61	123	45	95	86	410	164.00
8	876	5.6	2.9	Manukkara	78	85	98	48	75	384	132.41
9	791	3.5	1.7	Vatakkeveedu	37	56	60	25	12	190	111.76
10	765	0.45	0.1	Saketham	1	5	2	0	2	10	100.00
Total		23.2	12.15		348	589	333	391	445	2106	173.33

ಚಿತ್ರ 6.9 ಪ್ರೋಮೆಡ್‌ರ್ ಮಾಡಿ ಅಕಷ್ಟಕಗೊಳಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ

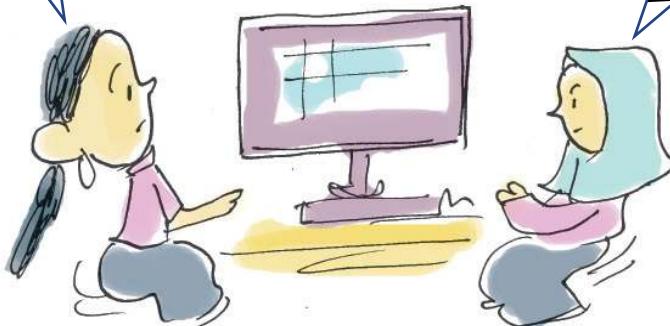
ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿವೆ?

- ◆ ಇದು ಪಟ್ಟಿಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ◆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ◆ ಬಣ್ಣ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ◆ .....

ಇದೇ ವಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಶೀರ್ಷಿಕೆ ನೀಡಲು ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ (ಮಜ್ಞಾನ ಮಾಡಿ) ಒಂದು ಸೆಲ್ಲೊ ಆಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಟೂಲ್‌ಬಾರಿನಲ್ಲಿರುವ Merge ಟೂಲ್ (ಚಿತ್ರ 6.5)ಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಇನ್ನು ಯಾವೆಲ್ಲ ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಮಜ್ಞಾನಮಾಡಿ ಒಂದುಗೂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ಅಕ್ಷರಗಳ ಗಾತ್ರವನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣ ನೀಡುವುದನ್ನು ಲಿಬರ್‌ ಅಫೀಸ್ ರೈಟರಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾಡಿದುದು ನೆನಪಿದೆಯಲ್ಲವೇ. ಈಗ ನೀವು ತಯಾರಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಕಷ್ಟಕಗೊಳಿಸಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ತಯಾರಿಸಿರಿ. ◆

ಕೆಲವು ಕಾಲಂಗಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ?

ಪಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದ್ದರೆ ಅಕಷ್ಟಕವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

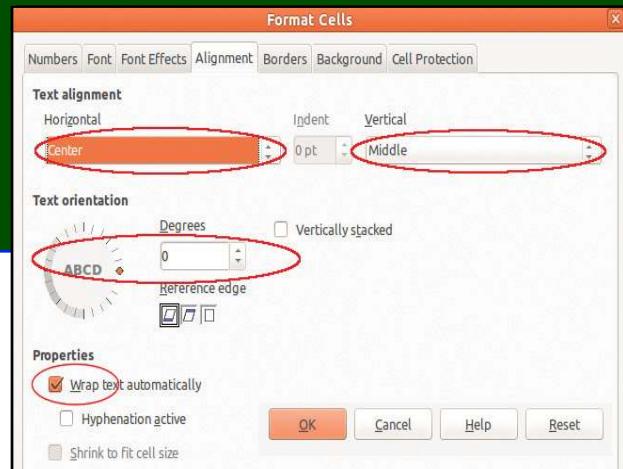
ಈ ಉದ್ದೇಶವು ಮಾಡಲು ಕೃಸ್ತುತ ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೋರುಮಾಡಲು
ಮಾಡಬೇಕಾದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ನೋಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ
ನೋಡಿರಿ. ಗಣಾಯಿತ್ವಾಗಿ ಚಿತ್ರ 6.10 ನ್ನು ಖಾತೆಗೊಳಿಸಿ.

ತೋರುಮಾಡಬೇಕಾದ ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು
ಅಂದಿರಿ.

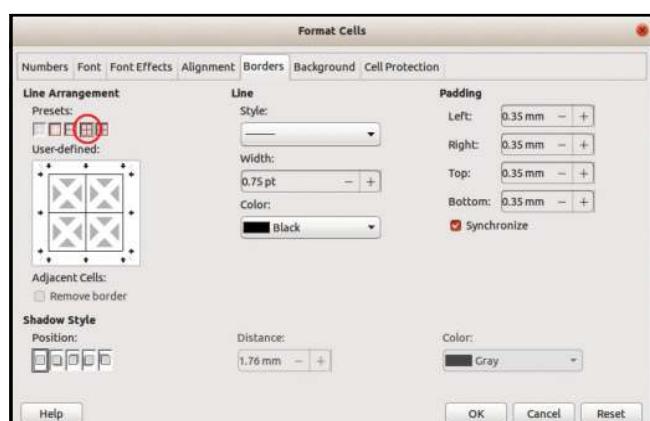
- ◆ Format ಮೊನ್ಚಿಸಿದ Cells ಅಂದಿರಿ.
- ◆ ತೆರೆದು ಬರುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ Alignment
ಎಂಬೆಂದು ಹೇಳಿಸಿರಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- ◆ Wrap text automatically ಎಂಬಲ್ಲಿ
ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ (ಚಿತ್ರ 6.10)
- ◆ Text Orientation, Text Alignment
ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ
ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿರಿ.
- ◆ OK ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 6.9 ರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಲ್ಲಿಗೂ ಬೋಡರ್
ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಿರಲ್ಲವೇ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಗೆ
ಬೋಡರ್ ನೀಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ
ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ಸಹಾಯ
ಅಗತ್ಯಪಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ 6.11 ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಿರಲ್ಲವೇ.

- ◆ ಬೋಡರ್ ನೀಡಬೇಕಾದ ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸೆಲ್ಲೆಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ Format ಮೆನುವಿನಿಂದ .....
ಅರಿಸಿರಿ.
- ◆ ತೆರೆದು ಬರುವ ವಿಂಡ್‌ಎಡಲ್ಲಿ .....
ಎಂಬ ಶೀಷ್ಟಕೆಯನ್ನು ಸೆಲ್ಲೆಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ Line arrangement ಎಂಬಲ್ಲಿ Set
Outer Border and All Inner Lines
ಎಂಬ ಬಟನನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ
- ◆ ಅಗತ್ಯಪಿದ್ದರೆ Line ಎಂಬಲ್ಲಿ Style,
Width, Color ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು
ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬಹುದು.
- ◆ Ok ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 6.10 ಸೆಲ್ ಫ್ರೋಮೇಎಟಿಂಗ್ ವಿಂಡ್‌ಎ

ಚಿತ್ರ 6.11 ಬೋಡರ್ ನೀಡುವ ವಿಂಡ್‌ಎ

ರೀತಿನಾಲ್ಕು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಲಭ್ಯಿತಲು ಈ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಾಕಿಲು ಮಾರ್ಪಣ ದಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6.6 – ಜಾಟೊಂ ಸೇರಿಸುವ

ರೋಗಳ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಕಾಲಂಗಳ ಅಗಲವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವ

ರೋಗಳ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಕಾಲಂಗಳ ಅಗಲವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲಂ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರದ ಕಾಲಂ ಸೇರುವಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ. ವರ್ಕೋಷ್ ಪ್ರೋಯೋಂಟ್‌ರ್ ಎರಡು ಬಿಡಳಿಗೂ ಬಾಣದ ಗುರುತಿರುವ ಆಕಾರ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಿರಾ? ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಡಾರ್ಗ್‌ಗ್ ಪೂರಿಸಿ ಅಗಲವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬಹುದು. (ಚಿತ್ರ 6.12)

Format ಮೇನುವಿನಲ್ಲಿರುವ Row/Column ಉಪಯೋಗಿಸಿಯಂತಹ ಇನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

	E	F	G
ure nd (In)	House Name	Spinach	Cucum

ಚಿತ್ರ 6.12
ಕಾಲಂನ ಅಗಲವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವುದು.

ಆನು ಮತ್ತು ಅಮಿನಾಳ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಸರಿಯೇ? ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರ ಬದಲು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಾಫ್ ಅಥವಾ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಲಿಬರ್ ಆಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಆಕಷಣಕವಾದ ಗ್ರಾಫ್‌ಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿವೆ. ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರಾಫ್ ವಿದ್ಯುತ್ತನುಸಾರವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ನಾವು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ್ದೇವಲ್ಲವೇ, ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಗ್ರಾಫ್‌ನ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು? ಅದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿರುವ ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ. (ಚಿತ್ರ 6.13)

ಒಂದು ಸ್ಟ್ರೋಶೆಟಿನ ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ 6.13 ರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಹೇಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು? ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ವಾಡುವಾಗ ವೊದಲಿನ ಸೆಲೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಕೇಬ್ಲೋಡಿನ Ctrl ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ.

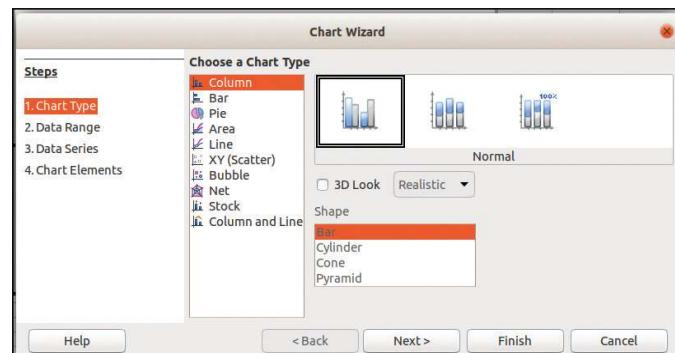
ಈಗ ಜಿತ್ತುದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವಂತೆ ಎರಡು ಭಾಗಗಳೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆದ್ಯವು ಅಲ್ಲವೇ? ಈ ರೀತಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಟೊಲ್ ಬಾರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಂಬ ಟೊಲ್ನಲ್ಲಿ (ಜಿತ್ತು 6.5) ಕ್ಲಿಕ್ ವಾಡಿ ತೆರೆದು ಬರುವ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. Chart type ಎಂಬಲ್ಲಿ Column, Bar, Pie ಎಂಬಿವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಟ್‌ಡ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ (ಜಿತ್ತು 6.14)
2. ತೆರೆದು ಬರುವ Data Type, Data series ಎಂಬೀ ವಿಂಡೋಗಳಲ್ಲಿ Next ಬಟನ್ ಬತ್ತಿರಿ.
3. Chart Elements ಎಂಬಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಫಿನ ಶೈಲಿಕೆ, X-Y ಅಕ್ಸ್ ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಹೆಸರು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ. (ಜಿತ್ತು 6.15)
4. Finish ಬಟನ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.

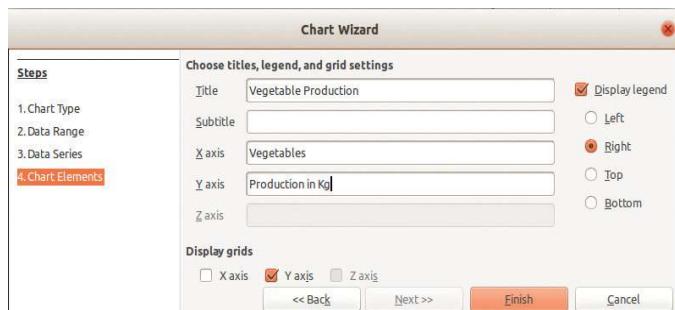
ಗ್ರಾಫ್ ಲಭಿಸಿತಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಇತರ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗ್ರಾಫ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ. ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೇವ್ ಮಾಡಲು ಮರೆಯದಿರಿ.

Quantity of Vegetables Produced (in Kg)					
	Spinach	Cucumber	Ladies Finger	Beans	Others
29	67	43	22	77	
22	12	8	13	10	
53	76	12	33	68	
10	31	0	34	12	
22	45	35	54	29	
35	89	30	67	74	
61	123	45	95	86	
78	85	98	48	75	
37	56	60	25	12	
1	5	2	0	2	
	348	589	333	391	445

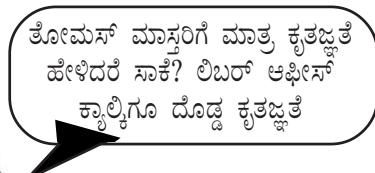
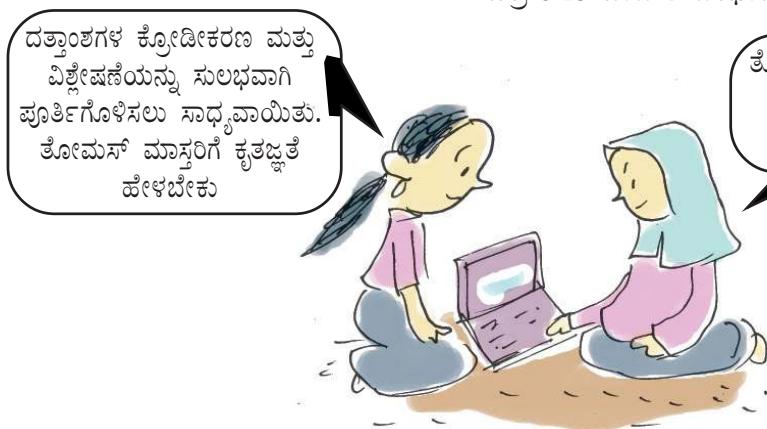
ಜಿತ್ತು 6.13 ಸ್ವೇಚ್ಚಾರ್ಟೆನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ

ಜಿತ್ತು 6.14 ಚಾಟ್‌ಡ ವಿರುಧಾಡ್‌ಡ ಚಾಟ್‌ಡ ಟ್ರೇಪ್ ವಿಂಡೋ

ಜಿತ್ತು 6.15 ಚಾಟ್‌ಡ ವಿರುಧಾಡ್‌ಡ -ಚಾಟ್‌ಡ ಎಲೀಮೆಂಟ್ ವಿಂಡೋ

ಮೊಲ್ಯೂಪಾನ ಮಾಡೋಣ

1. ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ವಿಷ್ಯುಲೇಶನ್ ಮಾಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೀರಿಸಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಿರು.

ಕಾಲಂನ ಹೆಸರು	ರೋದ ಹೆಸರು	ಸೆಲ್ ಎಡ್ಸ್
J	19	
		AA44
B		B13
	123	P123

2. ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ವಿಷ್ಯುಲೇಶನ್ ಮಾಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೀರಿಸಿದ್ದಿರು. ಕ್ಯಾಲೆಂಡರನ್ನು ಲಿಬರ್ ಅಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಶನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

- ◆ ಫಿಲ್ ಹೇಂಡಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.
- ◆ 2016 ಜನವರಿ 1, ಶುಕ್ರವಾರ

3. 2011 ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೇರಳದ ಬಾಹು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಲಿಬರ್ ಅಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಶನಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ಪುರುಷರು	ಸ್ತ್ರೀಯರು	ಒಟ್ಟು
1	ಕಾಸರಗೋಡು	626617	675983	
2	ಕೆಣ್ಣೂರು	1184012	1341625	
3	ವಯನಾಡು	401314	415244	
4	ಕೊರಿಯುಕ್ಕೂಡು	1473028	1616515	
5	ಮಲಪ್ಪುರಂ	1961014	2124942	
ಒಟ್ಟು				

4. ಮನು ಲಿಬರ್ ಅಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಶನ ಒಂದು ಟೋಲಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಗೊಚರಿಸಿದ ದೃಶ್ಯದ ಬಿತ್ತುವಿದು. ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ದಾಖಲಿಸಿರಿ.

SUM	A	F	G	H	I	J	K	L
3	Sl No	Spinach	Cucumber	Ladies Finger	Beans	Others	Total	
4	1	29	67	43	22	77	=SUM(F4:J4)	
5	2	22	12	8	13	10		
6	3	53	76	12	33	68		

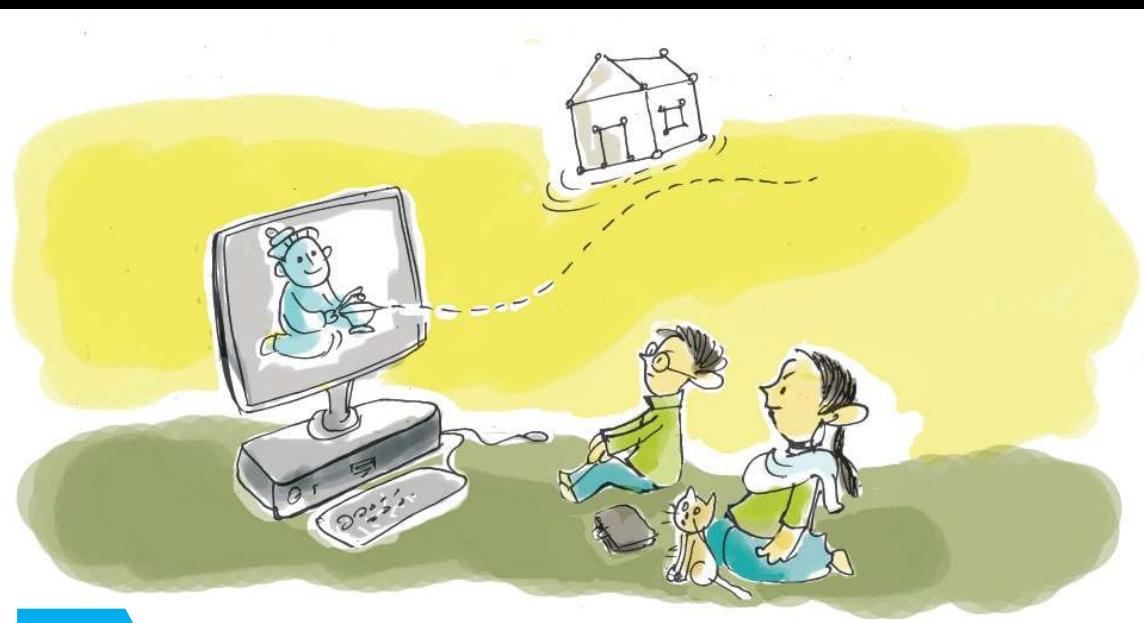
- ಕಲಿಕಾ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಾತಿಂಗೊಳಿಸಲು ಸ್ವೀಡ್‌ಶೈಕ್‌
ಸೊಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಬಹಳವು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು
ಸಮರ್ಥ ಸುವಿಧೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಮುಂದುವರಿದ ಒಟ್ಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಎತ್ತರ (ಮೀಟರಿನಲ್ಲಿ) ಭಾರ (ಕಿ.ಗ್ರಾಮಿನಲ್ಲಿ) ಎಂಬಿಪುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ
ಲಿಬರ್ ಆಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ BMI (Body Mass Index) ಲೆಕ್ಕ
ಹಾಕಿರಿ. BMI ಹೇಚ್ಚು ಇರುವ ಮನು ಮೊದಲು ಬರುವಂತೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿರಿ. ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು
ಆಕಷ್ಟಕಗೊಳಿಸಿರಿ.
- (ಸೂಚನೆ : BMI = ತೂಕ ಕಿಲೋಗ್ರಾಮಿನಲ್ಲಿ / ಭಾರದ ವರ್ಗ ಮೀಟರಿನಲ್ಲಿ)
- ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪದ ಹತ್ತು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಎಷ್ಟು ಖಚು
ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಲಿಬರ್ ಆಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರಿಸಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ಕುಟುಂಬದ ಒಟ್ಟು ಖಚು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕುಟುಂಬದವರು ಖಚು ಮಾಡುವುದೆಷ್ಟು
ಎಂಬಿಪುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಖಚುನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ
ಒಂದು ಪ್ರೇಚನೆಗ್ರಂತಿಯನ್ನು ಆಕಷ್ಟಕಗೊಳಿಸಿರಿ.

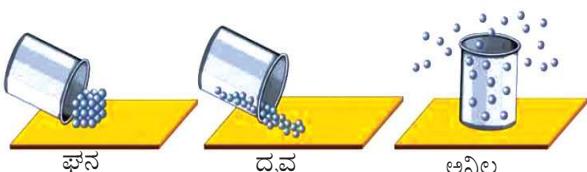

7 ಸಂಪ್ರೋಚನ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳು

ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ವಿಕಾಸವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನೂ ಅಧಾರವಾಗಿರಿಸಿ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಪುರಾತನ ಮನುಷ್ಯನು ಅವನ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದಲೂ, ಗಳಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳಿಂದಲೂ ಕಲಿತುಕೊಂಡ ಪಾಠಗಳೇ ವಿಜ್ಞಾನದ ತಳಹದಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಶೋಧನೆಯೂ, ಶಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮುಂದಿನ ಹಂತಕ್ಕಿರುವ ಮೆಟ್ಟುಲುಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂದು ನಾವು ತಲುಪಿರುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಖೋಡಗಿ ಅತಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದವುಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಾ ನಡೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ವಚನವಲ್ಲ ಲ್ಯಾಬ್ಯೂಲ್ಸ್ (Virtual Labs) ಇಂದು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠಗಳನ್ನು ರಸವಶಾಸ್ತ್ರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಇಂದು ಲಭ್ಯ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಚಯಿಸೋಣ.

ಪದಾರ್ಥ ಕಣಗಳೂ, ಉಣಿತೆಯೂ...

- ಘನ, ದ್ರವ, ಅನಿಲ ಎಂಬ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗ ಕ್ರಮ-ವರಣಿಕೆಯು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೋ?
- ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಣಗ ಶಾಂತಿಕ್ರಾಂತಿ ಇರುವುದು?
- .....

ನಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚವು ಯಾವೆಲ್ಲ ಫಾಟಕಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ನೀವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುವೀರೋ? ಯಾವೆಲ್ಲ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಇವೆ? ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೂಪಗಳಿರುವವುಗಳು, ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸ್ಥಾವರ್ತೀಗಳಿರುವವುಗಳು, ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಾಸನೆ, ಬಣಿ, ರುಚಿಗಳಿರುವವುಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಪನೆಲ್ಲಾ? ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ರೂಪ, ಅಂದ ಲಭಿಸಿರುವುದು.

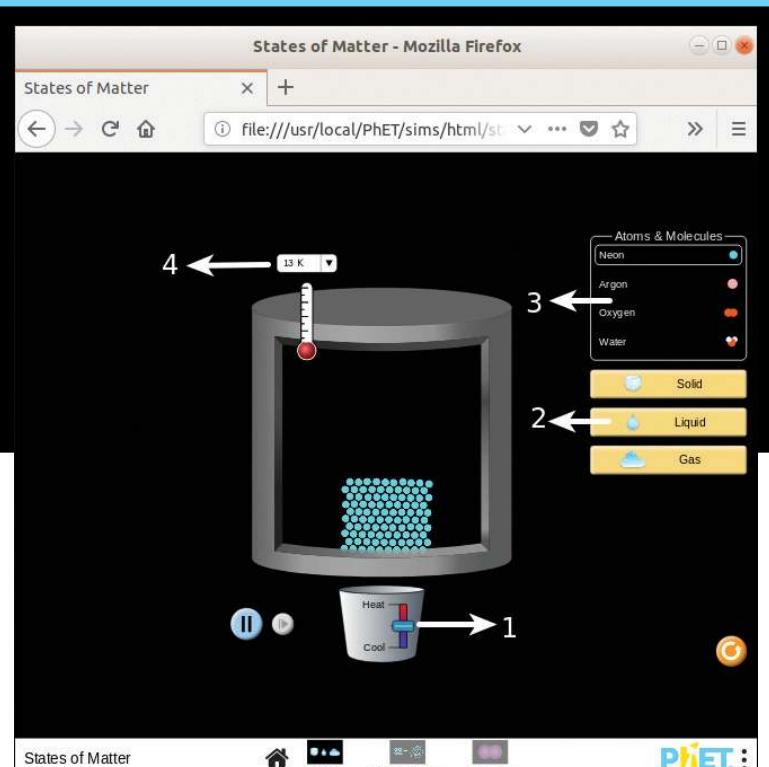
ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವ ಗಾಳಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ನಮ್ಮ ಮನಸೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಶಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದ ಸ್ಥಾವರ್ತೀಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುವವುಗಳಾಗಿಯಲ್ಲವಿ? ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಾರ್ಥ ಜಕ್ಕು ಕಣಗಕರಿದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿನ ಕಣಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಗಳನ್ನು ನೀವು ವಿಜ್ಞಾನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆತಿರುವಿರಿ. ಈ ಕಣಗಳ ಸ್ಥಾವರ್ತವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕಂಡು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ, ಅತಾಧುನಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಅದರೆ ಕಣಗಳ ಸ್ಥಾವರ್ತವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಇಂದು ಇವೆ. ಬಿ.ಟಿ. @ ಸ್ಕೂಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ / ಲಿನಕ್ಸ್‌ಲೈ ಸೇರಿಸಿರುವ PhET ಇಂತಹದೊಂದು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಾವು ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7.1

ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಉಷ್ಣತೆಯು ಬದಲಾಗುವುದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಅದರ ಕಣಗಳ ಸ್ಥಾವರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಟಾಗುವುದೆ? ಈ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಘೇರ್ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು ನೋಡುವ.

ಘೇರ್ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್ ಚಟುವಟಿಕೆ – ಮೂಚನೆಗಳು

- ◆ PhET ನಿಂದ States of Matter ತೆರೆಯಿರಿ.
- ◆ States ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಾಯಾಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಅಥ್ವ ಮೇಟ್ಟ್‌ರ್ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನಿನ ಪ್ರಥಾನ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿ ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಡ್ 7.1 ರ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನೋಡೋಣ.
- ◆ ಬಿಡ್‌ದಲ್ಲಿ 3 ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ 4 ಎಂದು ಗುರುತು ಇರುವಲ್ಲಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾದ ಉಷ್ಣತೆಯ ಯೂನಿಟನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿರಿ. ($^{\circ}\text{C}$ ಅಲ್ಲವಾದರೆ K).
- ◆ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೋಡಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲೂ ಈ ಪದಾರ್ಥವು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್ ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7.1 ಫೆರ್ನೋ-ಸ್ಟೇರ್ನ್ ಪ್ರಫೌ ಮಾಡುತ್ತರ್ವ ವಿಂದೊ

1. ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು
2. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು
3. ವಿವಿಧ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅರಿಸಲು
4. ಉಷ್ಣತೆಯ ಯೂನಿಟನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ($^{\circ}\text{C} \rightarrow \text{K}$)

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿತ್ರ 7.1 ರಲ್ಲಿ 1 ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಬಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೌಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತ್ರಾಗ್ ಮಾಡಿ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಉಷ್ಣತೆ ತಲುಪಿದಾಗ ಮೌಸನ್ನು ತೆಗೆಯಿರ.

ಸರಳವಾದ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ನೀವು ಏನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಿ? ಫನ, ದೃವ, ಅನಿಲಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಣಗಳು ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ? ಪದಾರ್ಥದ ಉಷ್ಣತೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅದರ ಕಣಗಳ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ? ಒಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರಿ.

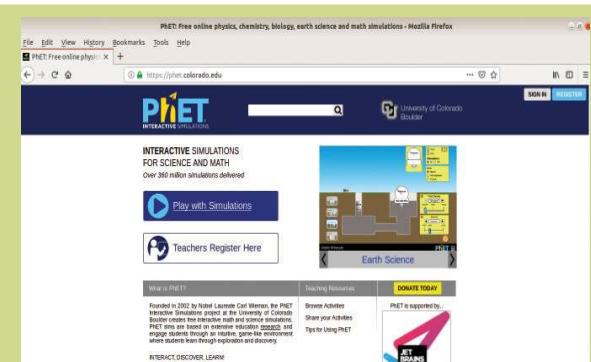
ಚಟುವಟಿಕೆ 7.2

ನಿಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಕದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ (7.1) ಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. PhET ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೀರಿ ಕೊಂಡಾಗ ಕಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುವುದು?

- ◆ ಕಣಗಳ ಭ್ರಮನ್ಯ : .....
- ◆ ಕಣಗಳೊಳಗಿನ ಅಂತರ : .....
- ◆ ಕಣಗಳೊಳಗಿನ ಆಕಷಣೆ : .....
- ◆ ಕಣಗಳ ಚಲನೆ : .....

ಪಟ್ಟಿ 7.1 ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡಾಗ ಕಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆ

ಚಿತ್ರ 7.2 ಫೇಟ್ ವಿಂಡೊ

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಹಾಗೂ ಕಲಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಇಂಟರ್‌ಹೆಕ್ಟಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥಿತಿಸಿದೆ. ಇದು ಅವೇರಿಕಾದ ಕೊಲರೆಡ್‌ಬೌಲ್ (University of Colorado Boulder) ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಪನ್ಮೂಲ (Open Educational Resource) ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ನೋಬೆಲ್ ವಿಜೇತರಾದ Carl Wieman 2002ರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. Physics Education Technology ಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪವು ಇದಾಗಿದೆ. ಭಿಸಿಕ್ಸ್ ಕಲಿಯಲಿಕೆಗಾಗಿರುವ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ PhET ಆರಂಭಗೊಂಡರೂ, ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಈ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟನ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬೇಗನೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಫೇಟ್ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್‌ಗಳು ಆನೋಲ್ಯೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. phet.colorado.edu ಎಂಬ ವೇಬ್ ವಿಳಾಸ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಫೇಟ್ ಆನೋಲ್ಯೆನ್ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್‌ನ್ ಲ್ಯಾಬ್‌ನೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.

ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು

ಶಾಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಲ್ಯಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಮಗೆ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಯಥಾರ್ಥ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಅದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್‌ಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಯಯೋಗಿಸಿ ಸಂಕೀರ್ಣವೂ, ಅಪಾಯಕಾರಿಯೂ, ನಾವು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸಮೀಕ್ಷಾಪಡಿಸಿದ ಅರಿಯಲು, ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಧ್ಯಮಾನಗಳ ಯಥಾರ್ಥ ಪ್ರತಿ ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಪುಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕಲಿಯಲುವುದಕ್ಕೂ

ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ತರದಲ್ಲಿ ಸರಳಗೊಳಿಸಿ ಸಿಮ್ಯುಲೇಶನುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಧ್ಯಾಮಾನವು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪರಿಷ್ಠಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲ ಆ ವಿಧ್ಯಾಮಾನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಫಾಟಕಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ವಿಧದ ಸಿಮ್ಯುಲೇಶನು ಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಫ್ರೆಂಪ್‌ ಸಿಮ್ಯುಲೇಶನುಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆಕಾಶ, ನ್ಯಾತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕಲಿಯುವ ಸ್ಟ್ರೆಲ್‌ರಿಯಂ, ಕೆಸ್ಟಾಫೋಡ ಎಂಬಿವುಗಳು ಸಿಮ್ಯುಲೇಶನ್‌ನ್ನು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಚರ್ಚುವರ್ತಿಕೆ 7.3

ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ದಿಜಿಟಲ್ ಪರಾತ್ಮಕ ಇನ್‌ಹೈಂಡ್ ಡಾಟಾಬೇಸ್ (7.2) ಏಂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. PhET ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಗೊಳಿಸಿರಿ.

	ಘನವು ದ್ರವಾಗುವಾಗ	ಘನವು ಅನಿಲವಾಗುವಾಗ	ಅನಿಲವು ದ್ರವಾಗುವಾಗ	ಘನವು ಅನಿಲವಾಗುವಾಗ
ಕಣಗಳ ಚಲನೆ				
ಕಣಗಳೊಳಗಿನ ಅಂತರ				
ಕಣಗಳೊಳಗಿನ ಆಕಷಣೆ				
ಕಣಗಳ ಚೈತನ್ಯ				
ಪಟ್ಟಿ 7.2 ವಿಜ್ಞಾನ ಪರ್ಶಿ ಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಿ				

ಮೊಲ್ಯೂಲಾಪನ ಮಾಡೊಣ

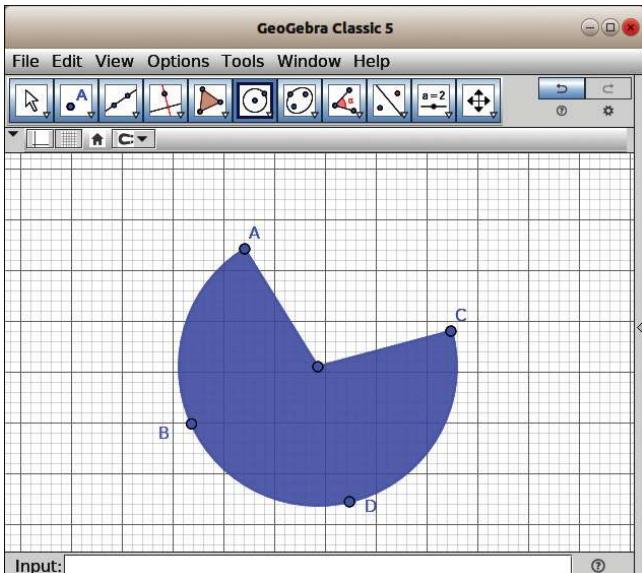
- ಫೆರೋನ ಸಹಾಯದಿಂದ 120°C ನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕಣಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ಶೋಟ್ ತೆಗೆದು ಸೇವ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ಫೆರೋನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಘನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಕ್ಕೆಜನ್‌ನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರಿ. ಇದರ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ಶೋಟ್ ತೆಗೆದು ಸೇವ್ ಮಾಡಿರಿ.
- 350K ನಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಹಾಗೂ ಆಗನ್‌ ಅನಿಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ಶೋಟ್ ತೆಗೆದು ಸೇವ್ ಮಾಡಿರಿ. ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿರಿ.
- ಘನ, ದ್ರವ, ಅನಿಲ ಎಂಬೀ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಣಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು PhETನಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಓವೆಲ್‌ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ಫೆರ್ನ್ ಅನ್‌ಲೈನ್ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನ್‌ ಲ್ಯಾಬಿನಲ್ಲಿ (phet.colorado.edu) ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- ಫೆರ್ನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಸಿಮ್ಯೂಲೇಶನುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವವುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವ್ಯತ್ಸರ್ಗೋಳಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಜ್ಯಾಮಿತಿಯ ರಚನೆಗಳು

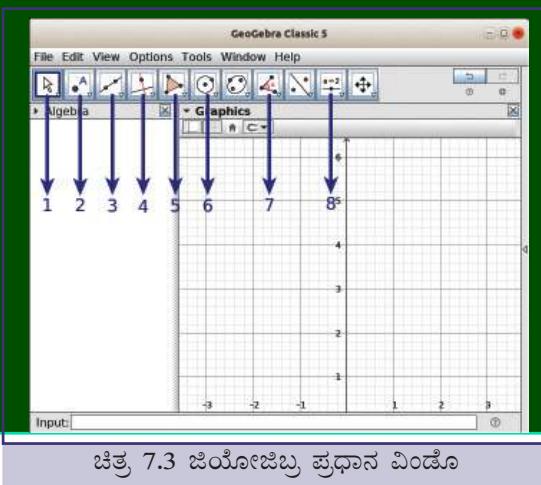
ಜ್ಯಾಮಿತಿಯ ಕಲೀಕರಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ನೀವು ಹಲವು ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಎರಡು ಗೆರೆಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೋನಗಳಿವೇ? ಪರಸ್ಪರ ಬಂದಿಸುವ ಎರಡು ಗೆರೆಗಳಾದರೆ 4 ಕೋನಗಳು ಇರುವುದು. ಈ ಕೋನಗಳೊಳಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೆ ಎಂದು ಪರಿಶೋಧಿಸಲು ನಾವು ಹಲವು ಕೋನಗಳನ್ನು ನೋಟಿಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನಿಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪ್ತೇವೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೆಲವು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಜಿಯೋಜಿಬ್ರು, ಡ್ಯೂಲಿಂಗ್ ಜ್ಯೋಮೆಟ್ರಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಜ್ಯಾಮಿತಿಯ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲೂ, ಅವುಗಳ ಅಳತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ವರಾಡಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸಲು ಸಹಾಯ ವರಾಡುವ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರುಗಳಾಗಿವೆ. ಇಟಿ @ಸ್ಕೂಲ್ ಗ್ರಾಹಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ (Education) ಪ್ರಾಕ್ತೇಚರಿಕ್ ಜಿಯೋಜಿಬ್ರುವು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಮುಕ್ತ ಹೋವನ್

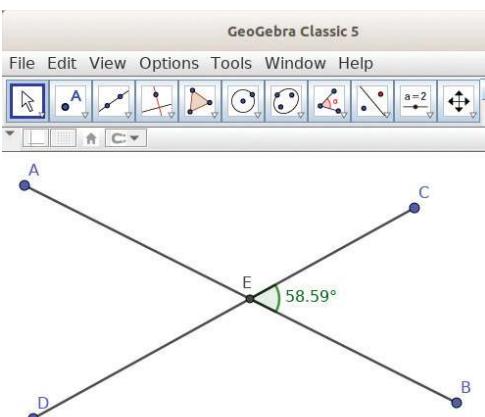
ಗಳಿಂತ ಕಲಿಕೆಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಕ ಯಾದ ಬಂದು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಜಿಯೋಜಿಬ್ರು ಆಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಗ್ರಾಹಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಲು ನಾವು ಹಲವು ಕೋನಗಳನ್ನು ನೋಟಿಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನಿಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪ್ತೇವೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮುಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಗೆ ಸುತ್ತೇವೆ. ಆಗ್ನಿಯಾದ ಸಾಲ್ನ್‌ಬಿಗ್‌ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಮುಕ್ತ ಹೋವನ್ 2001 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಇಂದೂ ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಮೈಕೆಲ್ ಬೋರ್ಚರ್ಡ್ (Michael Borcherds) ಎಂಬ ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಈ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ.

ಚಿತ್ರ 7.3 ಜಯೋಜಿಬ್ರು ಪ್ರಥಾನ ವಿಂದೊ

1. ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿರುವ ಟೊಲ್
2. ಬಿಂದುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಟೊಲ್
3. ಗೆರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಟೊಲ್
4. ಲಂಬ, ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಎಳೆಯುವ ದಕ್ಕಿರುವ ಟೊಲ್‌ಗಳು
5. ಬಹುಭುಜಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಇರುವ ಟೊಲ್‌ಗಳು
6. ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಇರುವ ಟೊಲ್‌ಗಳು
7. ಕೋನಗಳು, ಅಳತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಟೊಲ್‌ಗಳು
8. ಸ್ಲೈಡರಗಳು, ಟಿಕ್‌ಎಂಟ್‌ನ್ನು ಸೇರಿಸಲು

ಪಟ್ಟಿ 7.3 ಜಯೋಜಿಬ್ರುದಲ್ಲಿರುವ ಟೊಲ್‌ಗಳು

ಚಿತ್ರ 7.4 ಪರಸ್ಪರ ಬಂಡಿಸುವ ಸ್ಣಿಗೆರೆಗಳು - ಜಯೋಜಿಬ್ರುದಲ್ಲಿ ಎಳೆದಿರುವುದು.

ಸಂಪರ್ಕಾಜ್ಞ ಸ್ಣಿಗೆರೆಗಳು ತೆರೆದು ಪ್ರಥಾನ ವಿಂದೊ ನೋಡಿರಿ. ಯಾವೆಟ್ತು ಸೊರಕುವಾಗಾಗು ಇದರಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ? (ಚಿತ್ರ 7.3)

ಒಮ್ಮೊಂದಿಲ್ಲ ಸ್ನಾರ್ಕ್‌ಫ್ರೆಂಟ್‌ರಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಡ್ಯೂಮೆಟಿಂಗ್‌ ಅಕ್ಸ್‌ತ್ರಾರ್‌ ರಚನೆಗೆ ಸಾಧಾರಣ ನೀಡಬಹುದು ಹಾರಾಳ ಟೊಲುಗಳನ್ನು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಖಾದಾರಕರ್ನಾಗಿ ಬೆಂದುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಇರುವ ಮೊಲಂಗಳು 2 ಎಂಬು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಗುಂಪುಗಳನ್ನಿಂದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7.4

ಗೆರೆಗಳ ನಡುವಿನ ಕೋನಗಳು

ಜಯೋಜಿಬ್ರು ಸ್ನೋಪ್‌ಫ್ರೆರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗೆರೆಗಳ ನಡುವಿನ ಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಳೆಯುವುದು ಹೇಗೆಂದು ನೋಡೋಣ. ಮೂರನೆಯ ಗುಂಪಿನ ಟೊಲುಗಳಿಂದ ಸ್ಣಿಗೆರೆ ಎಳೆಯಲು ಇರುವ ಟೊಲು (Segment) ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಕ್ಲಿಕ್‌ ಮಾಡಿ AB ಎಂಬ ಗೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯಿರಿ. ಹಾಗೆಯೇ CD ಎಂಬ ಗೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯಿರಿ (ಚಿತ್ರ 7.4).

ಗೆರೆಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಈ ಗೆರೆಗಳ ಸಂಗಮ ಬಿಂದುವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಂದುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಟೊಲುಗಳಿಂದ (ಚಿತ್ರ 7.3 ರಲ್ಲಿ ಗುಂಪು 2) Intersect ಟೊಲನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ಎರಡು ಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್‌ ಮಾಡಿರಿ.

ಕೋನಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಇರುವ ಟೊಲ್ (Angle)

ಆರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋನವನ್ನು ನಿಣಂ ಯೀಸುವ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್‌ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ಇನ್ನು ಅಪ್ಪದಕ್ಷಿಣಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್‌ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಕೋನದ ಅಳತೆಯು ಸಿಗುವುದು ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯಿರಿ.

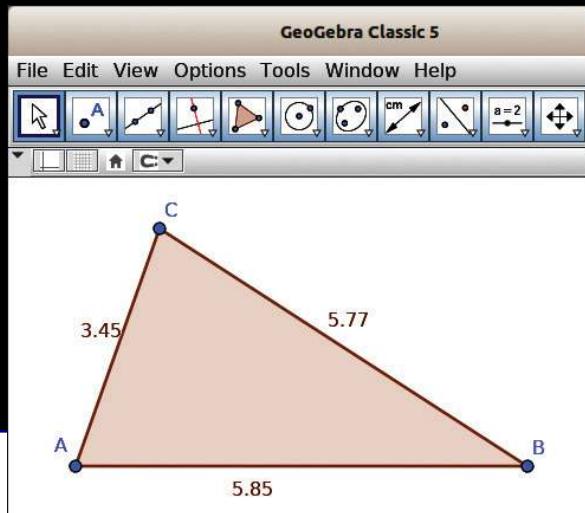
ನಾವು ಈಗ ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರದ ಶ್ರಾಂಕವನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ವಾಡುವುದಕ್ಕಿರುವ ಟೊಲ್ (Move) ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. Move ಟೊಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಗೆರೆಗಳ ಅಗ್ಭಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್‌ ಮಾಡಿ ಡ್ರೋಗ್ ಮಾಡಿ ಬದಲಿಸಿ ನೋಡಿರಿ. ಕೋನದ ಅಳತೆ ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿರಿ.

ಚರ್ಚಿತವಣಿಕೆ 7.5

ಶ್ರೀಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸುವ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿರಿ? ಒಂದೇ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರದ ಮಾರು ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ರೂಲರ್, ಪೈನ್‌ಲ್ ಬಳಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಶ್ರೀಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲವೆ? ಇದೇ ರೀತಿ ಜಿಯೋಜಿಬ್ರಾದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಬಹುಭುಜಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಿಟ್ಟಿರುವ ಚೂಲಾಗಿಸಿ (ಚಿತ್ರ 7.3 ಗುಂಪು 5) ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೂ ಶ್ರೀಕೋನಗಳನ್ನೂ ಇತರ ಬಹುಭುಜಗಳನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

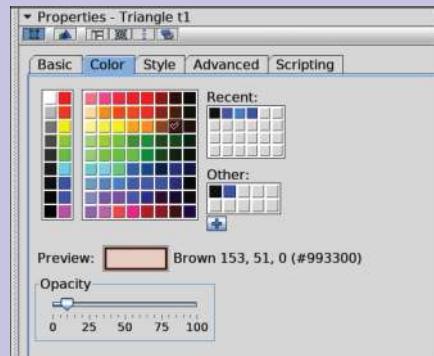
ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಯೋಜಿಬ್ರಾವನ್ನು ತೆಗೆದು Polygon ಟೂಲನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿರಿ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದೇ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಮಾರು ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅರಂಭಿಸಿದ (ಮೊದಲು) ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿರಿ. ಈಗ ಲಭಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೋನದ ಅಳತೆಗಳು ಯಾವುವೆಲ್ಲಾ ಆಗಿವೆ? ಕೋನಗಳ ಮತ್ತು ಅಳತೆಗಳ ಟೂಲಗಳ ಗುಂಪಿನಿಂದ Distance or Length (ಚಿತ್ರ 7.3 ರಲ್ಲಿ ಗುಂಪು 7) ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶ್ರೀಕೋನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭುಜದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ಇದೇ ಟೂಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶ್ರೀಕೋನದ ಒಳಗೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾವ ಅಳತೆಯು ನಿಮಗೆ ಲಭಿಸುವುದು? ಇದೇ ರೀತಿ Angle ಟೂಲ್, Area ಟೂಲ್ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ 7.4 ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 7.5 ಜಿಯೋಜಿಬ್ರಾದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೋನ

ಚಿತ್ರದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ರೂಪವನ್ನು ಬದಲಿಸಬಹುದು

ನೀವು ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೋನದ ಒಂದು ಭುಜದಲ್ಲಿ ಮೌಸ್ ಇಟ್ಟು ರೈಟ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದಾಗ ತೆರೆದು ಬರುವ ಮೆನುವಿನಿಂದ Object Properties ನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿರಿ. ಈಗ ಸಿಗುವ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿ ಗೆರೆಯ ಬಣ್ಣವನ್ನೂ, ಸ್ಪೈಲನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸೂಕ್ತರ್ಯಾ ವಿರುವುದು.

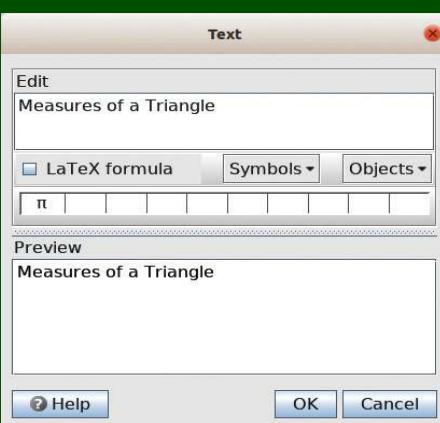

ಚಿತ್ರ 7.6 Object Properties ವಿಂಡೋ

ಅಳತೆಗಳಿಗಿರುವ ಟೂಲುಗಳು

ಟೂಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರೀತಿ	ಫಲಿತಾಂಶು
Distance or Length ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡುವುದು.	ಗೆರೆಯ ಉದ್ದ ಲಭಿಸಿತು
Distance or Length ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶ್ರೀಕೋನದ ಒಳಗೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡುವುದು.	
Angle ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ಕೋನದ ಶಿರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದ್ವಣೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡುವುದು.	
Angle ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶ್ರೀಕೋನದ ಒಳಗೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡುವುದು.	
Area ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶ್ರೀಕೋನದ ಒಳಗೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡುವುದು.	

ಪಟ್ಟಿ 7.4 ಜಿಯೋಜಿಬ್ರಾದಲ್ಲಿ ಅಳತೆಗಳಿಗಿರುವ ಟೂಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ

ಚಿತ್ರ 7.7 ಟಿಕ್ಸ್‌ಟ್ ಎಡಿಟರ್ ವಿಂಡೊ

ಚಟುವಟಿಕೆ 7.6

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನ್ಯಮಾಡುವ ಕೊಡುವ

ಜಿಯೋಜಿಬ್ರೂದಲ್ಲಿ ನೀವು ತಯಾರಿಸಿದ ಹೆಚ್‌ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಹೇಗೆ? ಪ್ರೊಗ್ರಾಫಿನ್ ಕೊಡಬೆಕ್ಕು ಅಥವಾ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟ್ (Text) ಅಂಥ (ಹೆಚ್‌ಕ್ರೆಡಿಟ್ 8) ಕ್ಷಾಂತಿಕಾ ಮಾಡಿದ್ದು ಕ್ಷಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಿರಿ. ಈದೂ ಒಂದು ಮಾನ್ಯಮಾಡುವ ಹಾರ್ಡ್‌ವೆರ್‌ದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಹೆಚ್‌ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಇದನ್ನು ಪ್ರೈನ್ ಮಾಡಿ OK ಕ್ಷಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಿರಿ. ಕ್ಷಾಂತಿಕಾ ಮಾಡಿದ್ದು ಲಭಿಸಿದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನ್ಯಮಾಡುವ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಾಂತಿಕಾ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಅಂಥ ಅಂತಿಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಸೇವ್ ಮಾಡುವುದು

ಜಿಯೋಜಿಬ್ರೂದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ರಚನೆಗಳನ್ನು File, save ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇವ್ ಮಾಡುವುದು. ಸೇವ್ ಮಾಡುವಾಗ ggb ಎಕ್ಸ್‌ಫೇಣ್‌ನೊನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಲ್ ಸೇವ್ ಆಗುವುದು.

ಶ್ರೀಕೌನಗಳನ್ನು ಇತರ ಸಮಭೂಜಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು Regular polygon ಮೂಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಈ ಮೂಲನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕ್ಷಾಂತಿಕಾ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಾಗ ಬಹುಭೂಜದ ಭೂಜಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಇರುವ ವಿಂದೊ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ಕವಾಗುವುದು. ಈ ವಿಂದೊದಲ್ಲಿ ಭೂಜಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡಿ OK ಕ್ಷಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಬಹುಭೂಜವು ಲಭಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಬಹುಭೂಜದ ವಿಶೇಷತೆಗಳೇನು? ಈ ರಚನೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಫೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಸೇವ್ ಮಾಡಿರಿ.

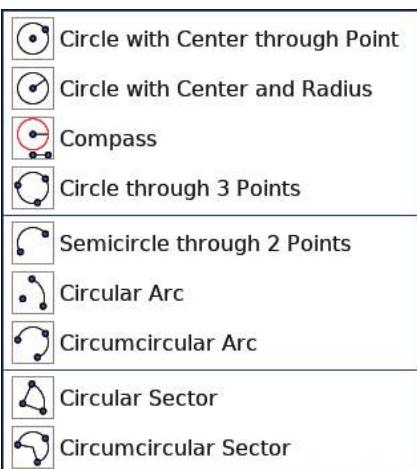
ಚಟುವಟಿಕೆ 7.7

ವೃತ್ತವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು

ವೃತ್ತವನ್ನು ರಚಿಸಲು ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳು ಜಿಯೋಜಿಬ್ರೂದಲ್ಲಿವೆ. (ಚಿತ್ರ 7.3ರ ಗ್ರಂಥ 6) ಅವಗಳು ಯಾವುವೆಂದು ನೋಡೋಣ

- ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಿಂದು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಬಿಂದುವಿನ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ ವೃತ್ತ.
- ಮೂರು ಬಿಂದುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ ವೃತ್ತ.
- ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಿಂದು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರೀಜ್ಯವೂ ಇರುವ ವೃತ್ತ.

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಿಂದು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಿಂದುವಿನ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ ವೃತ್ತವನ್ನು ಎಳೆಯಲು Circle with Center through point ಟೂಲ್ ತೆಗೆದು ಎರಡು ವೃತ್ತಾಂಶ ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ವೃತ್ತವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಇರುವ ಇತರ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವೃತ್ತವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾಡಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 7.8

ಜಿಯೋಜಿಬ್ರೂದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲಗಳ

ಮೂಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡೋಇ

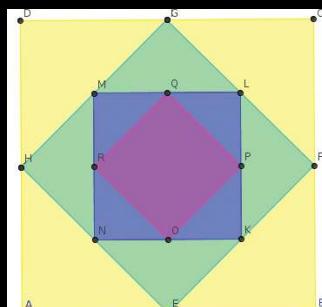
1. ಅದ್ವಾಗಿ ಎರಡು ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಏಳಿಯಿರಿ. ಒಂದು ಭೇದಕ ರೇಖೆಯನ್ನು ಈ ರೇಖೆಗಳಿಗೆ ಎಳೆದು ಉಂಟಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೋನಗಳನ್ನು ಅಳಿಯಿರಿ.
2. ಒಂದು ಭುಜಗಳಿರುವ ಒಂದು ಸಮಭುಜವನ್ನು (Regular Polygon) ಜಿಯೋಜಿಬ್ರೂಡಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀಲ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ PENTAGON ಎಂಬ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನೀಡಿರಿ.
3. A, B, C ಎಂಬೀ ಮೂರು ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ. ಈ ಬಿಂದುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ ಒಂದು ವೃತ್ತವನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ. A, B, C ಗಳನ್ನು ಜೂಡಿಸಿ ಒಂದು ತ್ರಿಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ. ತ್ರಿಕೋನ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣ ನೀಡಿರಿ.
4. P ಎಂಬ ಬಿಂದು ಗುರುತಿಸಿ, P ಕೇಂದ್ರವಾಗುವುದಂತೆ ಶ್ರೀಜ್ಯವು 3cm ಅಗಿರುವ ವೃತ್ತವನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ. ಶ್ರೀಜ್ಯದ ಉದ್ದ ಅಳಿಯಿರಿ. (Distance or length ಟೋಲ್).

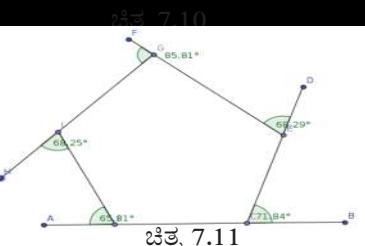
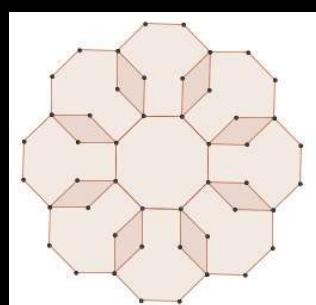
ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

1. ರೆಗ್ಯಾಲರ್ ಪ್ರೋಲಿಗನ್ ಟೂಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚಿತ್ರ 7.9 ರಲ್ಲಿರುವುದಂತೆ ನಮೂನೆ (Pattern) ಯನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ. (ಮೂಡನೆ: Midpoint or Center ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೋಕದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭುಜದ ವಾರ್ಷಬಿಂದುವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು)
2. ಪ್ರೋಲಿಗನ್ ಟೂಲ್ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ತ್ರಿಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರ ಸುತ್ತಳತೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ರೇಣವನ್ನು ಕಾಣಿರಿ.
3. ನಿಮ್ಮ ಗಣಿತ ಪತ್ರಪುಸ್ತಕದ 58ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಜಿಯೋಜಿಬಾ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಚಿಸಿರಿ. (ಚಿತ್ರ 7.10)

ಮೂಡನೆ : Regular polygon ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ 8 ಭುಜಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಬಹುಭುಜವನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ. ಇದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭುಜದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರದಾಢಿಕೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿ 8 ಭುಜಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಹುಭುಜಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

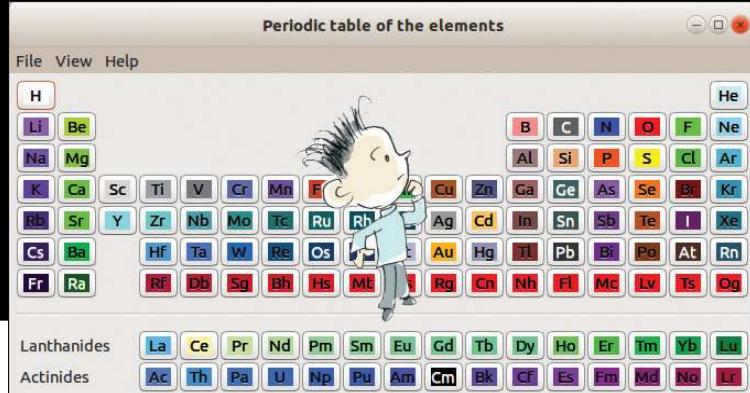

ಚಿತ್ರ 7.9

ಚಿತ್ರ 7.11

ಡಿಜಿಟಲ್ ಅವತರಣ ಪಟ್ಟಿ

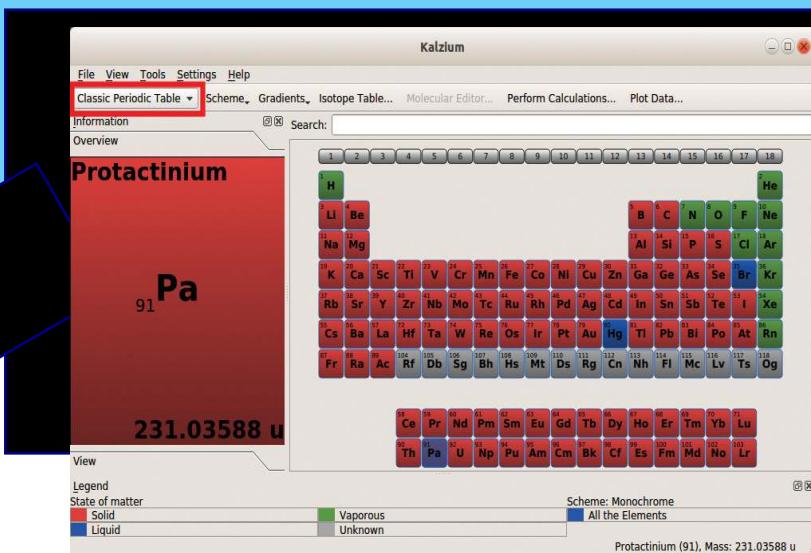

ಪದಾರ್ಥದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ಸ್ವಭಾವದ ಪ್ರಶ್ನೆಕತೆಗಳು ಏನಲ್ಲಾ ಎಂದು ಫೇರ್ಟ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೀವು ನೋಡಿದ್ದೀರಲ್ಪವೇ? ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಭಿನ್ನ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮೂಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸ್ವಭಾವ ವಿಶೇಷತೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹಲವು ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆದ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಅವತರಣ ಪಟ್ಟಿ. ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾನ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಕದ ಅವತರಣ ಪಟ್ಟಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳ ಯಾವೆಲಾ ವಿಶೇಷತೆಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ.

- ◆ ಪರಮಾಣು ಸಂಖ್ಯೆ
- ◆ ಸಂಕೇತ
- ◆ ಹೆಸರು

ಮೂಲವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಇಂಟರ್ ನೆಟ್‌ನಿಂದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತೇಬರಿಸಬಹುದು. ಅದರೆ ಹಲವು ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸುವ ಹಲವು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಇಂದು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ವಿವಿಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಇಂಟರ್‌ಹಿಟ್‌ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಐಟಿ@ಸ್ಕೂಲ್‌ಗ್ರಾಹಿ/ಲಿನಕ್ಸನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ Kalzium ಈ ರೀತಿಯ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಕತೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲೂ, ಹೋಲಿಸಲೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಇಂಟರ್‌ಹಿಟ್‌ ಹೀರಿಯೋಡಿಕ್ ಟೇಬಲಾಗಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 7.12)

Kalzium ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ತೆರೆದು ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ನೋಡೋಣ.

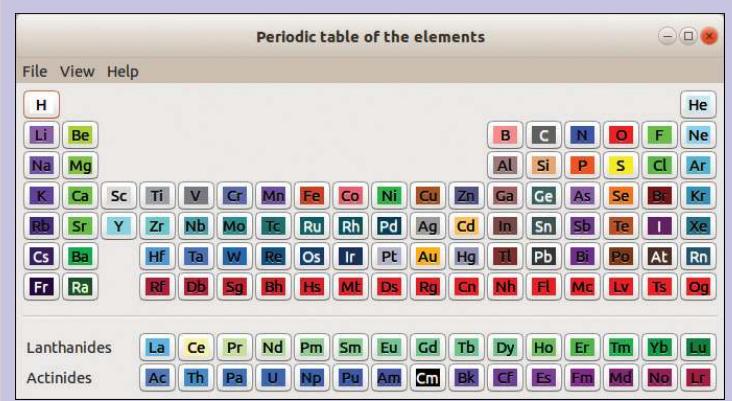

ಚಿತ್ರ 7.12 ಕಾಲ್ಯಾಂ, ಪ್ರಥಾನ ವಿಂಡೊ

ಮೂಲವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯಲು ಅವುಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಾಸ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿದ ಆವರ್ತಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರ 7.12 ರಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಆಯಿತದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದ ಮೆನುವಿನಿಂದ ಈ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾನ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆವರ್ತಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಆವರ್ತಕ ಪಟ್ಟಿಗಳು

Kalzium ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರಿನಂತೆ ಆವರ್ತಕ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು GPeriodic, Periodic Table of Elements ಎಂಬಿವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ಕುರಿತು ತಂಬಾ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ.

ಚಪ್ಪೆವಟಿಕೆ 7.8

ಮೂಲವಸ್ತುಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ

Kalzium ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ತೆರೆದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ತೆರೆದು ಬರುವ ವಿಂಡೊದಲ್ಲಿ

ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸ್ವರूಪ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಹುದು.

ಚಿತ್ರ 7.13 ಕಾಲ್ಯಿಯಂ - Data overview ವಿಂಡೋ

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ (Al) ನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಕ್ಕೊ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ. ಯಾವೆಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಬ್ಬಣಿವೆ? ವಿಂಡೋದ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ತೀಬ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕ್ಷಿಕ್ಕೊ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂನ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ. .

ಕಾಲ್ಯಿಯಂ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚಿನ್ನ (Au), ಕಬ್ಬಿಣ (Fe), ಜಿಂಕ್ (Zn) ಎಂಬಿವುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 7.5 ರಂತೆ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಮೂಲವಸ್ತು (Element)	ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ
ಸಂಕೇತ (Symbol)	Al
ಕರಗುವ ಬಿಂದು (Melting Point)	933.5K
ಹುದ್ದಿಯವ ಬಿಂದು (Boiling Point)	2740 K
ಪರಮಾಣು ದೃವ್ಯಾಶಿ (Atomic Mass)	26.9815 u

ಪಟ್ಟಿ 7.5 ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ವಿಶದಾಂಶಗಳು

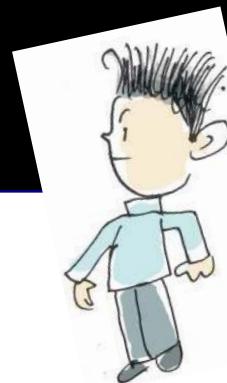
ಚಟುವಟಿಕೆ 7.9

ಮೂಲವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೆಸರು ಬಂದ ದಾರಿ

ಪ್ರಾರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ, ದೇಶ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಗ್ರಹಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೆಸರು ಲಭಿಸಿದೆ. Kalzium ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯ.

ಒಂದು ಮೂಲವಸ್ತುವನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿ ವಿಂದೊದ ಎಡಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ Miscellaneous ಎಂಬ ಟೇಬಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ. ಮೂಲವಸ್ತುವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು, ವರ್ಣ, ಮೂಲವಸ್ತುವಿಗೆ ಹೆಸರು ಲಭಿಸಿದು ಹೇಗೆ ಎಂಬಿತ್ತಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಜಿಂಕ್ (Zn) ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ವರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ 7.14 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿನ್ನವನ್ನು
ಕಂಡುಹಿಡಿದವನು
ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು?

ಚಿತ್ರ 7.14 ಕಾಲ್ಯಾಯಂ - Miscellaneous ವಿಂದೊದ್

ಇನ್ನು Kalzium ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಟ್ಟಿ 7.6 ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಮೂಲವಸ್ತು	ಸಂಕೇತ	ಹೆಸರಿನ ಮೂಲ	ಕಂಡುಹಿಡಿದವನ ಹೆಸರು	ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವರ್ಣ
ಅಮೇರಿಷಂ	Am			
ಫಾಲ್ಫಾಯಂ	Fr			
ರುಬೀಡಿಯಂ	Rb			
ಕೋಪ್ಪರ್	Cu			
ಟೈಟಾನಿಯಂ	Ti			
ಕೆಲ್ಲೋರಿನ್	Cl			

ಪಟ್ಟಿ 7.6 ಕಾಲ್ಯಾಯಂ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರನ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಪಟ್ಟಿ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡೋಣ

- ಕೆಲ್ಲೋರಿನ್ (Cl) ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ಪರಮಾಣು ರಚನೆಯನ್ನು ಕಾಲ್ಯಾಯಂ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರಿ. ಇದರ ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀನ್ ಶೋಟ್ ತೆಗೆದು ಸೇರ್ವ್ ಮಾಡಿ.
- ಮೂಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. Kalzium ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಟ್ಟಿ 7.7 ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ. .

ಮೂಲವಸ್ತು	ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಹೆಸರು	ಸಂಕೀರ್ತ
ಸಿಲ್ವರ್		
ಹೈಡ್ರಜನ್		
ಟಿನ್		
ಆಂಟಿಮನಿ		

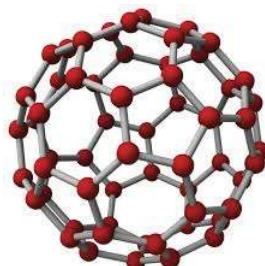
ಪಟ್ಟಿ 7.7 ಮೂಲವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ತಗಳು

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

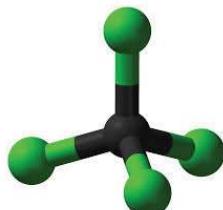
- ಆವರ್ತಕ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರುಗಳು ಇಟಿ@ಸ್ಕೂಲ್ ಗ್ರಾಹಿ/ಲಿನಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ನಂತರ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ವೇಸುಗೊಂತೆ ಮಾಡಿರಿ.
- Kalzium ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಕಾಲಕ್ರಮಕ್ಕನುಗೂಣವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಅಣು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ

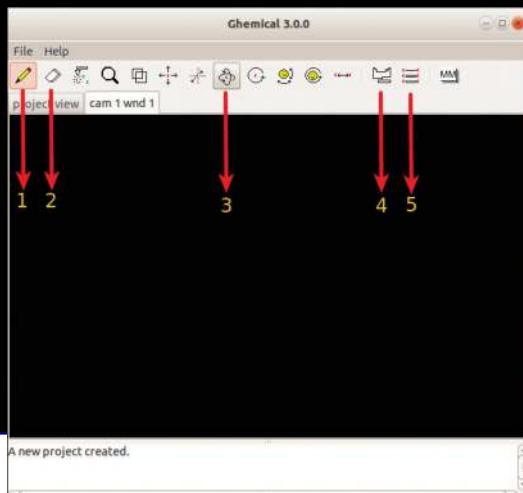
ನಮಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಯೋಗಿಕವಾಗಿದೆ ನೀರು (H_2O).

ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಮತ್ತು ಓಕ್ಸಿಜನ್ ಸೇರಿ ನೀರು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪರಮಾಣುಗಳು ಸೇರಿ ಅಣು ಉಂಟಾಗುವುದು. ನಮಗೆ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಅಣುಗಳ ಮಾದರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಬಯೋಗಾಂಸಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮೀಥಿಂ (CH₄) ಅಣುವಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 7.15ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 7.15 ಮೀಥಿಂ ಅಣುವಿನ ಮಾದರಿ

ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ನೀವು ಮಣಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಣಿಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವಿರಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಣಿಗಳ ವಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ಈಟಿ@ಸ್ಕೂಲ್ ಗ್ರೂ/ ಲಿನಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ghemical ಎಂಬ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅಣಿಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು, ವಿವಿಧ ತರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲೂ ಸಹಾಯವಾಡುತ್ತದೆ. ghemical ತೆರೆದು ವಿವಿಧ ಟೊಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 7.16 ghemical ಪ್ರಥಾನ ಪಿಂಡೋ

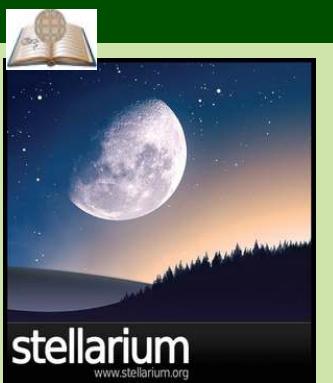
ಟೊಲ್ ನಂಬು (ಚಿತ್ರ 7.16)	ಟೊಲ್ ಐಕನ್	ಉಪಯೋಗ
1	Draw	ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಲು
2	Erase	ಸೇರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಅಳಿಸಲು
3	Orbit XY	ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ತ್ರಿಮಾನ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಲು
4	Set the current element	ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು
5	Set the current bondtype	ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಂಧವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು

ಪಟ್ಟಿ 7.8 ghemical ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರಿನ ಪ್ರಥಾನ ಟೊಲುಗಳು ಮತ್ತು ಆದರ ಉಪಯೋಗಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 7.10

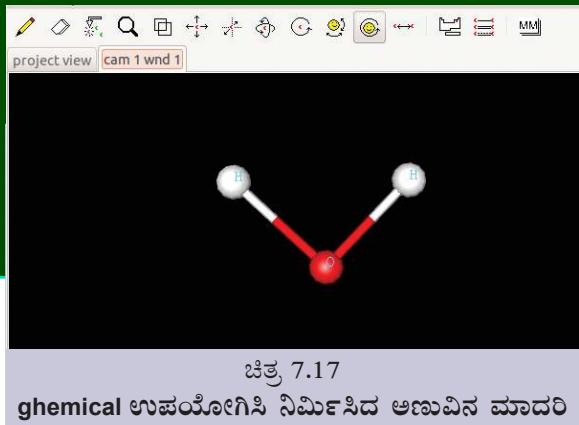
ನೀರಿನ ಅಣಿವಾದರಿಯನ್ನು ghemical ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ನೀರಿನ ಒಂದು ಅಣಿವಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಪರಮಾಣು ಮತ್ತು ಒಂದು ಓಕ್ಸಿಜನ್ (H₂O) ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆಯೆಂದು ನೀವು ಅರಿತಿರುವಿರಲ್ಲವೇ? ನೀರಿನ ಅಣಿಮಾದರಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದೆಂದು ನೋಡೋಣ.

- ◆ ghemical ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ತೆರೆಯಿರಿ.
- ◆ ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲೆಕ್ಕಿರುವ ಟೊಲ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಪರಮಾಣುವನ್ನು ಆರಿಸಿರಿ.
- ◆ Draw ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಿ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಓಕ್ಸಿಜನ್ ಪರಮಾಣುವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಆಕಾಶದ ವಿವಿಧ ದೃಶ್ಯಗಳ ಸಿಮುಲೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಗಿಡ ಸ್ಟ್ರೋಂಿಯಂ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದಿವಸದ, ಒಂದು ಸಮಯದ ಆಕಾಶದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬಹುದು. ಇದು ನಕ್ಷತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆಯವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿ ಯಾದ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರಾಗಿದೆ. ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು, ಅಪ್ರಾಗಳ ಆಕ್ಷತಿ, ಹೆಸರು, ಇರುವ ದೂರ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಮಗೆ ಪರಿಶೋಧಿಸಬಹುದು. 600,000 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ.

- ಉತ್ಸಾಹಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾನ್ವಯ ರೈಂಗ್ ಮಾಡಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯವ ವಿಧಾನಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲಿ Render, Label Mode, Element ಎಂಬ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲ ಕ್ಕಾಗೆ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಪಾಠಗಳ ಮೇರಾನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಿಗೆ.

- ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸಲು set the current bond type ಕ್ಕಾಗೆ ಮಾಡಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಒಂಧ ಯಾವುದೆಂದು ಅಯ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.
- Draw ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ಪರಮಾಣುವಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಮಾಣುವಿಗೆ ಡ್ರಾಗ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೌಸನ್ನು ರೈಟ್ ಕ್ಕಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಿಗುವ ಮೇನುವಿನಿಂದ Compute, Geometry Optimization ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕ್ಕಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅಣುರಚನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೂಪಕ್ಕೆ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿರಿ.
- ಅಣುಮಾದರಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಲು ಇರುವ (Orbit XY), ಟೂಲನ್ನು ಟೂಲ್ ಬಾರಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.
- ಮೂರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಣುವನ್ನು ವಿವಿಧ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡೋಣ

- ಅಮೋನಿಯಾ (NH_3) ಅಣುವಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರಿ.
- ಕಾಬಣ್ಯ ದ್ವೀ ಒಕ್ಸಿಡ್ (CO_2) ಅಣುವಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸ್ಥೀನ್‌ಶೋಟ್ ತೆಗೆದು ಸೇವ್ ಮಾಡಿರಿ.

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ಅಣುವಿನ ರಚನೆ ನಿರ್ಮಿಸಲೂ, ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲೂ ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಬಣಿ@ಸ್ಕೂಲ್‌ಗ್ನು/ಲಿನಕ್ಸನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ? ಇವನ್ನು ಕಾಯ್ದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.
- ವಿವಿಧ ಅಣುಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಿಂದ ಶೇಖರಿಸಿರಿ.

8 ಅರ್ಕಣ ಮಂಡನೆ

“ನಾನು ಯಾರಿಂದು ಬಲ್ಲಿರಾ? ನಾನು ಬಿವರೋಹೆಡ್ ಪ್ರೈಜೆಕ್ಟರ್. ನನ್ನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹಂದಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಆಶಯ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೀಯ ಮುಂದೆ ಮಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಆಗಮನದೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ಥಾನವು ಶಾಲೆಯ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೀಗಾಯಿತ್ರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ದುಃಖಾನಿಲ್ಲ. ಯಾಕಿಂದರೆ ನನಗೆಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದೊಂದು ನನ್ನ ಬದಲಿಗೆ ಬಂತಲ್ಪಾಡೇ?”

ಬಿವರೋಹೆಡ್ ಪ್ರೈಜೆಕ್ಟರಿನ ಆತ್ಮಕಥೆಯನ್ನು ಒದಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಹಿಂದೆ ನಾವು ಅಶಯ ಮಂಡನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಥಾನ ಉಪಕರಣವು ಬಿವರೋಹೆಡ್ ಪ್ರೈಜೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿತ್ತು. ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರೈಜೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳಕನ್ನು ಹಾಯಿಸಿ ಈ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸ್ಕ್ರೀನಿನಲ್ಲಿಯೋ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿಯೋ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಳೆಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಕನ್ಸಾಡಿಯನ್ನೂ ಚಿತ್ರುದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಿವರೋಹೆಡ್ ಪ್ರೈಜೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಜಲಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇದರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆಯಾಗಿತ್ತು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿಕಾಸವು ಬಿವರೋಹೆಡ್ ಪ್ರೈಜೆಕ್ಟರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚಿತ್ರಗಳ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಿತ್ತು.

ಚಲಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಅಶಯವನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಉಳಿದವರ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲು ಇಂದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಅನು ಮತ್ತು ಅಮೀನ ಚಚೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯಿತಲ್ಲವೇ? ತಮ್ಮ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಂಡಾಹಿಡಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವುಂಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಚಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನದ ಬಂಯಲುಗಳಿಗೆ ಮರುಜೀವ ನೀಡೋಣ ಎಂಬ ಊರಿಂದಿಂದ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಅನು ಮತ್ತು ಅಮೀನಳಿಗೆ ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದೆ? ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಸಭೀಯ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು?

- ◆ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಕಲಿಕಾ ರೀತಿ, ಕಲಿಕಾ ಮುತ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಗಳು.
- ◆ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳು, ನಿಗಮನಗಳು.
- ◆ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗಳು
- ◆ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ, ಸಂದರ್ಭನ, ಚಚೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಕೆ, ವೀಡಿಯೋಗಳು
- ◆ ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಚಾಟುಗಳು, ಗ್ರಾಫ್‌ಗಳು
- ◆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟ್ ವರದಿಯ ಅಂದ್ದ ಭಾಗಗಳು.
- ◆ .....
- ◆ .....

ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಿ.ಡಿ.ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವುಗಳು ಇವೆಯಲ್ಲವೇ? ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಅಗತ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಓವರ್‌ಹೆಡ್ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾಗಿ ಉಪಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು, ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಶೀರ್ಜಾಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಇದೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು

ಅಬ್ಜ್ಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೂ ವರದಿ ತಯಾರಿಯೂ ತಕ್ಕುಮಣಿಗೆ ಅಯಿತು.

ಇನ್ನು ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇದವೇ?

ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಧ್ವನಿ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದೊಡಗೊಡಿದ ಮಂಡನೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಹಲವು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್‌ನ್ನು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಿಂದು ಕರೆಯುವರು. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವುಗಳಿಲ್ಲಾ ಇಂದು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್‌ನ್ನು ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. (ಪಟ್ಟಿ 8.1)

ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್	ತಯಾರಿಸಿದವರು
ಲಿಬರ್ ಒಫೀಸ್ ಇಂಪ್ರೈಸ್	ದಿ ಡೋಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಫೋಂಡೇಶನ್
ಅಪಾಚೆ ಒಪನ್ ಓಫೀಸ್ ಇಂಪ್ರೈಸ್	ಅಪಾಚೆ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಫೋಂಡೇಶನ್
ಕಾಲಿಗ್ ಸ್ಟೇಜ್	ಕೆ.ಡಿ.ಇ. (KDE)
ಕೀ ನೋಟ್	ಆಪಲ್ ಎಂಬೆಲ್ (Apple Inc)
ಮೃಕ್ಲೋಸೋಫ್ಟ್ ಪವರ್	ಮೃಕ್ಲೋಸೋಫ್ಟ್
ಪ್ರೋಟಿನ್	ಪ್ರೋಟಿನ್

ಪಟ್ಟಿ 8.1 ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರುಗಳು

ಮ್ಯಾಂಟಿನ್‌ನಿಂದಿಯಾ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಒಂದು ಸ್ಪೈಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸ್ಪೈಡ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಾರದರ್ಶಕ ಶೀಟಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಸೌಕರ್ಯ ಇದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸ್ಪೈಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳು ಒಂದು ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಸ್ಪೈಡ್. ಶೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿಯೂ, ಬರೆದೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಸ್ಪೈಡುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಂದು ನಾವು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವಲ್ಲವೇ.

ಅನು ಮತ್ತು ಆಮೀನ ತಯಾರಿಸಿದ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು? ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆ ಹಾಗೂ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

- ◆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಪೈಡಿನಲ್ಲೂ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಟೆಕ್ನಿಕ್, ಚಿತ್ರ, ಧ್ವನಿ ಇತ್ಯಾದಿ.
- ◆ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸ್ಪೈಡಿನ ಹಿನ್ನಲೆ ಬಣ್ಣ ಯಾವುದಾಗಿರಬೇಕು?
- ◆ ತಯಾರಿಸಿದ ಸ್ಪೈಡುಗಳು ಸಭೀಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಬೇಕಾದ ಕ್ರಮ, ರೀತಿ
- ◆ .....
- ◆ .....
- ◆ .....

ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡ್

ಸಿನೇಮಾ, ಎನಿಮೇಶನ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ನಾವು ಕೇಳುವ ಪದವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡ್. ಸಿನೇಮಾ ಶೂಟಿಂಗ್‌ಗೂ ಮೊದಲು ತುಂಬಾ ಪೂರ್ವತಯಾರಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮೊದಲಾಗಿ ಸಿನೇಮಾಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಜಿತ್ತುಕಥೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಶೂಟಿಂಗ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮರಾದ ಸ್ಥಾನ, ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳ ಸಂಭಾಷನೆ, ಚಲನೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಶ್ಯವು ಹೇಗೆ ಮೂಡಿಬರಬೇಕು? ಎಲ್ಲಿ ಇತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತೀಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತುಕಥೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದೇ ಮುಂದಿನ ಹಂತ. ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳೇ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡ್. ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡ್‌ನನ್ನು ಬರೆದೋ ಜಿತ್ತು ಬಿಡಿಸಿಯೋ ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಶ್ಯದ ವಿವರಗಳು ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡಿನಿಂದ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಯಾರಿಸುವ ಮೊದಲು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಟೆಕ್ನಿಕ್, ಪಟ್ಟಿ, ಜಿತ್ತು, ಧ್ವನಿ, ವೀಡಿಯೋ ಇತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು? ಇದು ಹೇಗೆ ಸಭಿಕರ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಬೇಕು? ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಯಾರಿಸುವ ಮೊದಲು ತಯಾರಿಸುವ ರೂಪರೇಷನ್‌ಯು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡ್ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಿನೇಮಾ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಧರೆ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಕ್ರೀನಿನ ವಿವರಗಳು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಅವುಗಳ ಗಾತ್ರ, ವಿನ್ಯಾಸ, ರೂಪ, ಬಣ್ಣ, ಹಿನ್ನೆಲೆಬಣ್ಣ, ಅಕ್ಷರಗಳ ಚಲನೆ, ಜಿತ್ತುವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾದುದು ಎಲ್ಲಿ, ಜಿತ್ತುವು ಹೇಗೆ ಮೂಡಿಬರಬೇಕು, ಎಂಬುದರಿಂದ ತೋಡಿಗಿ ಒಂದು ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡ ಟಿಪ್ಪಣಿಯು ಇದಾಗಿರಬೇಕು.

ಲಿಬರ್ ಆಫೀಸ್

ಪತ್ರಗಳು, ನೋಟೀಸುಗಳು, ಇತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವರ್ದೋ ಪ್ರೌಸೆಸರ್, ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷನೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಸ್ವೀಡ್‌ಶೈಕ್‌, ಮಂಡನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್, ದತ್ತಾತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇಸ್, ಜಿತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಡ್ಯೂ ಇತ್ತಾದಿ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಾಕ್‌ಎಂಜ್ ಆಗಿದೆ ಲಿಬರ್ ಆಫೀಸ್. ಪ್ರಧಾನವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳಿಗೂ ಲಿಬರ್ ಆಫೀಸ್ ಆವೃತ್ತಿಗಳು ಒಂದು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ‘ದಿ ಡೋಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಫೋಂಡೇಶನ್’ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಒ.ಡಿ.ಎಫ್. (Open Document Format) ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯಿತರ ಒಫೀಸ್ ಪ್ರಾಕ್‌ಎಂಜನ್ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಲಿಬರ್ ಆಫೀಸ್‌ನ ಪ್ರಧಾನ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಎಂಬ ಅಥವಾ ವಿರುವ ಲಿಬರ್ ಮತ್ತು ಒಫೀಸ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳು ಸೇರಿ ಲಿಬರ್ ಒಫೀಸನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡ್‌ನನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ. ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಯಾರಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡ್‌ನನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಬೋಡಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಯಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲಿಬರ್ ಆಫೀಸ್ ಇಂಪ್ರೈಸ್ ಎಂಬ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಾಡಲಿರುವ ಸ್ಟ್ರಾಟೇಜ್	
ಸ್ಟ್ರೋ 1 ವಿಷಯ: - ಭೂವಿನಿಯೋಗಪೂರ್ವ ತರಕಾರಿ ಕೃಷಿಯೂ ವಿವಿಧ ತರಕಾರಿಗಳ ಕೊಲಾಷ್ಯು	ಅಕ್ಷರಗಳ ಗಾತ್ರ : 44 ಬಣ್ಣ : ಪಿಂಕ್ ಹಿನ್ನಲೆ ಬಣ್ಣ : ಅಕಾಶ ನೀಲ ಎನಿಮೇಶನ್ : Fade In ಸ್ಟ್ರೋ ಟ್ರಾನ್ಸಿಷನ್ : ....
ಸ್ಟ್ರೋ 2 ಕಲಿಕಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು 1. ಲಭ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. 2. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಭೂಮಿಯ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು. 3. ..... 4.	ಅಕ್ಷರಗಳ ಗಾತ್ರ : (ಕಲಿಕಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು : 44) ಇತರ : 32 ಬಣ್ಣ : ಕೆಂಪು ಹಿನ್ನಲೆ ಬಣ್ಣ : ನಸು ಹಳದಿ ಎನಿಮೇಶನ್ : Fade In ಸ್ಟ್ರೋ ಟ್ರಾನ್ಸಿಷನ್ : ....
ಸ್ಟ್ರೋ 3 ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನ 1. .... 2. .... ಒಂದು ಮನುಖನ ಕಾಟೋನ್	ಅಕ್ಷರಗಳ ಗಾತ್ರ : (ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನ : 44) ಇತರ : 32 ಬಣ್ಣ : ಕೆಂಪು ಹಿನ್ನಲೆ ಬಣ್ಣ : ನಸು ಹಳದಿ ಎನಿಮೇಶನ್ : Fade In ಸ್ಟ್ರೋ ಟ್ರಾನ್ಸಿಷನ್ : ....

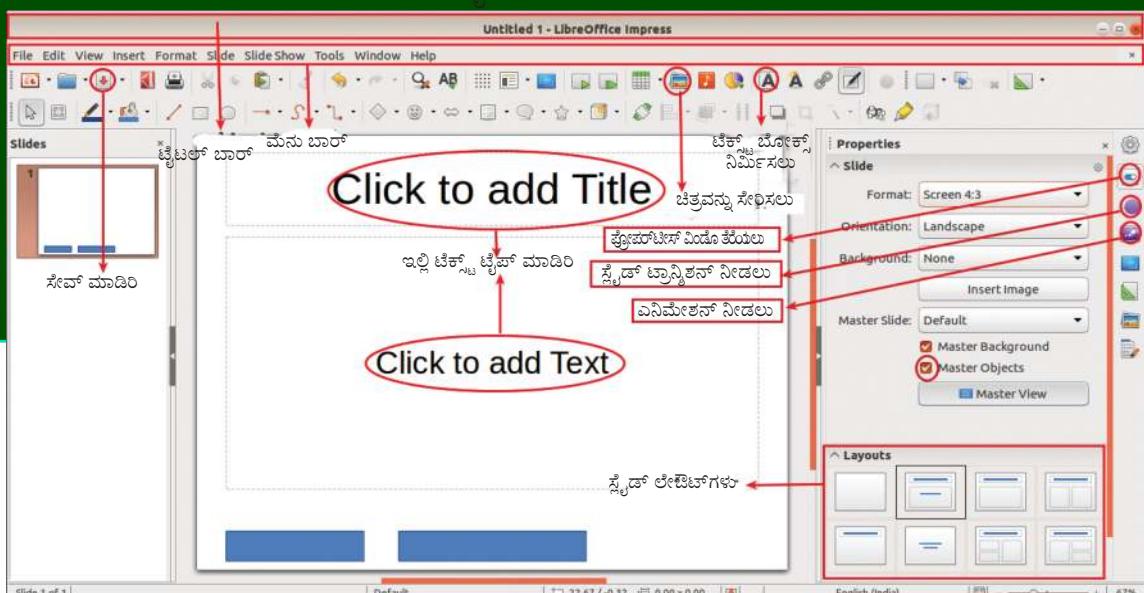
ಚಟುವಟಿಕೆ 8.1 : ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಟೈಪ್ ಮಾಡುವ

ಸ್ಟ್ರೋನಲ್ಲಿ ಟೈಪ್ ಮಾಡಲು ಲಿಬರ್ ಪಫೀಸ್ ಇಂಪ್ರೆಸ್ ತೆರೆಯಿರಿ.

ಆಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಿ.

1. ಈಗ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಟಿಂಪ್ಲೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅರಿಸಲಿರುವ ವಿಂಡೋ ತೆರೆದು ಬರುವುದು. Select a Template ವಿಂಡೋದ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣುವ Cancel ಬಟನನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಥಾನ ವಿಂಡೋಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.
2. Click to add Title, Click to add Text ಮುಂತಾದ ಟೈಪ್ ಸ್ಟ್ರೋ

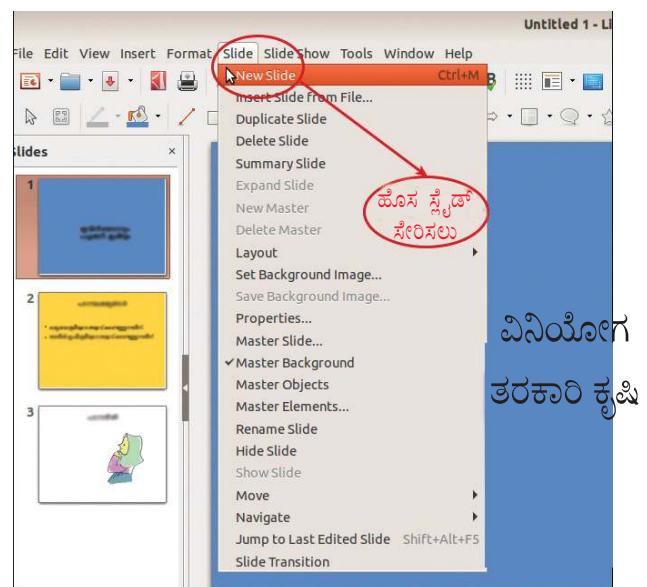
ಪ್ರೋತ್ಸಹಣದಲ್ಲಿ (ಚಿತ್ರ 8.1) ಇಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯಾದ ವಿಳಂಬಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಬಿಸಬಹುದು.

ಚಿತ್ರ 8.1 ಇಂಪ್ರೈಸ್ ವಿಂಡೋ

- ಮುಂದಿನ ಸ್ಲೈಡ್ ಸೇರಿಸಿರಿ. ಚಿತ್ರ 8.2 ನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ Slide ಮೆನುವಿನಿಂದ New Slide ಎಂಬುದನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಸ್ಲೈಡನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಹೊಸ ಸ್ಲೈಡನ್ನು ಸೇರಿಸುವಾಗ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಲೇಜಿಟಿನ್ನು ಅರಿಸಲು ಮರೆಯದಿರಿ. ವಿಂಡೋದ ಮೇಲೆ ಇರುವ [A] ಬಿಕನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೂ ಟೆಕ್ಸ್ ಬೋಕ್ಸ್ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು.

ಚಿತ್ರ 8.2 ಹೊಸ ಸ್ಲೈಡನ್ನು ಸೇರಿಸಲು

4. ಪ್ರೋಪಟೀಸ್ ವಿಂಡೊದ Master Objects ಅನ್ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಸ್ವೀಡ್ ಲೇಜಿಂಟ್ ಎಂಬ ಭಾಗದಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಲೇಜಿಂಟನ್ನು ಆರಿಸಿರಿ. (ಚಿತ್ರ 8.1)

ಸ್ವೀಡ್ ಟೇಂಪ್ಲೇಟ್

ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಅಯ್ದು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಸ್ವೀಡುಗಳಿಗೆ ಏಕರೂಪವನ್ನು ತರಲು ಸ್ವೀಡ್ ಟೇಂಪ್ಲೇಟುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲಿಬರ್ ಅಫೀಸ್ ಇಂಪ್ರೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಟೇಂಪ್ಲೇಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಿಂದ ಡೋನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಧಾರಾಳ ಟೇಂಪ್ಲೇಟುಗಳೂ ಇವೆ.

ಹೀಗೆ ಸ್ಮೃತಿಬೋಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವವುಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ವೀಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂಪ್ ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ನಿರ್ವಾಹಣೆಯ ವೌದಲ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಫೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿರುವ Docs ಎಂಬ ಸಬ್‌ಫೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 8.2 : ಪ್ರಸೆಂಟೇಷನ್ ಅಂದಗೊಳಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆ

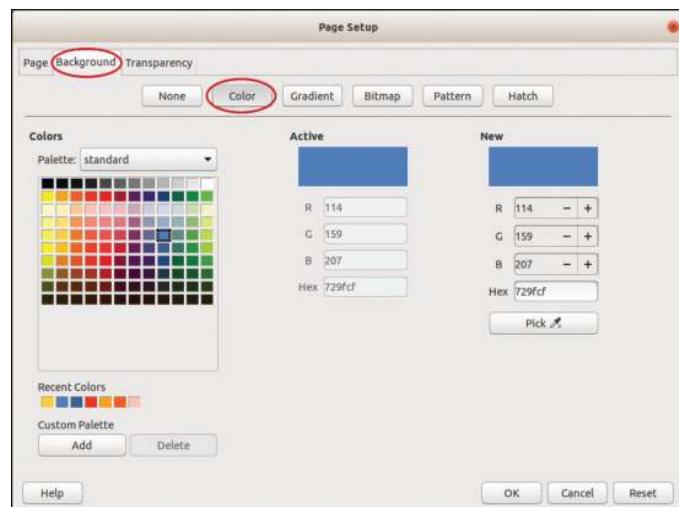
ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನನ್ನು ಚಂದಗೊಳಿಸುವುದು ಮುಂದಿನ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಚಂದಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಘೋಮೆಂಟಿಂಗ್ ಎನ್ಬಹುದು. ಅಕ್ಕರಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರಾಗ್ರಾಫನ್ನೂ ಅಂದಗೊಳಿಸುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ‘ಅಕ್ಕರಗಳು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ತಲುಪುವಾಗ’ ಎಂಬ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಲಿತಿರುವಿರಲ್ಲವೇ? ವಡ್‌ ಪ್ರೋಸೆರಿಗಿಂತ ಭೀನ್ವಾಗಿ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೋಕ್ಸೆನಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಕರಗಳನ್ನೂ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಂದಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಣ್ಣ ಕೊಡುವುದು

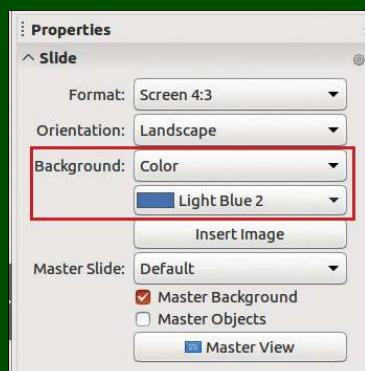
ಒಂದು ಸ್ವೀಡಿಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಣ್ಣ (Background) ಕೊಡಲು ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿನೋಡಿರಿ.

- ◆ Slide ವೆನುವಿನಿಂದ Properties ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಪೇಜ್ ಸೆಟ್‌ಅಪ್ (Page Setup) ವಿಂಡೊದಲ್ಲಿ (ಚಿತ್ರ 8.3) Background ಎಂಬ ಟ್ಯಾಬನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಈಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ವಾಗುವ ವಿಂಡೊದಲ್ಲಿ Color ಎಂಬ ಬಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.

ಒಂದು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ನಲ್ಲಿ ವೌದಲೇ ರೂಪಿಸಿದ ಸ್ವೀಡುಗಳ ಮಾದರಿಯೇ ಸ್ವೀಡ್ ಲೇಜಿಂಟ್.

ಚಿತ್ರ 8.3 - ಪೇಜ್ ಸೆಟ್‌ಅಪ್ (Page Setup) ವಿಂಡೊ

ಇಚ್ಚ. 8.4 ಪೇರ್‌ಸೆಟ್‌ಜಂಗ್ (Page Settings) ವಿಂಡೋ

- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಬಳ್ಳಾವನ್ನು ಕಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿರು.
- Sidebar ನಲ್ಲಿರುವ Properties ವಿಂದೊಂದು Background ಟಾಬ್‌ನನ್ನು ಉಂಟಾಗಿಸಿಯೂ ಶ್ರೀಮಾನ್‌ರಿಗೆ ಬಳ್ಳಾವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. (ಚಿತ್ರ 8.4)

ಚರ್ಚುವಟಿಕೆ 8.3 : ಚಿತ್ರ ಸೇರಿಸುವ

ನಾವು ಒಂದಿಗೆ ಮಿಳಿರಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂಡಿರಗಳ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಿಳಿರಿಸುವ ಕುಂಭಾ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಈ ದೂರವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗೊಳಿಸುವ ಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಡ್‌ನ ಒಂದಿಗೆ ಮಾಡಿನೋಡಿರಿ.

 ಎಂಬ ಐಕನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ (ಚಿತ್ರ 8.1) Insert → Image ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ಸೇರಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಂಡನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ. ಈಗ ಚಿತ್ರದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಆಯತಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಡ್ರಾಗ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ಗಾತ್ರವು ಬೇಕಾದಂತೆ ಬದಲಾಗದೆ ಇದರೆ ಶಿಫ್ಟ್ ಕೇಂದ್ರನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಮೌಸನ್ನು ಚಲಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಚರ್ಚುವಟಿಕೆ 8.4 : ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ನೋಡೋಣ

ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಯಾರಿ ವರಾಡಿ ಫೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನು ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಒಂದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದೆಂದು ನೋಡೋಣ. Slide show ಮೆನುವಿನ Start from First Slide ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ (ಚಿತ್ರ 8.5) ಸ್ಕ್ರೀಡ್ ಶೋವನ್ನು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಕ್ರೀಡು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆರೆದು ಬರುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವೋನಿಟರ್ ಸಾಕಾಗುವುದೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟರ್ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಂಪ್ಯೂಟರನ್ನು ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟರ್‌ನೋಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವಿರಲ್ಲವೇ.

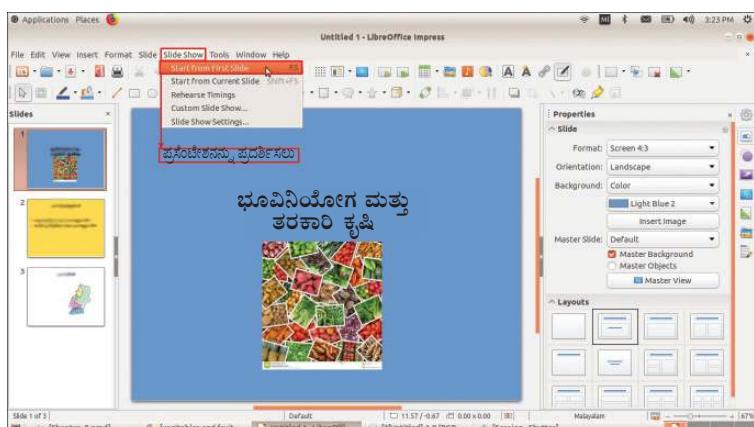
ಕೇಬೋಡಿನ **F5** ಒತ್ತಿ ಸ್ಕ್ರೀಡ್ ಶೋ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಸ್ಕ್ರೀಡ್ ಶೋ ನೋಡಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಹೇಗೆದೇ? ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಭೆಯ ನಿವಾಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ? ವುಂಡನೆಯು ಫಲಪ್ರದಾಗಲು ಈ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು? ಬರೆದು ನೋಡಿರಿ.

- ◆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೈಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡಿಬರುವ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳು, ಜಿತ್ರಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಮಂದಿಸುವವನು ಇಬ್ಬನುಸಾರ ಬರುವಂತಿರಬೇಕು.
- ◆ ಸೈಪ್ಪಣಗಳು ಆಕಾರಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಳ್ಳಬೇಕು..

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 8.5 : ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ

ಚಿತ್ರ 8.5 ಸೈಪ್ಪಣ ಶೋ ಮೆನು

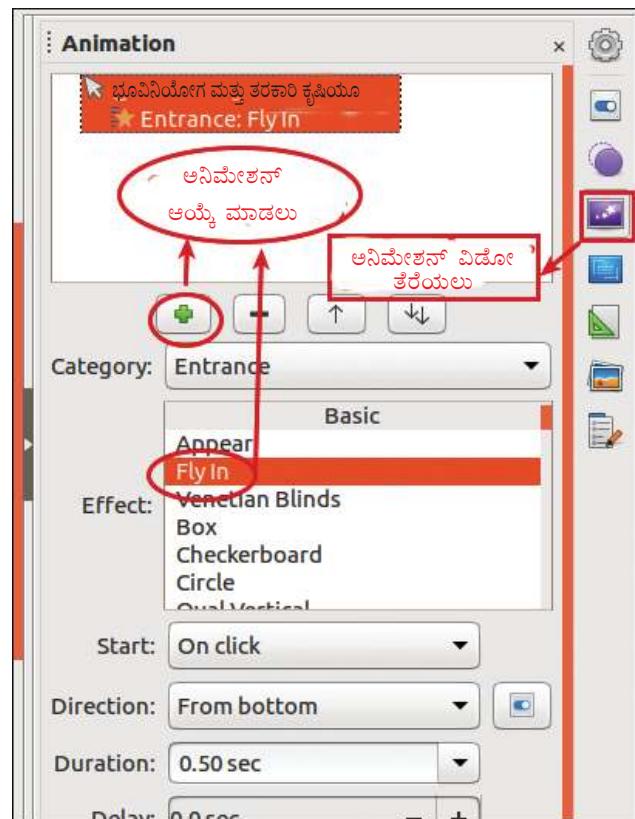
ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟ್ ರುಗಳು

ಬೆಳಕಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದು ತಲದಲ್ಲಿಯೋ ಸ್ಕ್ರೀನಿನಲ್ಲಿಯೋ ತೋರಿಸುವ ಉಪಕರಣವು ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಒಂದು ಲೆಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಬೆಳಕಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಲೇಸರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರುಗಳು ಇಂದು ಇವೆ.

ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಿವೆ. ಸೈಪ್ಪಣ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಮೊದಲು ಸೂಚಿಸಿದ ಓವರ್‌ಹೆಡ್ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರುಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ಒಂದವುಗಳಾಗಿವೆ. 1950 ರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಸೈಪ್ಪಣ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರುಗಳು 2000ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರುಗಳ ಆಗಮನದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಯಿತು. ದಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ LCD (liquid-crystal display), DLP(Digital Light Processing) ಮುಂತಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಇವುಗಳನ್ನು LCD ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರ್, DLP ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನ ಮೂಲವಾಗಿ LED (Light Emitting Diode) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವುಗಳು LED ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಚಲನಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮೂಲಿ ಪ್ರೌಜೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಾಗಿವೆ.

ಒಂದು ಪ್ರಸೇಂಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಚಲನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಅನಿಮೇಶನ್‌ ಎಂಬ ತಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ.

- ◆ ಅನಿಮೇಶನ್‌ ನೀಡಬೇಕಾದ ವಾಕ್ಯ/ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾರಿನ ಇಕನ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ Animation ವಿಂಡೊ ತೆರೆಯಿರಿ.
- ◆ ತೆರೆದು ಬಂದ ವಿಂಡೊದಲ್ಲಿ ಬಿಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿನ ಅನಿಮೇಶನ್ ವಿಜೋ ತೆರೆಯಿಲ್ಲ. (ಚಿತ್ರ 8.6).

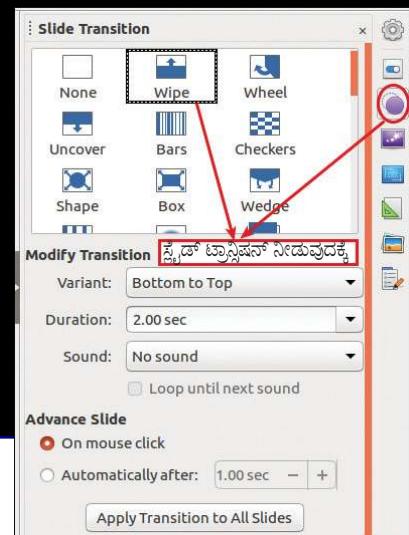
ಚಿತ್ರ 8.6 ಅನಿಮೇಶನ್ ವಿಂಡೊ

ಚಟುವಟಿಕೆ 8.6 – ಸ್ಲೈಡುಗಳು ತೆರೆದು ಬರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವ

ಸ್ಲೈಡ್ ಶೋ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ಲೈಡುಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯ ಮಂಡನೆಯನ್ನು ಮನೋಹರಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ಮಂಡಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಲೈಡುಗಳು ತೆರೆದು ಬರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನಾವಾಗಿಯೇ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿನೋಡಿರಿ.

- ◆ Slide ಮೇಲುವಿನ Slide Transition ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀಕ್ ಮಾಡಿ.
- ◆ ಸ್ಪೈಡ್ ಟಾಂಪಾರಿನಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವ ವಿಂಡೊದಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಪೈಡ್ ಟಾಂಪಾರಿನ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ. (ಚಿತ್ರ 8.7)

ಇದೇ ವಿಂಡೊದಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೈಡ್ ಗಳು ಮೌನ್ ಸ್ಟೀಕ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಅಟೊಮಾಟಿಕ್ ಆಗಿ ತೆರೆದು ಬರಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕ್ಲಾಕ್ ಮಾಡಿರಿ. ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಟೀಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಹಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 8.7 ಸ್ಪೈಡ್ ಟಾಂಪಾರಿನ ವಿಂಡೊ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡೊಣ

1. ವಡೋಡ ಪ್ರೈಸ್‌ಸ್ಟರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೈಸೆಂಟೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಂಡಿರುವಿರಿ.
  - a) ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಕೊಡಬಹುದು.
  - b) ಪುಟಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.
  - c) ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು.
  - d) ಅನಿಮೇಶನ್ ಕೊಡಬಹುದು
2. ಒಂದು ವುಲ್ಟ್‌ಮೀಡಿಯಾ ಪ್ರೈಸೆಂಟೇಶನ್ ನಿರ್ವಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಂಗ್ ತಯಾರಿ ಮಾಡುವುದು.
  - a) ಒಂದು ಸ್ಪೈಡಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊದಲೇ ತೀವ್ರಾನಿಸಲು.
  - b) ಪ್ರೈಸೆಂಟೇಶನ್ ಸೇವ್ ಮಾಡಲು
  - c) ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಚೋಕ್ಸ್ ನಿರ್ಮಿಸಲು
  - d) ಪ್ರೌಜಿಕ್ಟ್‌ರನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು
3. ಒಂದು ಪ್ರೈಸೆಂಟೇಶನಿಗೆ ಅನಿಮೇಶನ್ ಕೊಡುವುದು.
  - a) ಸ್ಪೈಡುಗಳು ಆಕಾರಕವಾಗಿ ಮೂಡಿಬರಲು

- ಬ) ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಚೆತ್ತಾಗಿನ್ನು ವಿಧಿಸು ಒಂದಿಂಥಾಗ್ನಿ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು
- ಬ) ವಿಜಯವನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಮಾಡಲು
- ಬ) ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳಬನ್ನು ಲೊಡಲು
4. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇಶನರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತ ಘನ್ಯಾಶನ್ ಮಂದಿಶಮಾರ್ಪಣ
ಜಾಹ್ನೂಮಾರ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಲು
- ಬ) ಹಿಂದ್ರು ಗಳಿಂಜಾನಿನ್ನು ನೀಡಲು
- ಬ) ಸೈಪ್ಪಂತಿರ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಲು
- ಬ) ಪಿತ್ರು ಗಳಿಂಜಾನಿನ್ನು ನೀಡಲು
- ಬ) ಸೈಪ್ಪಂತಿರ ಕಾಣುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಣಾಯಿಸಲು
- ಬ) ವಿಷಯವನ್ನು ಟೈಪ್ ಮಾಡಲು

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕದ ಮಣಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಎಂಬ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿರಿ.
- ‘ಪಿಶ್ಚ ಏಯ್ ದಿನ’ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಜಾಗೃತಿ ನೀಡುವ ತರಗತಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿರಿ.
- ಜೀವಕೋಶ ವಿಜ್ಞಾನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೈಲುಗಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯ ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿರಿ.
- ‘ಪ್ರಮಾಸವು ಕೇವಲ ಕಾಣುವ ಅನುಭವ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮತ್ತಿನ್ನೇನನ್ನೇ ನಮಗೆ ನೀಡುವುದು’ ಕೇರಳ ಪಾಠಾವಳೀಯ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀವು ನಡೆಸಿದ ಯಾತ್ರಾನುಭವದ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿರಿ.

೨

ಹಲೋ... ಘೋಕ್ ಚೆಸ್ಟಿಂಗ್... ?

“ಒಂದು ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲಿ ತುಂತುರಿನ ಸೋನೆಮಳೆ
‘ಸೋ’ ಎಂದು ಶ್ರುತಿ ಹಿಡಿದು ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು
ಆದಕ್ಕೆ ಹಿಮ್ಮೇಳವನೆ ಸೋಸಿ ಬಹ ಸುಳಿಗಳಿ
ತೆಂಗು ಗರಿಗಳ ನಡುವೆ ನುಸುಳುತ್ತಿತ್ತು.....”

ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನೈರೆ ಕಣವಿಯವರ ‘ಒಂದು ಮುಂಜಾವು’ ಎಂಬ ಕವನವನ್ನು
ಕನ್ನಡ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಲಿತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ? ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಡಿ
ಕೇಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ
ಅಲಾಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ? ನಿಮ್ಮದೇ ಲಯದಲ್ಲಿ ಅಲಾಪಿಸಲು
ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ
ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಸೇವ್ ಮಾಡಿಟ್ರೆ,
ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗಲೇಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಸ್ವಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ
ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಚಟುವಟಿಕೆ 9.1

ಆಲಿಸುವ, ಆಸ್ವಾದನೆ ಮಾಡುವ

ಎ.ಪಿ.ಅ.ಸ್ಕೂಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಲಿನಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ
ವಿಷಯದ ತರಗತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ audio_files ಎಂಬ ಫೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ
puthuvarsham.mp3 ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು ನಾವು ಆಲಿಸುವ.

ಒಂದು ಮುಂಜಾವು

ಒಂದು ಮುಂಜಾವಿನ ಕಾವಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಎಂದು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಬಂದಿರುವುದು ಕಾವು ಅಂತಹ
ಕಾವು ಗಂಭೀರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಮುಂಜಾವು ಮಾಡುವುದಾಗಿ
ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು
ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು
ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು.

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು
ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

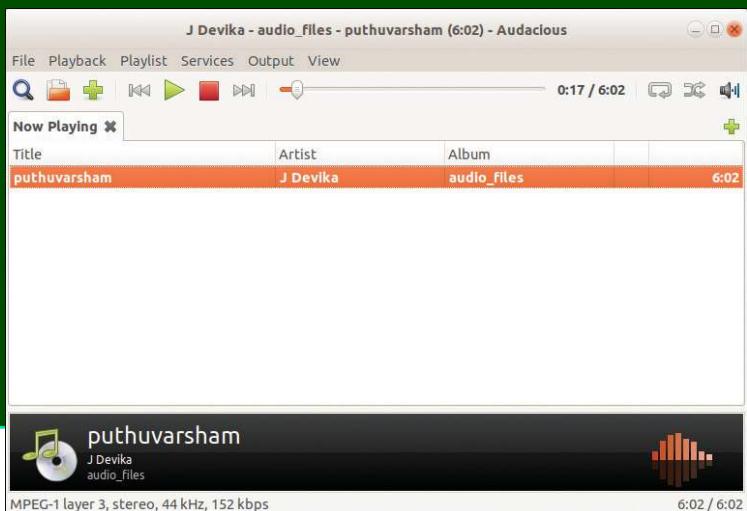
ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಅಂತಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು

ಚಿತ್ರ 9.1 ಒಡಾಶಿಯಸ್ ವಿಂಡೊ

ಇ. ಟಿ@ಸ್ಮುಲ್ ಗ್ನು/ಲಿನಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅಡಿಯೋ ಪ್ಲೇಯರುಗಳು

ಚಿತ್ರ 9.2

ಒಡಾಶಿಯಸ್ ಚಿಪ್ಪೆ, ರಿಫಂ ಬೋಕ್ಸ್ ಚಿಪ್ಪೆ
ಮೀಡಿಯಾ ಪ್ಲೇಯರುಗಳು

ಇ. ಟಿ@ಸ್ಮುಲ್ ಗ್ನು/ಲಿನಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ Videos, SMPlayer, VLC media player, xine ಎಂಬೀ ಮೀಡಿಯಾ ಪ್ಲೇಯರುಗಳನ್ನು, ಧ್ವನಿ ಪ್ಲೇಲುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಕರ್ತಗೆಸಾಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಈ ಧ್ವನಿ ಪ್ಲೇಲಿನಲ್ಲಿ ಡಬಲ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ಯಾವ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ತೆರೆದು ಬರುತ್ತದೆ? (ಚಿತ್ರ 9.1) ಡೆಸ್ಕೋಫ್‌ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಲಿಷ್ಪುದಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕರಾ, ಹೆಡ್‌ಪೋನ್‌ ಎಂಬಿವ್ಯುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಕರಣವು ಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದು.

ಒಡಾಶಿಯಸ್ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಡಿಯೋ ಪ್ಲೇಯರು ನಿಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ಅಡಿಯೋ ಪ್ಲೇಯರುಗಳಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ಪ್ಲೇಲುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಕರ್ತಗೆಸಾಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಇತರ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರುಗಳಿವೆಯೇ?

ಮೈಕ್ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವ

ಒಂದು ಮುಂಜಾಪು ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಹೇಳಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

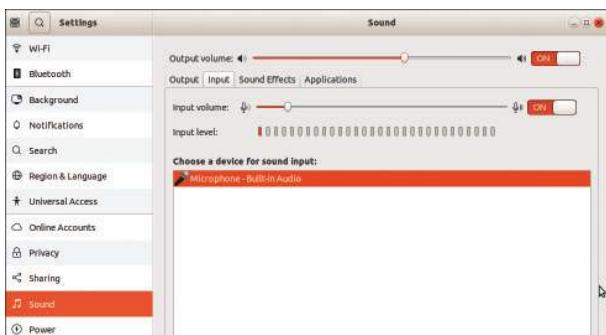
ಮೊದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ಇನ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇನ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು?

ಮೈಕ್ ಕೆಲ್ಲೋಫೋನ್ ಜೋಡಿಸಿ ಅಗತ್ಯದ ಧ್ವನಿ ಕ್ರಮೀಕರಣವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಮೈಕ್ ನನ್ನ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಆಡಿಯೋ ಪ್ರೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿರಿ. (ಚಿತ್ರ.9.3) ಡೆಸ್ಕೋಟ್‌ನಿನ ಮೇಲ್‌ಖಾಗದ ಪೇನಲಿನ ಆಡಿಯೋ ಅಪ್ಲೆಟ್‌ ಇಂಫಾನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ Sound Settings ವಿಂಡೋ ತೆರೆಯಿರಿ. ಆ ವೇಲೆ ಈ ಪಿಂಡೋದಲ್ಲಿರುವ ಇನ್‌ಪ್ರೋಟ್, ಡೈಟ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಎಂಬಲ್ಲಿರುವ ಸೈಡರುಗಳನ್ನು ಸರಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿರಿ (ಚಿತ್ರ 9.4)

ಚಿತ್ರ 9.3 ಮೈಕ್ ಕೆಲ್ಲೋಫೋನ್ ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರೋಟ್

ಚಿತ್ರ 9.4 ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವ ವಿಂಡೋ

ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾದರೆ ಮೈಕ್ ಕೆಲ್ಲೋಫೋನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ?

ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ

ಒಂದು ಧ್ವನಿ ಷ್ಟೇಲನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಿಯೋ ಷ್ಟೇಯರು ಅಥವಾ ಮೀಡಿಯಾ ಷ್ಟೇಯರು ಬೇಕಾಗಿದೆಯಂದು ತಿಳಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದ್ದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರುಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಹಾಡು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದು ಕರೆಯುವ ದೊಡ್ಡ ಡಿಸ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಳವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಕಣಿವೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ಸಂಗೀತ ಅದೇ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಒಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಅಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ವೊದಲ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಫೋನೋಗ್ರಾಫ್‌ನ ಮತ್ತು ಅದರ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾದ ಫೋನೋಗ್ರಾಫ್ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಪರಿಷ್ಕತ ರೂಪವಾಗಿದೆ ಗ್ರಾಮಫೋನ್.

ಚಿತ್ರ 9.5 ಗ್ರಾಮಫೋನ್ (Phonograph)

ಒಡಾಸಿಟಿ - ಒಂದು ಓಪನ್ ಸೋಸೈಟಿ ಅಡಿಯೋ ಐಡಿಟರ್

ಚಿತ್ರ 9.6 ಒಡಾಸಿಟಿ ಚಿಹ್ನೆ

ಡೊಮಿನಿಕ್ ಮಾಸ್ಸನಿ (Dominic Massoni), ರೋಜರ್ ಡಾನೆನ್‌ಬರ್ಗ್ (Roger Dannenberg) ಮೊದಲಾದವರು ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರೌಜಿಕ್ಟ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿ 1999 ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಒಂದು ಓಪನ್ ಸೋಸೈಟಿ ಅಡಿಯೋ ಐಡಿಟರ್ ಒಡಾಸಿಟಿ ಆಗಿದೆ.

ಇವರಿಬ್ಬಿಂದ ಆರಂಭವಾದರೂ, ಇಂದು ಹನ್ನೆರಡು ಪ್ರಥಮ ಡೇವಲಪರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ನೂರಾರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಇದರ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಯಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಿ.ಪಿ.ಎಲ್ (Gnu General Public Licence) ಎಂಬ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾರೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮ ಪದಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ವ್ಯೇಕೇನ್‌ಸೋಫ್ಟ್ ವಿಂಡೋಸ್, ವಾಕ್‌ಕ್. ಬಿ.ಎಸ್.ಎ, ಗ್ನು/ಲಿನಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಥಮ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಚರಿಸುವ ಇದರ ಅವಶ್ಯಿಕ್ತಾತ್ಮಕ ಉಚಿತವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಹಿತಿಗಳು audacity team.org ಎಂಬ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಲು ಕೊಳ್ಳುವ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾಫ್ತಾನ ಗೋಪ್ಯವೇರ್‌ಗಳು ಐಡಾಸಿಟಿ (Audacity), ಐಡೋಎಡ್ ಐಡಿಟರ್ (Adobe Audition), ಗೋಲ್ಡ್‌ವೇವ್‌ವ್ಯಾವ್ (Gold Wave), ಅಸಿಡ್ ಪ್ರೋ (ACID Pro) ಎಂಬಿತ್ತುಗಳಾಗಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಾಸಿಟಿ ಲಂಗ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಮೊಫ್‌ಫ್ರೆಂಚ್‌ರನ್ನು ನಾವು ಬಂದರ್ವೆಲ್ಲಾಗುತ್ತೇನೆ. ಮಾಡುವುದಾಗಿ ವಿಕಿನ್ ದ್ವಾರಿಸುವುದು ಸೊಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಿಸುವುದು ಕ್ರಾಕ್ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವು ಒಂಬತ್ತು ಇರುವ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ.

ಕವಿತೆ ನಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ!

ಮೈಕ್ ಜೋಡನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಸ್ತಿರಲ್ಲವೇ? ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಒಡಾಸಿಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುವ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9.2

ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಅರಂಭಿಸೋಣ

- ◆ ಒಡಾಸಿಟಿ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ತೆರೆಯಿರಿ.
- ◆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ರೋಎಕ್ಟ್ ಟೊಲ್‌ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ (ಚಿತ್ರ 9.7) ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿರುವ Record ಬಟನ್ [●] ಒತ್ತಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿರಿ (ರೆಕಾರ್ಡ್ ಅಗುತ್ತಿರುವ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದು ತರಂಗರೂಪವು (Waveform) ಮುಂದುವರಿಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು)
- ◆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ STOP ಬಟನ್ [■] ಒತ್ತಿ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿರಿ.
- ◆ ಇನ್ನು ನಮಗಿದನ್ನು ಸೇವ್ ಮಾಡಬಹುದು. File ಮೆನುವಿನಲ್ಲಿರುವ Save Project ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೋಮ್‌ನ ಒಳಗಿರುವ Students_Works_8 ಎಂಬ ಫೋಲ್ಡರನಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಉಪಫೋಲ್ಡರನಲ್ಲಿ Sounds ಎಂಬ ಫೋಲ್ಡರನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಷೈಲ್‌ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು Save ಮಾಡಿರಿ. ಸೇವ್ ಮಾಡುವಾಗ.aup (Audacity Projects) ಎಕ್ಸ್‌ಫೇಸ್‌ನಾನಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಜಿಕ್ಟ್ ಷೈಲ್ ಸೇವ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 9.7 ಒಡಾಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ರೋಎಕ್ಟ್ ಟೊಲ್‌ಬಾರ್

Play ಬಟನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಮಗೆ ಕವಿತೆಯನ್ನು

ಅಲಿಸುವುದಕ್ಕೂ Stop ಬಟನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಗುತ್ತದೆ.

Pause ಬಟನ್ ನಿಂದ ತಾತ್ತ್ವಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಮುಂದುವರಿಸಲು

ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ Pause ಬಟನ್ ಒತ್ತಿದರೆ ಸಾಕು. ನಾವು ರೆಕಾಡ್‌ಇ ಮಾಡಿದ

ಕವಿತೆಯ ಆರಂಭಕ್ಕೂ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೂ ಸೆಲೆಕ್ಟ್‌ನನ್ನು ಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ

(Skip to Start), (Skip to End) ಎಂಬೀ ಬಟನುಗಳನ್ನು

ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಜಾಪುವಟಿಕೆ 9.3

ಶಿದ್ಧಪಡಿ ಮಾಡುವುದು, ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು!

ರೆಕಾಡಿಂಗ್ ಆರಂಭವಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ

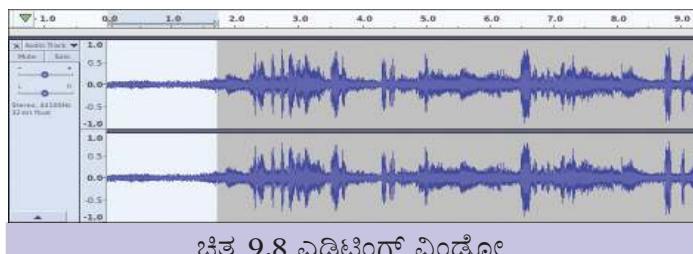
ಸ್ಥಳ ಸಮಯ ತಗಲಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ.

ಆ ಭಾಗವು ಷೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ, ಹಾಡಿದ ಭಾಗದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದಲ್ಲವೇ? ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣದ ನಡುವೆ ಇಂತಹ ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು, ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನೂ, ಅಪಸ್ಥರಗಳನ್ನೂ, ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಡಾಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಡಿಟಿಂಗ್ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ನಾವು ಸೇವ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೈಜೆಕ್ಟ್ ಷೈಲಿನ್ನು ಒಡಾಸಿಟಿ ಮೂಲಕ ತೆರೆದು ಕೆಲವು ಶಿದ್ಧಪಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿನೋಡುವ.

- ◆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹಾಡಲು ಆರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು, ಹಾಡಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಭಾಗಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಳಿಸಬೇಕು. ಅಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೀ ಬೋಂಡಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಡಿಲಿಟ್ ಕೀ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

- ◆ ಹಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಲ್ಲಿಸುವಿಕೆಗಳನ್ನು, ಅಪಸ್ಥರಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಬಹುದು.

ಚಿತ್ರ 9.8 ಎಡಿಟಿಂಗ್ ವಿಂಡೋ

- ◆ ಅಗತ್ಯದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ Cut, Copy, Paste ಎಂಬೀ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸೌಕ್ರಾಂತಿಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಟರ್ಯೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭಾಗಗಳಿಗಲ್ಲ ಪೇಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

- ◆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುವುದಾದರೆ

ಕೀಬೋಂಡಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಪೇಸ್ ಕೀ ಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ನಮಗೆ Play, Stop ಬಟನುಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಗೊಳಿಸಬಹುದು.

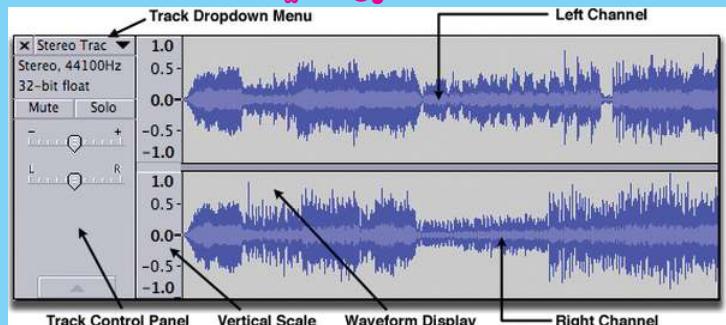

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿರಿ

ಎಡಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ
ಭಾಗವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ
ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿ ಇರುವ
ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ
ಎಡಿಟಿಂಗ್ ಬಾಧಕವಾಗುವುದು.

ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಡಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೊಕಾಡ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೋಟಿ ಪೇಸ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಧ್ವನಿ ಟ್ರಾಕ್‌ಸುಗಳು

ಚಿತ್ರ 9.9 ಸ್ಟ್ರೀರಿಯೋ ಅಡಿಯೋ ಟ್ರಾಕ್

ಒಡಾಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವನ್ನು ಡಿಟಿಟಲಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸುವಾಗ ಅಪ್ರಗಳ ತರಂಗ ರೂಪ (Waveform), ಲಂಬ ಸ್ಕೇಲ್ (Vertical Scale), ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Control panel) ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಭಾಗವು ಧ್ವನಿ ಟ್ರಾಕ್ (Audio Track) ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಸ್ಟ್ರೀರಿಯೋ ಧ್ವನಿಟ್ರಾಕನ್ನು ಚಿತ್ರುದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವಾಗಲೋ ಇಂಪ್ಲೋಟ್‌ ಮಾಡುವಾಗಲೋ ಅದು ಒಂದು ಹೊಸ ಟ್ರಾಕ್ ಆಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗುವುದು. ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಟ್ರಾಕ್‌ಗಳು ಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಪ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟ್ರೀರಿಯೋ ಟ್ರಾಕ್‌ನ ಮೇಲ್ಮೆ ಭಾಗವು ಎಡಬಾನಲನ್ನೂ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವು ಬಲಬಾನಲನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮೋನೋ ಧ್ವನಿಟ್ರಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ Waveform ಮತ್ತು Vertical scale ಒಂದು ಮಾತ್ರವೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಹಲವು ವಿಧಾನ ಇಫೆಕ್ಟ್‌ಗಳು

ರೊಕಾಡ್ ಮಾಡುವಾಗ ಉಂಟಾದ ಅಪಸ್ತರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೀಗಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ?

ಇನ್ನು ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಧ್ವನಿಪ್ಪೆಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ? ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಧ್ವನಿಯು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾಗದ ಧ್ವನಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ಈಗ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9.4

ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಫೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡೋಣ

- ◆ ಧ್ವನಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ ಮಾಡಿರಿ
- ◆ Effect ಮೆನುವಿನ Amplify ವಿಂಡೋ ತೆರೆಯಿರಿ.

- ◆ Amplify ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿರುವ New Peak Amplitude (dB) ಸ್ವೀಡರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ, ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಪರಿಷ್ಠರಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಳತೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಾಕಣಿಸಿರಿ.

- ◆ OK ಸ್ಕ್ರಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.

OK ಬಟನ್ ಏಕೆಂದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? (ನಾವು ಮಾಡಿದ ಬದಲಾವಣೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆಂತ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ಕಾರಣಿಂದ ಇಂತಹ ಗಮನಿಸಬೇಕು)

OK ಬಟನ್ ಆಕ್ಟ್ ವಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರುವುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ವಿಕಾರವನ್ನು (Distortion of sound) ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಲು clipping ಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದು) ಇದಕ್ಕಾಗಿ Allow clipping ಎಂಬ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಟಿಕ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ OK ಸ್ಕ್ರಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಾಸಿಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶಬ್ದ ಪ್ರೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಇಫ್‌ಕ್ರೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಇತರ ಇಫ್‌ಕ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದಿದೆಯೇ?

ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವು ನಿರಾಶೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲೇ ಅನ್‌ಡು (Undo) ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ಮಾಡಬಹುದು. ಒಡಾಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬೇಕಾದರೂ ಅನ್‌ಡು/ರೀಡು(Undo/Redo) ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆರುವ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9.5

ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸೋಣ

Effect ಮೆನುವಿನ ವಿವಿಧ ಇಫ್‌ಕ್ರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

(ಚಿತ್ರ 9.10) Amplify ವಿಂಡೋ ಧ್ವನಿ ವಿಕಾರವನ್ನು (Distortion of sound) ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಲು clipping ಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದು) ಇದಕ್ಕಾಗಿ Allow clipping ಎಂಬ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಟಿಕ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ OK ಸ್ಕ್ರಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.

ಕೆವಿ ಧ್ವನಿಗಾಡುವಿರಿ...

ಧ್ವನಿಯ ಅಳತೆಯನ್ನು ಡೆಸಿಬಲ್ (Decibel) ಆಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಾಣ ನಿಶ್ಚಯನ್ನು ಶೂನ್ಯ-ಡೆಸಿಬಲ್ (Decibel) ಆಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಸ್ವಂತ ಹರಡಿಯು 30 ಡೆಸಿಬಲ್ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು 60 ಡೆಸಿಬಲ್ ಆಗಿವೆ. 85 ಡೆಸಿಬಲ್ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ಅಲಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕೆವಿಯ ಕೇಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬಹುದು.

ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಟಿ.ವಿ ಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂಸಿಕ್ ಸಿಸ್ಟಮನ್ನು ಕಾಯಂಗತ ಗೊಳಿಸುವುದು. ಕೆಯರ್ ಪೋನು ಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಳಸುವುದು, ಮುಂತಾದ ಅಭಾವ ಸಗಳಿದ್ದರೆ ಅವಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು ಕೆವಿಯ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇಫ್‌ಕ್ರೆ	ಉಪಯೋಗ
ಫೇಡ್ ಇನ್ (Fade in)	ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಭಾಗದ ಧ್ವನಿಯ ತೀವ್ರತೆಯು ನಿಶ್ಚಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿ ಯಥಾರ್ಥ ತೀವ್ರತೆಗೆ
ಫೇಡ್ ಓಟ್ (Fade out)	.....
ಪಿಚ್ (Change Pitch)	ಧ್ವನಿಯ ಶ್ರುತಿಯ ಆರೋಹಣ ಮತ್ತು ಅವರೋಹಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ.
ಸ್ವೀಡ್ (Change Speed)	.....
	.....

ಪಟ್ಟಿ 9.1 ಇಫ್‌ಕ್ರೆಗಳು

ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅಡಿಯೋ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು

ಧ್ವನಿ ಪ್ರೇಲುಗಳ ಇಫೆಕ್ಟ್‌ಗಳು

ಅನೊಕಂಪ್ಲೆಸ್‌ ಅಡಿಯೋ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ (Uncompressed audio formats)

ಯಥಾರ್ಥವಾದ ಅಡಿಯೋ ಫೋರ್ಮಾಟ್ ಹೀಗೆ ಇರುವ ಅಂತ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೇಲ್ ಫೋರ್ಮೇಟ್‌ ಇದಾಗಿದೆ. ಪ್ರೇಲ್ ಸೈಜ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೆಂಬ ಪರಿಮಿತಿ ಇರುವುದಾದರೂ ಧ್ವನಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದು. ಉದಾ: .wav, .aiff ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ

ಲೋಸ್ ಲೆಸ್ ಕಂಪ್ಲೆಸ್ ಅಡಿಯೋ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ (Lossless compressed audio formats)

ಯಾವುದೇ ವಾಹಿ ತಿಯು ನಷ್ಟವಾಗದಂತೆ ಡಾಟಾವನ್ನು ಬೆಳ್ಳಬಾಗಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ನಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಅನೊ ಕಂಪ್ಲೆಸ್ ಡಾಟಾವನ್ನು ಘೋಸಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಉದಾ: .flac, .alac (Apple) ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ.

ಲೋಸ್ ಕಂಪ್ಲೆಸ್ ಅಡಿಯೋ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ (Lossy compressed audio formats)

ಹಲವು ವಾಹಿಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಡಾಟಾವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರೇಲ್ ಸೈಜ್ ತುಂಬಾ ಬೆಳ್ಳಬಾಗುವುದು ಎಂಬುದೇ ಇದರ ಮೇಲ್ಮೈ. ಧ್ವನಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಕಡಿಮೆಯೆಂಬ ಪರಿಮಿತಿ ಇದೆ. ಉದಾ: .mp3, .ogg, .amr ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ.

ಆಗ್ ಸ್ಪಾ ಏಂಬ ವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಶ್ರೀಹಂ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಯೋ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ನ್ನು ಉದಾಹಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ಕಂಪ್ಲೆಟ್‌ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರೆದು ವಿಳಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಭೇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿತ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ಗೆ ಉದಾಹಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ರಾಖಾಗಳು ಅರಿಂದೇ/ಮೇಡಿಯಾ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪ್ಲಿಸಿಸಿದ್ದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

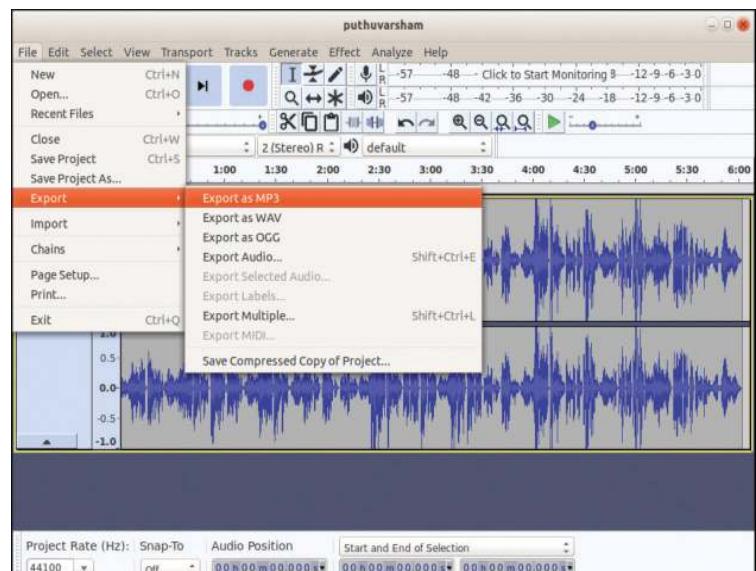
ಒಂದಾದಿಂದಲ್ಲಿದೆ Export ಇವೆಯೆನ್ನು ಉದಾಹಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದು ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಿರುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.

ಚಂಪುವಟಿಕೆ 9.6

ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡೋಣ

ಒಂದಾದಿಂದ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ನ್ನು ಇತರ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ.

- ◆ File → Export → Export as MP3 ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಂಡೋ ತೆರೆಯಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಇತರ ಫೋರ್ಮಾಟ್‌ನ್ನು ಆರಿಸಬಹುದು. (ಚಿತ್ರ 9.11)
- ◆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿ ಸೇವ್ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ, ಪ್ರೇಲಿನ ಹೆಸರು, ಎಂಬಿಪುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ Save ಬಟನ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 9.11 Export Audio ವಿಂಡೋ

ಅನಂತರ ಬರುವ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಾಹಿಗಳು ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಭತ್ತಿಗೊಳಿಸಿ OK ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.

ಹಾಡುವುದೇ ....ಇಲ್ಲವೇ?

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಆದಿಯೋ ಪ್ರೈಲ್ ಫೋಮೆಂಟುಗಳನ್ನು
ಪರಿಚಯಿಸಿದರಲ್ಲವೇ?

ಎಲ್ಲಾ ಫೋಮೆಂಟುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಆದಿಯೋ/ಮೀಡಿಯೋ ಫೈಲ್‌ಯರುಗಳಲ್ಲಿ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇಸಿರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಪ್ರೈಲ್ ಫೋಮೆಂಟನ್ನು ಇನ್‌ಎಂದು ಫೋಮೆಂಟ್ ಅಗಿ
ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಉನ್ನತ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ
ಕಲಿಯಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9.7

ಧ್ವನಿಷ್ಪೇಲುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸೋಣ

ನಿಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿರುವ School_Resources
ನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಧ್ವನಿಷ್ಪೇಲುಗಳು ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಈ ಧ್ವನಿಷ್ಪೇಲುಗಳ
ಫೋಮೆಂಟುಗಳು ಯಾವುವು?

ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಆದಿಯೋ/ಮೀಡಿಯಾ
ಫೈಲ್‌ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ
ಪಟ್ಟಿ 9.2 ನ್ನು ಭತ್ತಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ.

ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆ

ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಫೋಡ ಮಾಡಿದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕವಿತೆಯನ್ನು
ಯಾವುದಾದರೂ ಆದಿಯೋ ಫೈಲ್‌ಯರಿನಲ್ಲಿ ಆಲಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.
ಹೇಗಿದೆ?

ಕವಿತೆಯ ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಕವಿತೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು
ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತ ಕೂಡಾ ಇದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳಿಯದಲ್ಲವೇ?

ಒಡಾಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಧ್ವನಿ ಮೀಶ್ರಣವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ
ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಫೋಡ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಕವಿತೆಯ mp3 ಫೈಲನ್ನು
ತಯಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು.

ತಕ್ಕು ಮಟ್ಟಿಗೆ School_Resources ನಲ್ಲಿರುವ ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಯ
audio_files ಎಂಬ ಫೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತದ
ಎಳೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಎಕ್ಸ್‌ಟಿನ್‌ನುಗಳು	ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು
.wav	
.ogg	
.mp3	
.amr	
.....	
.....	
.....	

ಪಟ್ಟಿ 9.2

ಚರ್ಚುವಟಿಕೆ 9.8

ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳು..

Slum Dog Millionnaire
 ಚಲನಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ 2009 ರಲ್ಲಿ
 ಧನಿ ಮಿಶ್ರಣಕ್ಕಿರುವ ಆಸ್ಕರ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಲಯಾಲಿಯಾದ
 ರಸಾಲ್ ಹೂಕಣಿಯವರು ಗಳಿಸಿದರು. ಸಿನಿಪಾ, ಟಿ.ವಿ.
 ಜಾನೆಲ್ ಗಳು, ಆಕಾಶವಾಣಿ
 ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಜಾಹಿರಾತುಗಳು,
 ಅನಿಮೀಶನ್ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ
 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಉದ್ಯೋಗ
 ವಕಾಶಗಳು ಶಬ್ದ ಎಂಜಿನಿಯರು
 ಗಳನ್ನು ಕೈಬೀಸಿ ಕರೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ
 ಅತಿಯಾದ ಆಸಕ್ತಿ, ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ
 ವಾದ ಅಧ್ಯಯನ, ಕರಿಣ ಶ್ರಮ
 ವಾತ್ಸು ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು
 ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವು
 ಇಡಾಗಿದೆಯಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ
 ಹೇಳಬೇಕೇಂದಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ.

ಧನಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡೋಣ

- ಕರೆತಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ
- School_Resources ನಲ್ಲಿ ಎಂಬೆಂದು ಉದಾಹರಿಸಲಿರುವ Narration.mp3, bgm.mp3 ಎಂಬ ವರದು ಕಡಿಯೇ ಸ್ವೇಚಿಸಿಸ್ತು File ಮುದುಗಳನ್ನು Import Audio ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ. ಅಳುಗಳನ್ನು ದೇರೆಯೇ ಆಗ ಉದಾ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ರಾಣಬಹಳಿ (ಚಿತ್ರ 9.12)

ಚಿತ್ರ 9.12 ಇಂಪ್ರೋಚ್ ಆದ ಹೇಳಿ ಮೂರು ಟ್ರಾಕ್ಸನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವಿಂಡೋ

ಮೊದಲು ನಮಗೆ ವಿವರಣೆ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅದರ ಟ್ರಾಕ್ ನಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸಮಯ ಸರಿಸಿ ಇಡಬೇಕು.

ಟೊಲ್ ಟೊಲ್ಬಾರ್ ನಲ್ಲಿರುವ (ಚಿತ್ರ 9.14) (Time Shift) ಎಂಬ ಟೊಲನ್ನು ಪರಯೋಗಿಸಿ ಬಲಬದಿಗೆ ಟ್ರಾಕ್ ಮಾಡಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು (ಚಿತ್ರ 9.13)

ಚಿತ್ರ 9.13 ಮೊದಲ ಟ್ರಾಕ್ ನ ವೇವೊಫ್ರೋಮ್ ಸರಿಸಿದ ಹೇಳಿ ಇರುವ ವಿಂಡೋ

ಟ್ರಾಕ್ ಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ವಿವರಣೆಯ ನಂತರ ಕವಿತೆಯೂ ಕೇಳುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ, ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತವು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲವೇ?

- ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಟ್ರಾಕ್ನು ತಂಡು ಮಾಡಿ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಟ್ರಾಕ್ ನಲ್ಲಿ ತಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವವು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಸರಣ್ಣ ತಂದ ಹೇಳಿ Edit ಮೆನುವಿನಲ್ಲಿರುವ Clip Boundaries ನಿಂದ Split ತೆಗೆದು ತಂಡರಿಸಬಹುದು.

ತಂಡರಿಸಿಯಾದ ಹೇಳಿ Time Shift ಟೊಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸರಿಸಿ ಇರಿಸಲು ಸುಲಭವಲ್ಲವೇ?

ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳು ಹೇಳುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ?

(Time Shift) ಎಂಬ ಟೊಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಹೇಳೇ ಪ್ರೋಫ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸೈಂಟ್ ಹೇಳೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೇನಪಿಡಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 9.14 ಟೂಲ್ಸಾರ್

ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ನೋ: ಒಂದು ಆಡಿಯೋ ಟ್ರಾಕ್‌ನ ಅರಂಭವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಡ್ರ್ಯೂಗ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿದಿಂಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ

ಎನೋಪೆಲಪ್ಸೋ: ಒಂದು ಆಡಿಯೋ ಟ್ರಾಕ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಟ್ರೀಫ್ ಭಾಗದ ಧ್ವನಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ಈ ಟೂಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಧ್ವನಿಯ ಶೀವೃತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಡ್ಯೂರ್: ವೇವ್ ಪ್ರೋಮ್‌ಡ್ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಡಿಟ್ ಮಾಡಲು

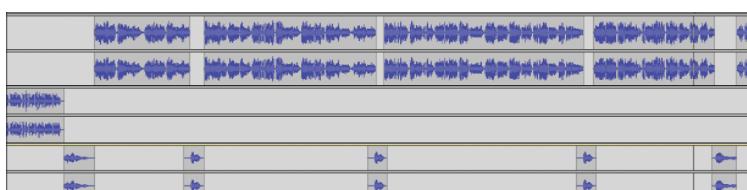
ರುಂಬಾರ್: ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ರುಂಬಾರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ರೈಟ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ರುಂಬಾರ್ ಜೆಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ

ಟ್ರೈಮ್ ಶಿಫ್ಟ್: ಟ್ರೈಮ್ ಲೈನ್‌ನಿನ ಮೂಲಕ ವೇವ್ ಪ್ರೋಮ್‌ಡ್ ನ್ನು ಎಡಭಾಗಕ್ಕೂ, ಬಲಭಾಗಕ್ಕೂ ಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ

ಮಲ್ಟಿಟೂಲ್: ಮೇಲಿನ ಏದು ಟೂಲುಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ

- ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯ ಟ್ರಾಕ್ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತದ ಟ್ರಾಕ್‌ನನ್ನು ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತುಂಡುಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿರಿ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತದ ಎಳೆಗಳ ಕೋಪಿಗಳನ್ನು Copy, Paste ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಇಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನೋಡಿರಿ. (ಚಿತ್ರ 9.15)

ಚಿತ್ರ 9.15 ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಟ್‌ಗಿಂತ ಹೊದಲಿನ ವಿಂಡೋ

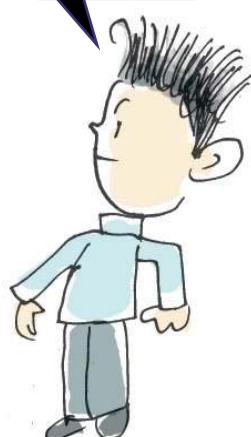
- ಪ್ಲೇ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೇಷ್ಠಿಕರವಾದರೆ ಸೇವ್ ಮಾಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಮಾಡಬಹುದು..

ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಹಾಡಿ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಸಿದ ನಂತರ ಧ್ವನಿ ಸಂಯೋಜನೆ, ಧ್ವನಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ನೀವು ತಯಾರಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುವಿರಲ್ಲವೇ?

ಮೂಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡೋಣ

- ಒಡಾಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ puthuvarsham.aup ಎಂಬ ಷೈಲ್ಯ ಆಡಿಯೋ ಪ್ಲೇಯರುಗಳಲ್ಲಾ, ಮೀಡಿಯಾ ಪ್ಲೇಯರುಗಳಲ್ಲಾ ಕಾಯ್ದಾಚರಿಸದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?
- ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಧ್ವನಿ ಇಫೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾಯ್ದಾಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿರಿ.

ಎಲ್ಲರೂ ಬನ್ನಿರಿ....
ನಾನು ಹಾಡಿದ
ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿರಿ...

Amplify	ನಿಶ್ಚಯತೆಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಯಥಾರ್ಥ ಧ್ವನಿ ತೀವ್ರತೆಯು ಅರೋಹಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.
Change Pitch	ಕೆಗಿರುವ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
Fade In	ಧ್ವನಿ ಶ್ರುತಿಯ ಅರೋಹಣ ಮತ್ತು ಅವರೋಹಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ

1. Song.wav, Song.mp3 ಸಂಖ್ಯಾಗಳು ಎಂದೇ ಕಾರಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಾಗ್ರಾಮಿಕ ರೀತಿಯಾದ ಏರಿಯು ನೇರಿಸಿಗಳು ಯಾವುವು?
2. ಲೋಸಿ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಆದಿಯೋ ಫೋರ್ಮೇಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಷೈಲಾಗಿದೆ.
3. ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಆದಿಯೋ ಫೋರ್ಮೇಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಷೈಲಾಗಿದೆ.
4. Song.mp3 ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಷೈಲಿನ ಗಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.
5. ಟೊಲ್ ಟೊಲ್ ಬಾರಿನ ಕೆಲವು ಟೊಲುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿರಿ.

	ಕ್ಲಿಕ್ ಮೂಲಕ ರುಹಾಮ್ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ರೈಟ್ ಕ್ಲಿಕ್ ನ ಮೂಲಕ ರುಹಾಮ್ ಚೈಟ್ ಮಾಡಲು.
	ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಧ್ವನಿ ತೀವ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತರಲು.
	ಟ್ರೇಮ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ತರಂಗ ರೂಪವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಸರಿಸಲು.
	ವೇವ್‌ಫೋರ್ಮ್ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಡಿಟ್ ಮಾಡಲು.

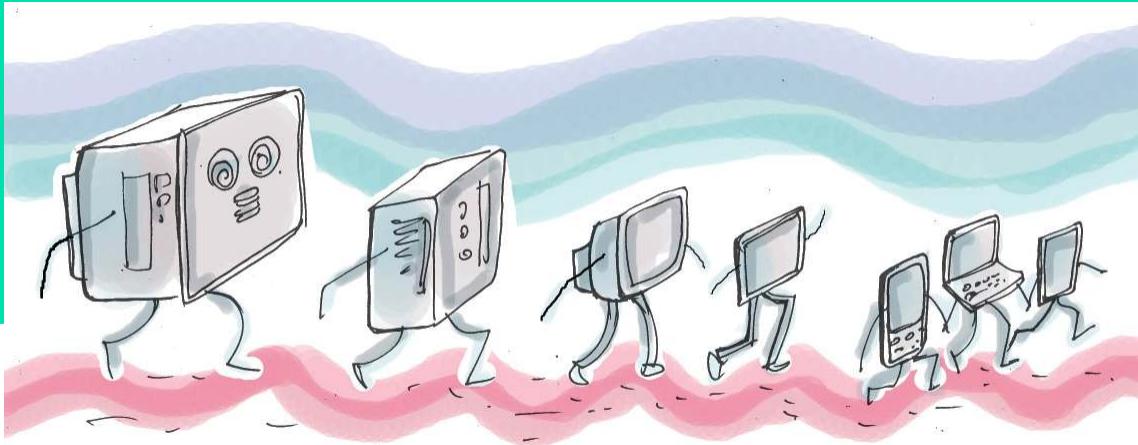

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

1. ಒಡಾಸಿಟಿ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ತೆರೆದು, ಇಟಿ@ಸ್ಕೂಲ್ ಗ್ರೂ/ಲೆನ್ಕೌನ್ಲೀರುವ School Resources ನ ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಗಿರುವ audio_files ಎಂಬ ಫೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಆದಿಯೋ ಷೈಲನ್ನು ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತುಂಡರಿಸಿ ತೆಗೆದು .mp3 ಫೋರ್ಮೇಟಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಫೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ.

2. ಐಟಿ@ಸ್ಕೂಲ್ ಗ್ರು/ಲಿನಕ್ಸ್‌ನ School Resources ನಲ್ಲಿ ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಗಿರುವ audio_files ಎಂಬ ಪ್ರೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ Narration.mp3 ಎಂಬ ಪ್ರೇಲನ್ನು puthuvarsham.mp3 ಎಂಬ ಆದಿಯೋ ಪ್ರೈಲಿನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ .wav ಎಂಬ ಪ್ರೋಮೇಎಟಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಟೋಡ ಮಾಡಿರಿ.
3. ನಿಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿರುವ “ಬಹುಮಾನ” ಎಂಬ ಕಥೆ ಅದರ ಭಾಷಾಭಾವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಧ್ವನಿಮಿಶ್ರಣ, ಎಡಿಟ್ ಎಂಬಿವ್ರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಮುನ್ನಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ mp3 ಧ್ವನಿ ಫೋರ್ಮೇಟಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಟೋಡ ಮಾಡಿರಿ.
4. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿರುವ ‘We are the world’ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ನಷ್ಟೆಸಿ ಎಡಿಟ್ ಮಾಡಿ, ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಒಂದು .wav ಧ್ವನಿ ಪ್ರೈಲಾಗಿ ಸೇರ್ವ್ ಮಾಡಿರಿ.
5. ಹಿಂದಿ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿರುವ ವರದನೇ ಯುನಿಟ್ 'ಸುख-ದುಖ' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿ, ಎಡಿಟ್ ಮಾಡಿ, ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಒಂದು .ogg ಧ್ವನಿ ಪ್ರೈಲಾಗಿ ಸೇರ್ವ್ ಮಾಡಿರಿ.
6. ಆದಿಯೋ ನಾಟಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದು ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿ ಎಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು .mp3 ಧ್ವನಿ ಪ್ರೈಲ್ ಆಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಟೋಡ ಮಾಡಿರಿ.
7. ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಪತ್ರಕತೆನ ಗನಿಯಾತ್ಮೀಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಆತನ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ ಕಥನದ ಆದಿಯೋ ಪ್ರೈಲ್ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

10 ನನ್ನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್

ಶ್ರೀಮಾನ ಪ್ರಿಯಂಗ್ : 3 ಗಂಡೆಯೋಳಗೆ ಮನೆ ನಿಮಿಂದಿದೆ

ಒಂದು ವರದು ಅಂತಹಿನ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಬೇಕು?

ಆರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜೀನಾದಲ್ಲಿರುವ ಫಾಂಗ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 3 ಗಂಡೆಯೋಳಗೆ ವರದು ಅಂತಹಿನ ಮನೆಯನ್ನು ನಿಮಿಂದಿರುವರು. ಓದಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದಬೇಕಿ. ನಿಜಸಂಗತಿ 3D ಪ್ರಿಯಂಗ್ ಎಂಬ ತಂತ್ರಜ್ಞನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮನೆಯನ್ನು ಗೋಡೆ, ಕಿಟಕಿಗಳು ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಬೃಹತ್ತಾ ಓ 3D ಪ್ರಿಯಂಗ್ ರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಂಗ್ ಮಾಡಿದ (ಮೋಲ್) ಮೇಲೆ ಕೈನಾಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮನೆ ನಿಮಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕಚ್ಚು ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳಾದರೋ, ಕೈಗಾರಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳಿಂದ ಪುನರ್ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಈ ಸುದ್ದಿಯು ತಂತ್ರಜ್ಞನದ ಬೃಹತ್ತಾ ಜಿಗಿತವನ್ನು ಮಾನವನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವನು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತಾಗಿದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞನವು ಎಷ್ಟುಂದು ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದೆ! ಆದರೂ ಈ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತಲುಪಿಸಿದ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಯಾವುವು? ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞನದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತವನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವ.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇದುವರೆಗೆ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಿತ್ತು (ಜಿತ್ತು 10.2) ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಚೆಚೆದ ಮಾಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಎನಿಯಕ್ಕೆ – ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾಲೋನ ಗಾತ್ರ. ವೇಗ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಪ್ರೋಸೆಸಿಂಗ್.

1946

ಇ.ಬಿ.ಎಂ ಮೊದಲ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
ಹೊರತಂದಿತು. (IBM 701).

1952

ಲಿಸ-ಮೊದಲ ಗ್ರಾಫಿಕಲ್ ಯೂಸರ್

ಇಂಟರ್ಫೇಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ
ಪರ್ಸನಲ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್.
ಎಪಲ್ ಕಂಪನಿ
ಹೊರತಂದಿತು.

1983

ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಪಿ.ಸಿ
(Personal Computer) The
Kenbak-1

1970

ಮ್ಯಾಕ್‌ಲೈಸ್‌ಮೋಫ್ಟ್ ವಿಂಡೋಸ್
ಅಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಹೊರ ಬಂತು

1985

ಗ್ನ್‌ಲಿನಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಮುಕ್ತ
ಉಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಹೊರ ತಂದಿತು.

1992

ಸ್ಯಾಟ್ರೋ ಪ್ರೋನ್ ಯುಗವು
ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು–ಎರಿಕ್ಸನ್
(Ericsson R380)

2000

ರಾಸ್‌ಬೆರಿ ಷೈ ಎಂಬ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌
ಕಾಡ್‌ ಗಾತ್ರದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್

2012

ವಂಡ್‌ಲೈಯ್‌
ಸಾಟ್ರೋ ಪ್ರೋನ್
ಎನ್‌ಕ್ಸ್ ಅಧಾರವಾದ
ಮುಕ್ತ ಅಪರೇಟಿಂಗ್
ಸಿಸ್ಟಂ

2008

Macbook_Pro
ಉನ್ನತ ಕಾರ್ಯ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
ಹೊಂದಿರುವ
ಕಂಪ್ಯೂಟರನ್ನ
ಎಪಲ್ ಹೊರ ತಂದಿತು

2006

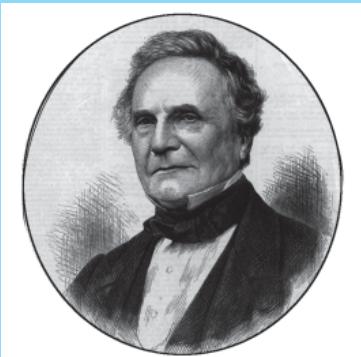
ಚಿತ್ರ 10.1 ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು, ಕಾಪಾಡುವುದು, ಆಗತ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದು, ಎಂಬಿತಾದಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅನೇಕ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿರುವ ಒಂದು ಯಂತ್ರವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್.
ಕಾಲಕ್ಷ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು
ಯಾವುವು?

ಚಾಲ್ಸ್ ಬಾಬೇಜ್

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಥಮ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾದ ಚಾಲ್ಸ್ ಬಾಬೇಜ್ ಲೆಕ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದನು. ಈವರಲ ಲೆಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ಇಂಜಿನ್ ಎಂಬ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಬ್ಯಾಬೇಜ್ ವೊದಲಾಗಿ ಅವಿಷ್ಯಾರಿಸಿದನು. ಹೆಚ್ಚು ತಡಮಾಡದೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಇತರ ಹಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವ ಎನಲಿಟಿಕಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗೆ ಆತನು ರೂಪ್ಯನೀಡಿದನು. ಇದು ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಚಾಲ್ಸ್ ಬಾಬೇಜನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆದು ಲೋಕವು ಗೌರವಿಸಿತು.

ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಬೇಜಿನ ಕುರಿತಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ. (en.wikipedia.org/wiki/Charles_Babbage).

ಚಿತ್ರ 10.2

ಚಾಲ್ಸ್ ಬಾಬೇಜ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 10.1 : ರೂಪ ಬದಲಾಗುವುದು

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಗಲ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. (ಪಟ್ಟಿ 10.1) ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಭತ್ತಿಡ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯೋಜನಿಸಿರಿ.

ಸಿಸ್ಟಂ	ವಿಶೇಷತೆಗಳು
	<ul style="list-style-type: none"> ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವು ಸಿಸ್ಟಂ ಯೂನಿಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್‌ಪುಟ್ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಕೇಬ್ಲೋಡ್, ಮೌಸ್ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಷೈಟ್‌ಪುಟ್ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೋನಿಟರ್.

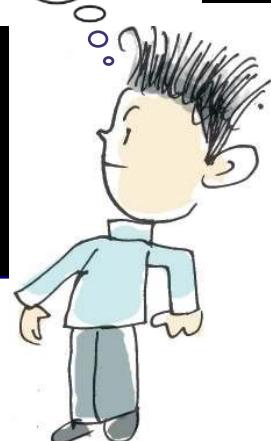
ಪಟ್ಟಿ 10.1 ಪ್ರಸಂಗಲ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳು

ಯಾವೆಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಡಾಟಾ..!

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಡಕರಿಸಲು ಟೆಕ್ನಿಕ್‌
ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಡೇಟಾ ಮಾತ್ರ ಇಡ್ಯೂಟಲ್‌ವೇ? ಅದರೆ ಆಧುನಿಕ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌
ಯಾವೆಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಡಾಟಾವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿಂದಿನ
ಪಾಠ್ಯಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆವೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು
ನೆನ್ನಿಸಿರಿ.

- ◆ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌
- ◆ ಧ್ವನಿ
- ◆ .....
- ◆ .....

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಒಂದು
ಹಾಲೋನಮ್ಮೆ
ಉದ್ದೇಶೇ?

ಈ ಡಾಟಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವುಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಪುಟ್‌
ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆಂದು ನಾವು ಕಲಿತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಾಟಾಕ್ಷೇ
ಸೂಕ್ತವಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿ ಡಾಟಾ ಇನ್‌ಪುಟ್‌
ಮಾಡುವುದೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಈ ಡಾಟಾವನ್ನು ಹೇಗೆ
ಬೈಟ್‌ಪುಟ್‌ ಆಗಿ ನೀಡುವುದು? ಪ್ರೈಸ್‌ಸಿಂಗ್‌ ಆದ ಮೇಲೆ ಫಲಿತಾಂಶ
ದೊರಕುವಂತಾಗಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ
ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೈಟ್‌ಪುಟ್‌ ಉಪಕರಣಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 10.2

ಇನ್‌ಪುಟ್‌/ಬೈಟ್‌ಪುಟ್‌ ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ (ಪಟ್ಟಿ 10.2) ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು
ವಿಸ್ತರಿಸಿರಿ.

ಉಪಕರಣ	ಇನ್‌ಪುಟ್‌/ಬೈಟ್‌ಪುಟ್‌	ಉಪಯೋಗ
ಕೇವೋಡ್	ಇನ್‌ಪುಟ್‌	ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ನೀಡುವುದು.
ಮೋಬೈಲ್		ಸ್ತ್ರೀನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವುದು.
ಮೈಕ್ರೋಫೋನ್		
ಕೆಮರಾ		
ಸ್ಕ್ರೀನರ್		

ಬಾರ್ಕೋಡ್ ರೀಡರ್		
ಜೋಯ್ಸ್‌ಸೈಕ್		
ಮೋನಿಟರ್		
ಪ್ರಿಂಟರ್		
ಸ್ಕ್ರೀಕರ್		

ಪಟ್ಟಿ 10.2 ಇನ್‌ಪ್ರೈತ್/ಎಟ್‌ಪ್ರೈತ್ ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗ

ಚಟುವಟಿಕೆ 10.3

ನಾವು ಇಂದು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಥಾನ ಇನ್‌ಪ್ರೈತ್ ಡೈಟ್‌ಪ್ರೈತ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಯಾವುವು? ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ. ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಉಪಕರಣಗಳು,

- ◆ ಕೇಬ್ಲೋಡ್
- ◆ ಮೌಸ್
- ◆ ಮೋನಿಟರ್
- ◆ .....
- ◆ .....

ಮೌಸ್

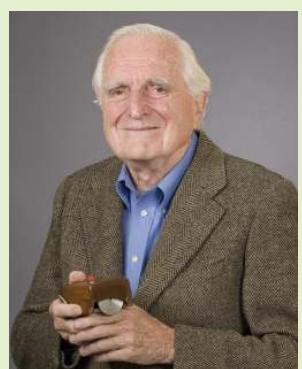

ಬಲ ಬಟನ್‌
ಕ್ಲೋಂಟೆಕ್ಸ್‌ಮೆನು
(ಶೋಟ್‌ಕೆಕ್ಟ್ ಮೆನು)

ಸ್ಕ್ರೀಲ್‌ವ್ಯೂ ವೀಲ್
ಪೇಜ್‌ಚಲಿಸುವಂತೆ
ಮಾಡುವುದು, ಚಿಕ್ಕ
ಮೋದಲಾದವರ್ಗನ್ನು
ರುಖುಮಾ ಮಾಡುವುದು

1960 ರಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೌಸ್‌ನ ಮೊದಲ ರೂಪವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಡಗ್ಲಾಸ್ ಪಂಗಲ್‌ಬಟ್‌ ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕ್ರೈಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವಂತಾಗಲು ಮೌಸ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಮೌಸ್‌ನ ಅಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಒಂದು ಲೋಹದ ಗೋಲದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆರಂಭದ ವ್ಯಾಸಗಳು

ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುವ ಒಟ್ಟಿಕಲ್ರೋ ಮೌಸ್‌ಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದುವು.

ಜಿತ್ತು 10.3
ಡಗ್ಲಾಸ್ ಪಂಗಲ್‌ಬಟ್‌

ಚಟುವಟಿಕೆ 10.4

ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸೋಣ

ಪಟ್ಟಿ 10.3 ರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ಈ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ಡಾಟಾ ಯಾವುದೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಭತ್ತಿರೂಪಾದಿರಿ.

ಉಪಕರಣ	ಡಾಟಾ
	
	ಚಿತ್ರ, ಚಲನಚಿತ್ರ
	

ಚಿತ್ರ 10.3

ಇನ್‌ಪ್ರ್ಯುಟ್ ಆಗಿದೆಯೇ? ಹೆಚ್‌ಪ್ರ್ಯುಟ್ ಆಗಿದೆಯೇ?

ಟಚ್‌ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ನುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಪ್ರ್ಯುಟ್ ಉಪಕರಣವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್‌ಪ್ರ್ಯುಟ್ ಉಪಕರಣವಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ಪ್ರೋಟ್‌ನುಗಳು, ಟ್ಯಾಬ್‌ಲೆಟ್‌ನುಗಳು, ಎ.ಎ.ಎಂ. (ಅಂತೋಮೇಟ್‌ಡ್ರೋ ಟೆಲ್ಲರ್‌ ಮೆಶಿನ್‌), ಲ್ಯಾಪ್‌ಟೋಪ್‌ನುಗಳು ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಟಚ್‌ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. 1972 ರಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾನಿಶ್ ಇಲೆಕ್ಸ್‌ನಿಕ್‌ ಇಂಜಿನಿಯರಾದ ಬೆಂಟ್ ಸ್ಟಂಪ್ (Bent Stumpe) ಟಚ್‌ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ನುಗಳ ಯುಗಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದನು. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸ್ಟ್ರೈಲಸ್‌ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಒಂದು ಪೈನ್‌ನಿಂದ ಟಚ್‌ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ತಹದ ಟಚ್‌ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ನುಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ ಬೆರಳಿನಿಂದ ಮೃದುವಾಗಿ ಸ್ಪೃಶಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಟಚ್‌ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ನುಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು. ಕೇಬ್ಲೋಡ್‌, ಮೌಸ್ ಮೋನಿಟರ್‌ ಎಂಬ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ತರಲು ಟಚ್‌ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ನುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಹೆಚ್‌ಪ್ರ್ಯುಟ್ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ವಿಕಸಿಸಿದ್ದಿಯಾವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ.

en.wikipedia.org/wiki/Input/output, en.wikipedia.org/wiki/Touchscreen

ಚಿತ್ರ 10.4 ಟಚ್‌ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ನುಗಳು

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಅನುಭಂಗ ಉಪಕರಣಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ನಿದೇಶಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾರ್ಯಕರ್ವಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ನಿದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

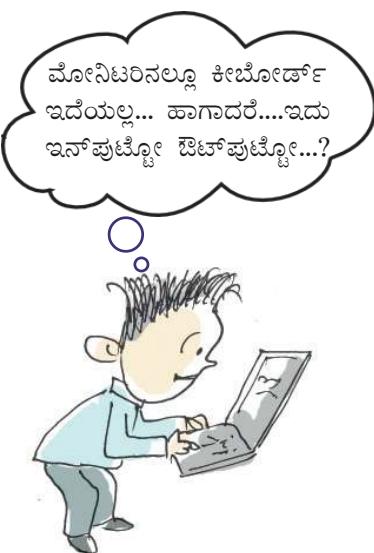
ಚಟುವಟಿಕೆ 10.5

ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉಪಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಂತರ್ರಂಗ ಅಂತರ್ರಂಗ ವರ್ತಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗೆ ಕೂಡಿರುವ ಇತ್ತೀಚ್ಚಿಲ್ಲಿ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನುಗ್ರಹ ಹಾಜರಿಗೊಂಡು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರೀತಿ	ಕ್ರೀತಿ ಕ್ರೀತಿ	ವಿಧಾನ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌
ರಚನೆ ಅಭಿರೂಪ	ದೀರ್ಘ	ದೀರ್ಘ ಸುಖಿಸಾ ದೃಷ್ಟಿ
ಮಾರ್ಕೋಡ್ ಲಿಸ್ಟ್		
ಸ್ನೈಪ್ ಪ್ರಸೀಂಟೇಶನ್		
ತಯಾರಿಸಲು		
ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಲು		
ಧ್ವನಿ ರೈಕಾಡ್ ಮಾಡಲು		

ಚಟ್ಟಿ 10.4 ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ

ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿರುವ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೇ. ಇಂತಹ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಇಂತಹ ಎಪ್ಲಿಕೇಶನುಗಳಿಲ್ಲ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವುವು?

- ◆ ಎಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನುಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ನವಗೆ ಇಟ್ಟನುಸಾರವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.
- ◆ ಇನ್‌ಪ್ರೋಟ್ - ಔಟ್‌ಪ್ರೋಟ್, ಸಂಗ್ರಹಕ ಉಪಕರಣ ಮುಂತಾದವರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.
- ◆ ಈ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಫೇಲುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬಧವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.
- ◆ ಒಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನೊಂದಿಗೆ ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ನೀಡುವ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಹಕನು ನಡೆಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಟುವಟಿಕೆಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮೊಬೈಲ್‌ಗೂ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದೆ.

ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನುಗಳು ಕೂಡಾ ಕೆಲವು ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾರ್ಯಕರಿಸುತ್ತವೆ.

ಗ್ರೂ/ಲಿನಕ್ಸ್, ಮ್ಯಾಕ್‌ ಓ.ಎಸ್, ಮ್ಯೂಕ್ಲೋ ಸೋಫ್ಟ್ ವಿಂಡೋಸ್, ಬಿ.ಎಸ್.ಡಿ ಯೂನಿಕ್ಸ್ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿಗಳು ಇಂತಹ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ.
en.wikipedia.org/wiki/Operating_system

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ

ಚಿತ್ರ 10.5 ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ

ಮೊಬೈಲ್‌ಗೂ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ

ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನುಗಳು ಕೂಡಾ ಕೆಲವು ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾರ್ಯಕರಿಸುತ್ತವೆ.

ವಿಂಡೋಸ್, ಅಪಲ್, iOS, ಸಿಂಬಿಯನ್, ಬ್ಲೂಕೋಬೆರಿ OS ಎಂಬಿವುಗಳು ಪ್ರಥಾನ ಮೊಬೈಲ್ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿಂಡೋಸ್, ಉಖಂಡ ಮುಂತಾದ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಪುಗಳು ಕೂಡಾ ಇವೆ.

ಗೂಗಲ್ ಹೊರತಂದ ವಿಂಡೋಸ್, ಲಿನಕ್ಸ್ ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕರಿಸುವ ಒಂದು ಮುಕ್ತ ಮೊಬೈಲ್ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಗಿದೆ. ಲಿನಕ್ಸ್ ಆಧಾರಿತ ಮೊಬೈಲ್ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂನ ರಚನೆಯು ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಫೋನುಗಳು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಷಾಟ ಯಾಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಿತು. ಇಂದು ಇ-ಕೋಮರ್ಸ್‌ನಂತೆ ಎಂ-ಕೋಮರ್ಸ್‌ಗೂ (ಮೊಬೈಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಆನೋಲ್ಯೆನ್ ವ್ಯಾಪಾರ)ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಫೋನುಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವರವಾದ ಪಾಲು ಇದೆ.

ಲಿನಕ್ಸ್ ಆಧಾರಿತ ಮೊಬೈಲ್ ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳ ಬೇರೆಯೂ ಇವೆ.

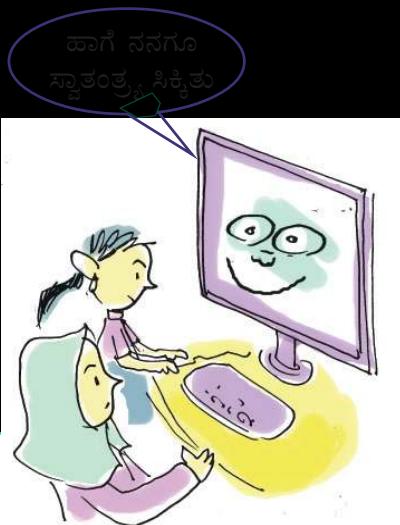
ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ

en.wikipedia.org/wiki/Linux_for_mobile_devices

en.wikipedia.org/wiki/Mobile_operating_system

ಕಲಿಯುವ, ಪ್ರತಿ ತೆಗೆಯುವ

ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಕೆಂಬ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಮುಕ್ತ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್, ಪ್ರೌಪ್ಪೆಟರಿ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿವೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂಪನಿಗಳು ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರೌಪ್ಪೆಟರಿ

ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರುಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಿದೀಷ್ಟ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರೋಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಗತ್ಯಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಾದುವುದಕ್ಕೂ ಯಂಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಮತಿ ಇದೆ.

ಎಟ್ಲಿಕೆಶನ್ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರೋಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಚರಿಸುವಂತೆ ವಾಡುವ ಸ್ವಿವೇಶವನ್ನು ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆಯಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಯಾವುದು? ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೇ? ನಾವು ನೋಡುವ.

ಡೆಸ್ಕೋಟೋಪನ್ನು ಅಂದಗೊಳಿಸುವ

ಶಾಲೆಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳು ಕಾರ್ಯಚರಿಸುವುದು [ಈ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂನ ಡೆಸ್ಕೋಟೋಪನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲ್ಪಡಿಸಿ ಕಾಣಬಹುದು. \(ಚಿತ್ರ 10.8\)](mailto:ಎ.ಟಿ@ಸ್ಕೂಲ್.ಗ್ಫ್ಲೋಸ್.ಇನ್.ಕೋ.ಎಂಬ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೇ?</p>
</div>
<div data-bbox=)

ಡೆಸ್ಕೋಟೋಪನ್ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಮುಕ್ತ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಅಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂತು. ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. 1980 ರಲ್ಲಿ ಏಪ್ಲ್ ಕಂಪನಿಯು ಗ್ರಾಫಿಕ್‌ಲ್ ಯೂಸರ್‌ ಇಂಟರ್‌ಫೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆದ ಮ್ಯಾಕ್‌ ಓ.ಎಸ್‌ನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಮ್ಯಾಕ್‌ ಓ.ಎಸ್‌ನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಆ ಮೇಲೆ

ಚಿತ್ರ 10.6

ಲಿನಸ್ ಟೋರ್‌ವಾಲ್ಡ್ & ರಿಚಾರ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಮೇನ್

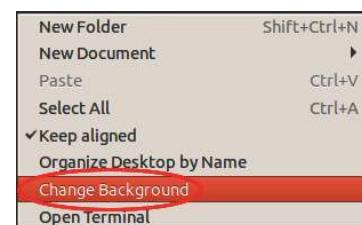
ಮ್ಯಾಕ್‌ಓಸ್‌ಸೋಫ್ಟ್ ಕಂಪನಿಯು ವಿಂಡೋಸ್‌ನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿತು. ಕಂಪನಿಯ ಅನುಮತಿಯಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಇಂತಹ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳು ಬಳಕೆದಾರನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಬಳಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಮುಕ್ತ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂನ ಕುರಿತು ಅಲೋಚಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಷಿಸಿತು. 1992 ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದವನಾದ ರಿಚಾರ್ಡ್ ಮ್ಯಾಥ್ವ್ಯಾ ಸ್ಕೂಲ್‌ಮೇನ್, ಫಿನ್ಲೇಂಡ್‌ನ ಲಿನಸ್ ಬೆನೆದಿಕ್ಟ್ ಟೋರ್‌ವಾಲ್ಡ್ ನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಓಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆದ ಗ್ನು/ಲಿನಕ್ಸ್ ಬಳಕೆಗೆ ತಂದನು. ಗ್ನು/ಲಿನಕ್ಸ್ ಹಲವು ಆವೃತ್ತಿಗಳು ಈಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಕೇರಳದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಮುಕ್ತ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರೋನ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಗ್ನು/ಲಿನಕ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಅಧಿಕೃತ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇತರ ಹಲವು ಇಲಾಖೆಗಳು ಈಗ ಮುಕ್ತ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರೋಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡಿತು.

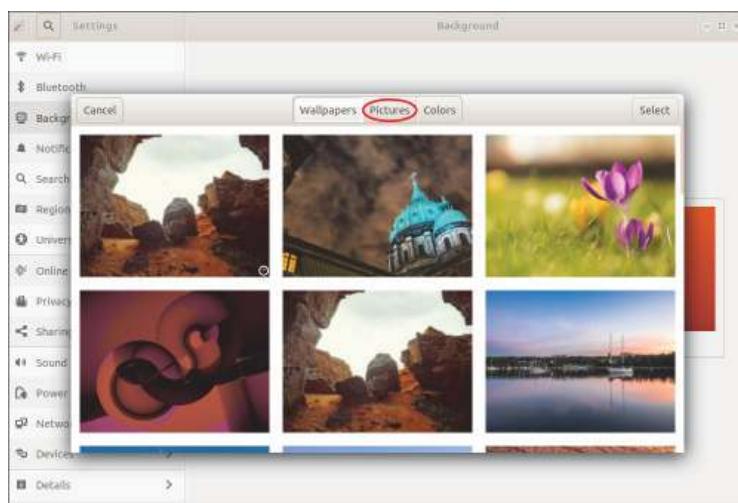
ಚಿತ್ರ 10.7 ಇಟಿ@ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ವ/ಲಿನಕ್ಸ್ ಡೆಸ್ಕೋಪ್

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿನೋದಿರಿ.

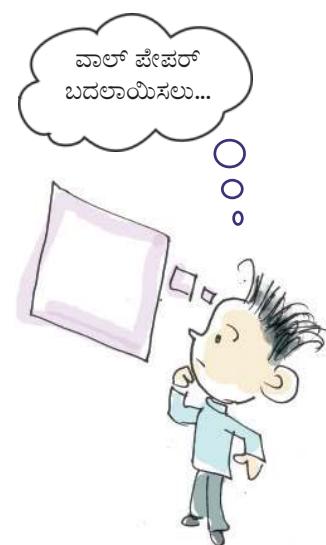
- ◆ ಡೆಸ್ಕೋಪಿನಲ್ಲಿ ಮೊಸೊನ ಬಲಬಟನ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ Change Background ಆರಿಸಿರಿ. (ಚಿತ್ರ 10.8) ನಂತರ Background ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ತೆರೆದು ಬರುವ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿ ವಾಲ್‌ಪೇಪರ್ ಎಂಬ ಭಾಗದಿಂದ ನಿಮಗೆಷ್ಟುವಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿರುವ Pictures ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ Home ನ Pictures ಎಂಬ ಫೋಲ್ಡರನಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. (ಚಿತ್ರ 10.9.)

ಚಿತ್ರ 10.9 ಡೆಸ್ಕೋಪ್
ಕ್ರಮೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ತೆರೆಯಬೇಕಾದ ವಿಂಡೋ

ಚಿತ್ರ 10.9 ಡೆಸ್ಕೋಪಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಿರುವ ವಿಂಡೋ

ಈಕ್ಯಾಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನು ಅರ್ಥಾತ್ ಕೆಪ್ಪಿಡಿಸಲು ಅನ್ನು ಉನ್ನಿಂದ ಬದಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದುಂತು? ಕಾಂಡಲಿಡಿಯಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪತ್ತಿಗಿರಿ. ಹೀಗೆ ನಿಮಿಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅನ್ನು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು...

ಪಂಡೋಯ್ಡ್ ವಾಚುಗಳು

ದೇಹದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದಾದ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಪಂಡೋಯ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೊಸ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಡೋಯ್ಡ್ 4.3 (ಜೀಲಿಬೀನ್)ನ ನಂತರದ ಆವೃತ್ತಿ ಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸ ಬಹುದಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಪಂಡೋಯ್ಡ್ ವೇರ್ ಎಂದು ಈ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪಂಡೋಯ್ಡ್ ವಾಚುಗಳು, ಕನ್ವಡಕಗಳು ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಧಾರಾಳ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿವೆ.

ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದಲು ಫೋಲ್ಡರುಗಳು

ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಡೆಸ್ಕೋಟೋಪನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರಲ್ಲವೇ? ಡೆಸ್ಕೋಟೋಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಫೋಲ್ಡರನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಿರಾ?

ಹೋಮ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಫೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಳಕೆದಾರನ ಎಲ್ಲಾ ಫೈಲುಗಳು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಸೇವ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ಫೈಲುಗಳು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಸೇವ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

ಫೈಲಿನ ಸ್ಥಾನ (Path) ವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ

- ◆ ನಿಮ್ಮ ಫೋಲ್ಡರನ್ನು ತೆರೆದು ಸೇವ್ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಫೈಲಿನ ಮೇಲೆ ಮೌಕ್ ಪೋಯಿಂಟರ್ ತಂದು ಬಲ ಬಟನ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ Properties ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಿ. ತೆರೆದು ಬರುವ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿರುವ Parent Folder ನ ಎದುರುಗಡೆ ಬರೆದಿರುವುದೇನೆಂದು ನೋಡಿರಿ.

/home/..... ಎಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಥ್ವವೇನು? ಫೈಲ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ home ಎಂಬ ಫೋಲ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಳಗಿನ ಇತರ ಫೋಲ್ಡರುಗಳಲ್ಲೋ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಫೈಲ್ ಪಾರ್ಸನ ಕುರಿತಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ

ಪ್ರೈಲ್ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗಮನಿಸಿರಿ...

ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಿಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರೈಲನ್ನು ಅಸಂಧೀಯಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರಿ. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಫೋಲ್ಡರ್ ರಚಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೇವೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರೈಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಲು ಮರೆಯಿರಿ. ಆ ಪ್ರೈಲನ್ನು ಬಳಿಕ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವಂತಾಗಲು ಈ ರೀತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸವು ನಿಮಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಸರಿಯಾದ ಹೆಸರೋ, ಫೋಲ್ಡರನ್ನೋ ಕೊಡದೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರೈಲಗಳನ್ನು ಸಷ್ಟು ರಿಂದಿಕೊಡು ಹೋಮೀನಿನ ಒಳಗೊೋ, ಹೋಮೀನಿನ ಒಳಗಿರುವ Documents, Pictures ಇತ್ಯಾದಿ ಫೋಲ್ಡರಗಳಿಗ್ನೋ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು.

ಫೋಲ್ಡರಗಳ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸುವ

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಫೋಲ್ಡರಿಗೆ ಹೋದಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ? ಫೋಲ್ಡರಿನ ಮೇಲೆ ಮೌಸ್ ಫೋಲ್ಯಾಯಿಂಟರ್ ಇಟ್ಟು ಬಲಬಟನ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ಈಗ ಫೋಲ್ಡರಿನ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸುವ ರೀತಿ ಸಿಕ್ಕಿತಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನು ಫೋಲ್ಡರಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರಿ.

ಸಿಸ್ಟಂ ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವ

ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್ ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನೋ ಟೈಪ್ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಿಂದ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ?

ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಹೊಸತೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಟೈಪ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೇಬೋಡ್ ಲೇಟೆಟ್ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ?

ನಾವು ಪರಿಶೋಧಿಸುವ.

ಮೇಲಾಷ್ಟುಗದ ಪೇನಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೆಟ್‌ಉಪ್ ಬಟನ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ. System Settings ಅರಿಸಿರಿ (ಚಿತ್ರ 10.10).

ನಂತರ Region & Language ಅರಿಸಿ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿರುವ + ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿರಿ. ತೆರೆದು ಬರುವ ವಿಂಡೋದಲ್ಲಿರುವ More ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರಿಸಿರಿ. (ಚಿತ್ರ 10.12 & 10.13). Add ಬಟನ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ಡೆಲ್ರೋನುಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಡೆಲ್ರೋನುಗಳಿಂಬ ಮಾನವರಹಿತ ಆಕಾಶನೋಕೆ (Unmanned aerial vehicle - UAV) ಯುಗ ವುಂದೇ ಬರಲಿದೆ. ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಾದರೂ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹಾರಿ ಬರುವ ಕಾಲವು ದೂರವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಡೆಲ್ರೋನುಗಳಿಂಬ ಯಂತ್ರ ಪಕ್ಕಿಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಬೆಳ್ಳಿದಿದೆ. ಯಾವುದ್ದು ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿಗೂ ಡೆಲ್ರೋನುಗಳಿಂಬ ಮಾನವರಹಿತ ಚಿಕ್ಕ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ತಲುಪಿದ್ದೇವೆ. ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭದ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿ, ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾ ಶೋಟಿಂಗ್, ಗಗನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೂ ಡೆಲ್ರೋನುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

About This Computer

Ubuntu Help...

System Settings...

Lock

Super+L

kite

Log Out...

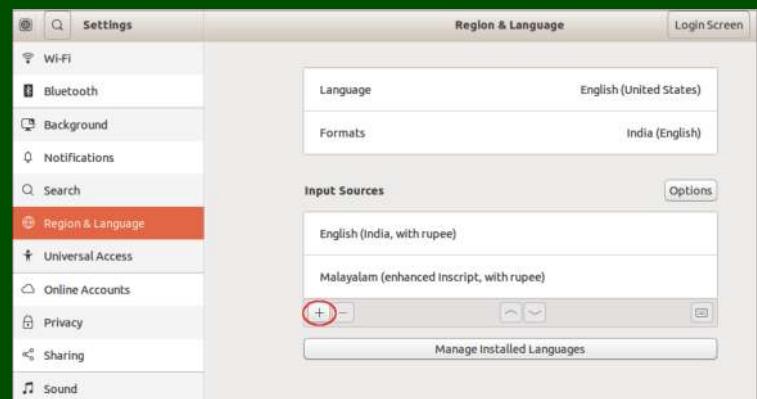
Suspend

Restart...

Shut Down...

ಚಿತ್ರ 10.10

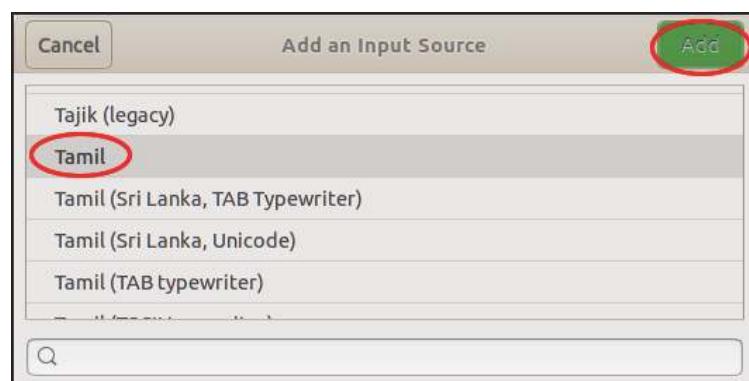
ಸಿಸ್ಟಂ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಿರುವ ವಿಂಡೋ

ಚಿತ್ರ 10.11 ಸಿಸ್ಟಂ ಕ್ರಮೀಕರಣಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುದಕ್ಕೆರುವ ವಿಂಡೋ

ಚಿತ್ರ 10.12 ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಎಂಟ್ರಿ ಸೆಟ್‌ಉಪ್ ವಿಂಡೋ

ಚಿತ್ರ 10.13 ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಯ್ದಿರುವ ವಿಂಡೋ

ಮಾಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡೋಣ

1. ಎನಿಯಾಕೊನಿದ ಆರಂಭಿಕ ಸ್ಕ್ರೋಟ್‌ರ್‌ ಪ್ರೋನುಗಳ ವರೆಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಥಾನ ಮೈಲುಗಲ್ಲಿಗಳು ಯಾವುವು?
2. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಡಾಟಾಗಳು ಯಾವುವು?

3. ಟೆಕ್ನಾರ್ಟ್, ಇಮೇಜ್, ಧ್ವನಿ ಎಂಬಿತಾದ್ಯಾದಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಡಾಟಾಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಇನ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಉಪಕರಣಗಳು, ಎಲ್‌ಸ್ಟಿಕ್‌ಎಂಟ್ ಸೊಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.
4. ಪಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಬಿಂಬಿಸುಹೋದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ	ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ವಿಭಾಗ
ಕಂಪ್ಯೂಟರನ್ನು ಓನ್‌ಮಾಡಲು	ಒಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ
ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಲು	ಎಲ್‌ಸ್ಟಿಕ್‌ಎಂಟ್ ಸೊಫ್ಟ್‌ವೇರ್
ಪ್ರೋಲ್ಯಾರ್ಕ್ ತಯಾರಿಸಲು	
ಕವಿತೆ ಟೈಪ್ ಮಾಡಲು	
ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೌರ್ಸೀಕರಿಸಲು	
ಡೇಸ್ಕೋಟೋಪಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು	

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

1. ವನಿಯಾಕಾನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಸ್ವಾಕ್ಷರ್ಯ ಪ್ರೋನುಗಳವರಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗುಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ಸೇಮಿನಾರ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾರು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನನ್ನು ಲಿಬರ್ ಓಫೀಸ್ ಇಂಪ್ರೈಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
2. ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಪ್ರಥಾನ ಇನ್‌ಪ್ರೋಟ್, ಚೈಟ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಉಪಕರಣಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು, ಮಾಹಿತಿಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ರಸೆಂಟೇಶನನ್ನು ಲಿಬರ್ ಓಫೀಸ್ ಇಂಪ್ರೈಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
3. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಎಂಬಿವುಗಳೊಳಗಿನ ಅಂತರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಿರಿ.
4. ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ICT ಎಂಬ ಪ್ರೋಲ್ಯಾರ್ಕ್ ತಯಾರಿಸಿ ಆದರೋಳಗೆ office, gimp, programme ಎಂಬೀ ಸಭ್ರ ಪ್ರೋಲ್ಯಾರ್ರುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.
5. ನಿಮ್ಮ ಡೇಸ್ಕೋಟೋಪ್ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೊವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಸಿರಿ.
6. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಡಾಟಾ, ಅನುಗುಣವಾದ ಇನ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಉಪಕರಣ, ಅನುಗುಣವಾದ ಸೊಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಲಿಬರ್ ಓಫೀಸ್ ರೈಟರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕನ್ವೆಡದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಪಿಪ್ಪಣಿಗಳು

ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಿರಿ...

ಇಂಟರ್ನೋಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಉಪಯೋಗದ ಕುರಿತು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯಲ್ಲವೇ. ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ, ವಿನೋದ, ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿ ತಿಳಿದಿರುವೆಲ್ಲವೇ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಹದಿಹರೆಯದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಾದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗುವುದರಿಂದ ಸ್ವತಃ ರಕ್ಷಣೆಗೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೋಲ್ಯೇನ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಸುರಕ್ಷಾ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಅಪಾಯಕಾರಿಗಳಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ

- ಒಬ್ಬರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಅಥವಾ ಶೇರ್ ಮಾಡಿದಾಗ; ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರೋನ್ ನಂಬರ್, ವಿಕಾಸ, ಸ್ಥಳ, ಪ್ರೋಟೋ ಮೊದಲಾದವುಗಳು.
- ಒಬ್ಬರ ಪ್ರೌಪ್ಯೇಲ್ ನೋಡಿ ಅವರನ್ನು ವಿಶ್ಲಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೌಪ್ಯೇಲ್ ಅಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದು.
- ಚಾಟಿಂಗ್‌ನ ಸ್ವಾಪ್ಶೋಶೋಟ್‌ಗಳು, ಪ್ರೋಟೋಗಳು, ವೀಡಿಯೋಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸೇವ್ ವಾಡುವುದೂ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಬಳ್ಯಕ್ಕೊಂಡಿರುವುದು.
- ಒಬ್ಬರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಳೆಂಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಪ್ಪಾದ ವಿವರಗಳು, ಕಮೆಂಟುಗಳು, ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗಳು, ಪ್ರೋಟೋಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸೈಬರ್ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದಾಗ.
- ಮುಕ್ಕೆಳನ್ನು ಬಲಿಗೆ ಬೀಳಿಸಿ ಶೋಷಣೆಗೊಳಿಸಲು ಹಿರಿಯರೂ, ವಕ್ರದ್ವಷ್ಟು ಇರುವ ಅದೇಪ್ಲೋ ಮಂದಿಯೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಕ್ಕಿರುವ ನಿರ್ದೇಶಗಳು

- ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.
- ನಿಮ್ಮ Private Settings Customise ಮಾಡಿರಿ. ಇತರರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ Basic Info ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿರಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿರಿ. ಅನೋಲ್ಯೇನ್ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ವಿಶ್ಲಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸಂದರ್ಭನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿರಿ.
- ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅಂತಹ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಸಿಗುವಾಗ ಇರುವ ಅತ್ಯಷ್ಠಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರಿ.
- ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಮಾಡದಿರಿ.
- ಕರಿಣವಾದ ಪಾಸ್‌ವಡ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯನೊಂದಿಗೆ ಶೇರ್ ಮಾಡದಿರಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ರಗಳು, ಇ-ಮೈಲ್ ವಿವರಗಳು ಮೊದಲಾದವರುಗಳನ್ನು ಶೇರ್ ಮಾಡದಿರಿ.
- ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿರಿಸಿರಿ. ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತೆಗಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರೋನ್ ನಂಬರುಗಳು

ಕೆಂಪ್ಲೆಟ್‌ಪರ್ : 1090

ಸೈಬರ್ ಸೆಲ್ : 9497975998

ಚೈಲ್ಡ್ ಹೆಲ್ಪ್‌ಲೈನ್ : 1098/1517

ಕಂಟೋಲ್ ರೂ : 100